

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидаларын бекіту туралы

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығы. Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде 2015 жылы 5 қантарда № 10056 тіркелді.

РҚАО-ның ескертпесі!

Осы бұйрықтың қолданысқа енгізілу тәртібін 6-тармақтан қараңыз

"Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасының 2014 жылғы 17 сәуірдегі Заңының 10-бабының 24-1) тармақшасына сәйкес **БҰЙЫРАМЫН**:

1. Қоса беріліп отырған:

1) осы бұйрыққа 1-қосымшаға сәйкес Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу қағидалары;

2) осы бұйрыққа 2-қосымшаға сәйкес Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау қағидалары;

3) осы бұйрыққа 3-қосымшаға сәйкес Емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидалары бекітілсін.

2. Нұр-Сұлтан, Алматы, Шымкент қалаларының және облыстардың полиция департаменттерінің (бұдан әрі - ПД), Қазақстан Республикасы ПМ-нің (бұдан әрі - ПМ) Байқоңыр қаласындағы өкілдігінің бастықтары:

1) осы бұйрықты ішкі істер органдары жеке құрамының зерделеуін, сондай-ақ Қағидаларда көзделген қызметтік құжаттаманы дайындауды қамтамасыз етсін;

2) ішкі істер органдарының жұмысын осы бұйрықтың талаптарына сәйкес ұйымдастырысЫн.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 06.02.2020 № 91 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3. Осы бұйрыққа 4-қосымшаға сәйкес Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің кейбір бұйрықтарының күші жойылды деп танылсын.

4. Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Әкімшілік полиция комитеті (И.В. Лепеха):

1) осы бұйрықты Қазақстан Республикасының Әділет министрлігінде мемлекеттік тіркеуді және оны ресми жариялауды қамтамасыз етсін;

2) осы бұйрықты Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің интернет-ресурсында орналастыруды қамтамасыз етсін.

5. Осы бұйрықтың орындалуын бақылау Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің орынбасары полиция генерал-майоры Е.З. Тургумбаевқа және Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрлігінің Әкімшілік полиция комитетіне (И.В. Лепеха) жүктелсін.

6. Осы бұйрық 2015 жылдың 1 қаңтарынан бастап қолданысқа енгізілетін Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу қағидаларының 17-тармағының (14), (15) және 16) тармақшаларын қоспағанда, алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі.

Министр
полиция генерал-лейтенанты

К. Қасымов

"КЕЛІСІЛДІ"

Қазақстан Республикасы
Сыртқы істер Министрлік м.а.

Р. Жошыбаев

2014 жыл "—" —————

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрлік
2014 жылғы 2 желтоқсандағы
№ 862 бұйрығына 1-косымша

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу қағидалары

1-тaraу. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жана редакцияда – КР Ішкі істер министрлік 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарын тіркеудің және есепке алушын бірынғай тәртібін белгілейді.

2. Қағидалар халықаралық қозғалысқа қатысатын, басқа мемлекеттің құзыретті органында тіркелген және Қазақстан Республикасына бір жылдан аспайтын мерзімге

әкелінген көлік құралдарына және Қазақстан Республикасы Қарулы Қүштерінің, басқа әскерлері мен әскери құрылымдарының механикалық көлік құралдарына және олардың тіркемелеріне қолданылмайды.

3. Осы Қағидаларда мынадай ұйымдар пайдаланылады:

1) дипломатиялық корпуспен жұмыс жөніндегі ұйым – Қазақстан Республикасы Сыртқы істер министрлігінің Қазақстан Республикасында тіркелген дипломатиялық өкілдіктермен, халықаралық ұйымдармен және/немесе олардың өкілдіктерімен, консулдық мекемелермен және Қазақстан Республикасында аккредиттелген олардың қызметкерлерімен жұмыс жөніндегі ведомстволық бағынысты ұйымы;

2) жоғары сұранысқа ие мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілері (бұдан әрі – МТНБ) – жеке және заңды тұлғалардың автомобильдеріне арналған:

010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 707 цифрлық белгідегі;

бірдей әріптік белгілері бар 010, 020, 030, 040, 050, 060, 070, 077, 080, 090, 707 цифрлық белгідегі;

100, 111, 200, 222, 300, 333, 400, 444, 500, 555, 600, 666, 700, 800, 888, 900, 999 цифрлық белгідегі;

бірдей әріптік белгілері бар 100, 111, 200, 222, 300, 333, 400, 444, 500, 555, 600, 666, 700, 800, 888, 900, 999 цифрлық белгідегі;

001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 777 цифрлық белгідегі;

бірдей әріптік белгілері бар 001, 002, 003, 004, 005, 006, 007, 008, 009, 777 цифрлық белгідегі;

бірдей әріптік белгілерімен;

3) жол қозғалысының шетелдік қатысуышылары – 1961 жылғы "Дипломатиялық қатынастар туралы" Вена конвенциясына және 1963 жылғы "Консулдық қатынастар туралы" Вена конвенциясына сәйкес артықшылықтар мен иммунитеттерге ие, Қазақстан Республикасында тіркелген дипломатиялық өкілдіктер, халықаралық ұйымдар және/немесе оның өкілдіктері, консулдық мекемелер және Қазақстан Республикасында аккредиттелген олардың қызметкерлері, шетелдіктер және азаматтығы жоқ адамдар, сондай-ақ шетел қатысуымен заңды тұлғалар, Қазақстан Республикасында тіркелген шетелдік заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктері;

4) көлік құралын тіркеу туралы қуәлік (бұдан әрі – КҚТК) – көлік құралының жол қозғалысына қатысуға жіберілгенін растайтын құжат;

5) көлік құралын мемлекеттік тіркеу, оның ішінде көлік құралын бастапқы тіркеу – құжаттардың Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкестігін тексергеннен, КҚТК мен МТНБ бере отырып, көлік құралының сәйкестендіру нөмірлерін салыстыра тексергеннен кейін уәкілетті орган жүзеге асыратын, көлік құралының жол қозғалысына қатысуына рұқсат беру рәсімі;

6) көлік құралын бастапқы тіркеу - Қазақстан Республикасының аумағында алғаш жүзеге асырылатын, көлік құралын мемлекеттік тіркеу.

Қазақстан Республикасына уақытша әкелінген, сондай-ақ басқару органдары сол жақта орналасқан, Армения Республикасының уәкілетті органдарында Қазақстан Республикасының азаматтарына тіркелген және Қазақстан Республикасына 2020 жылғы 1 ақпанға дейін әкелінген көлік құралдарын мемлекеттік тіркеу көлік құралын бастапқы тіркеу болып табылмайды;

7) көлік құралын есептен шығару – көлік құралын жоғалтумен, басқа адамның иелігіне шығарумен, сондай-ақ кәдеге жаратумен немесе Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге тұрақты болуға әкетумен байланысты немесе өзге де мән-жайларға сәйкес көлік құралын мемлекеттік тіркеуді тоқтатумен байланысты іс-әрекеттер;

8) көлік құралдарын мемлекеттік тіркеудің бірыңғай ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – БАЖ) – "Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 72-бабының 1-тармағында көзделген, сондай-ақ тіркеу әрекетінде жасалған көлік құралын міндettі тіркеу деректері бойынша көлік құралдары және олардың иелері туралы мәліметтерді орталықтандырылған есепке алуды қамтамасыз ететін, уәкілетті органның мемлекеттік ақпараттық жүйе;

9) көлік құралдарын тіркеудегі өзгерістер – көлік құралының міндettі тіркеу деректеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу;

10) көлік құралының сәйкестендіру нөмірі – БАЖ-да көлік құралын сәйкестендіруді жүргізуге мүмкіндік беретін, көлік құралын шығарушы берген, тізбектелген әріптік-цифрлық символдар түрінде көрсетілген көлік құралының жеке сериялық нөмірі;

11) көлік құралының иесі – көлік құралының меншік иесі, сондай-ақ көлік құралын шаруашылық жүргізу құқығында немесе жедел басқару құқығында не өзге де занды негізде (жалға алу құқығы, көлік құралын басқару құқығына сенімхат, көлік құралын осы адамға беру туралы тиісті органның өкімі) иеленетін адам. Көлік құралын өзінің қызметтік немесе еңбек міндettтерін орындау үшін, оның ішінде көлік құралының меншік иесімен немесе өзге де иесімен еңбек және азаматтық-құқықтық келісімшарт негізінде басқаратын адам көлік құралының иесі болып табылмайды;

12) қайта жабдықтау – жол жүрісі қауіпсіздігіне ықпал ететін, көлік құралының конструкциясында көзделген құрамдас бөліктер мен жабдық бүйымдарын алып тастау немесе көзделмегендерді орнату;

13) МТНБ – мемлекеттің меншігі болып табылатын және жеке әріптік-цифрлық белгіні қамтитын, механикалық көлік құралына берілетін және ұлттық стандарттың талаптарына сәйкес жасалған бүйым. Бұл түсінік "Транзит" МТНБ-ге таралады;

14) нөмірлік агрегат – көлік құралының шанағы, шасси, рамасы, оларға өндіруші сәйкестендіру нөмірін басқан;

15) алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

15-1) тіркеу әрекеттері – көлік құралдарын тіркеумен, оларды есептен шығарумен, көлік құралдарының тіркеу деректеріне өзгерістер енгізумен, сондай-ақ тіркеу әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулерді тіркеумен және шешумен байланысты қызмет;

16) алғаш тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

17) МТНБ телнұсқасы - бұл белгіленген тәртіппен тіркелген көлік құралына МТНБ орнына берілетін МТНБ;

18) жеткізуши – жүргізуши қуәліктерін, КҚТК, МТНБ дайындау бойынша қызметтерді, жұмыстарды, тауарларды мемлекеттік сатып алу туралы шартты орындаушы;

19) кәдеге жарату төлемін енгізу туралы сертификат – ақпарат электрондық-цифрлық нысанда ұсынылған және өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерін орындау мақсатында кәдеге жарату төлемі енгізілгенін растайтын электрондық цифрлық қолтаңба арқылы қуәландырылған құжат;

20) электрондық цифрлық қолтаңба (бұдан әрі – ЭЦҚ) – электрондық цифрлық қолтаңба арқылы жасалған және электрондық құжаттың түпнұсқалығын, оның тиесілігін және мазмұнының өзгермейтіндігін растайтын электрондық цифрлық нышандар жиынтығы.

Ескерту. 3-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 07.12.2015 № 999 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгерістер енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің 26.01.2016 № 73 (01.03.2016 бастап қолданысқа енгізіледі); 26.09.2017 № 646 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі); 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); 26.05.2020 № 427 (01.06.2020 бастап қолданысқа енгізіледі); 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрықтарымен.

2-тарау. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

4. Көлік құралдары жеке тұлғалардың атына олардың Қазақстан Республикасында тіркелген заңды мекенжайы (бұдан әрі – тұрғылықты жері) бойынша тіркеледі.

Көлік құралдарын заңды тұлғалардың атына тіркеу олардың тіркелген заңды мекенжайы бойынша, ал филиалдар мен өкілдіктерінің атына – олардың Қазақстан Республикасында тіркелген жері бойынша жүргізіледі.

Мемлекеттік қызметті көрсету тәртібіне сәйкес Көлік құралын тіркеуге құжаттарды қабылдау және дайындарын беру көлік құралы иесінің жүгіну орны бойынша жүзеге асырылады.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5. Көлік құралының иесі бірлескен меншік құқығы туралы куәлікті ұсынған жағдайда КҚТК-нің "Ерекше белгілер" бөліміне: "Тең иесі" деген жазба енгізіледі.

Ескерту. 5-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен

6. Көлік құралдарын тіркеу және есептен шығару, оның меншік иелері он төрт жасқа жетпеген кәмелетке толмаған азаматтар болған жағдайда олардың атынан заңды өкілі, ал меншік иелері он төрт жастан он сегіз жасқа дейінгі кәмелетке толмаған болған жағдайда жазбаша түрде рәсімделген және нотариуспен куәландырылған немесе ЭЦҚ куәландырылған электронды құжат үлгісінде заңды өкілдің келісімімен осы адамдар жасайды.

Кәмелетке толмағанның меншігіндегі көлік құралын тіркеуді оның заңды өкілдерінің бірі жүзеге асырады.

Егер заңды өкілдері бірнеше болған жағдайда, онда олардың біреуінің атына көлік құралын тіркеу жазбаша түрде рәсімделген және нотариуспен куәландырылған немесе ЭЦҚ куәландырылған электронды құжат үлгісінде басқа заңды өкілдердің келісімімен жүзеге асырылады.

КҚТК арнайы белгілерінде көлік құралының иесі болып табылатын кәмелетке толмағанның тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда), жеке сәйкестендіру нөмірі және "Иесі" деген жазба көрсетіледі.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Дипломатиялық өкілдіктердің, халықаралық ұйымдардың және/немесе оның өкілдіктерінің, Қазақстан Республикасында тіркелген консулдық мекемелердің және Қазақстан Республикасында аккредиттелген олардың қызметкерлерінің көлік құралдарын тіркеу және есептен шығару дипломатиялық корпуспен жұмыс жөніндегі ұйым арқылы жүргізіледі.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. Көлік құралдарын, ондағы жеңіл автокөліктерден (өтімділігі жоғары автокөліктерден басқа) және мотороллерлерден басқа тіркеу және есепке алу Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2023 жылғы 31 тамыздағы № 155 бұйрығымен бекітілген Қазақстан Республикасы аумағында мобилизация, әскери жағдай және әскери уақыттағы мерзімде әскери-көліктік міндеттеме қағидаларының 7-тармағына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізімінде № 33362 болып тіркелген) жүргізіледі.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 06.11.2023 № 799 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Көлік құралдарын тіркеу, тіркеуге өзгерістер енгізу, есептен шығару кезінде барлық қажетті деректер БАЖ-ға енгізіледі. Еуразиялық экономикалық одаққа кіретін елдерден келген көлік құралдарын тіркеген кезде КҚТК-ның ерекше белгілерінде жазба көрсетіледі: Ресей Федерациясынан - РФ КҚ, Армения Республикасынан - АР КҚ, Беларусь Республикасынан - БР КҚ, Қырғыз Республикасынан - Қырғыз Республикасы КҚ.

Басқару органдары сол жақта орналасқан, Қазақстан Республикасының азаматтарына Армения Республикасының уәкілетті органдарында тіркелген және Қазақстан Республикасына 2020 жылғы 1 ақпанға дейін әкелінген көлік құралдарын тіркеу кезінде КҚТК-ның ерекше белгілерінде "Өзге адамға тіркеуге жатпайды" деп көрсетіледі.

Ескерту. 9-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 26.05.2020 № 427 (01.06.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

12. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Тіркеу әрекеттерін жасау кезінде көлік құралдары иелерінің немесе олардың өкілдерінің жеке басы мемлекеттік ақпараттық жүйелерінде бар ақпаратпен жеке тұлғаның биометриялық деректерін салыстыруды пайдалана отырып, жеке басты куәландаудыратын құжаттың негізінде, оның ішінде тіркеу әрекеттерін "электрондық

"ұқімет" веб-порталы (бұдан әрі – ЭУП) немесе жол жүрісінің қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша уәкілетті орган белгілеген ақпараттандыру обьектілері (бұдан әрі – ақпараттандыру обьектілері) арқылы жасау кезінде сәйкестендіріледі.

ЭУП құралдары немесе ақпараттандыру обьектілері арқылы тіркеу әрекеттерін жасау кезінде көлік құралдары иелерінің жеке басын сәйкестендіру үшін биометриялық аутентификация немесе ЭЦҚ қолданылады.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Жеке тұлға болып табылатын көлік құралдарының иелері тіркеу әрекеттерін жеке өзі немесе өзінің өкілдері арқылы жасайды.

Занды тұлға болып табылатын көлік құралдарының иелері тіркеу әрекеттерін өзінің басшылары немесе осыған уәкілетті өзге де орган немесе өкілдері арқылы жасайды.

Жеке тұлға өкілінің өкілеттігі Қазақстан Республикасының нотариусымен немесе сенімгердің ЭЦҚ-мен куәландырылған сенімхатымен расталады.

Занды тұлға өкілінің өкілеттігі басшының немесе осыған уәкілетті өзге де органның қолтаңбасымен куәландырылған сенімхатпен және занды тұлғаның (жеке кәсіпкерлік субъектісінен басқа) мөрімен (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) расталады. Мөр болмаған жағдайда Қазақстан Республикасының нотариусымен немесе сенімгердің ЭЦҚ-мен куәландырылған сенімхаты ұсынылады.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15. Кәмелетке толмаған адамның туу туралы куәлігін ұсынған жағдайда жеке басын анықтау оның ата-аналарының (асырап алушылардың), қамқоршыларының (қорғаншыларының) немесе қамқоршылық және қорғаншылық органдары өкілдерінің қатысуымен жүргізіледі.

16. Мопедтерді қоспағанда, көлік құралдарын тіркеу үшін оның иелері (иелерінің өкілдері) мыналарды:

1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;

2) "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасы кодексінің (бұдан әрі – Салық кодексі) 553 және 615-баптарында көзделген тіркеу алымы мен КҚТК, МТНБ бергені үшін мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжаттарды.

Бастапқы тіркеу үшін алымдар төлеуден Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық және оларға тең келетін өкілдіктері, шет мемлекеттік консулдық мекемелері, сондай-ақ олардың қызметкерлері мен олардың отбасы мүшелері босатылады".

3) Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2021 жылғы № 763 қаулысымен бекітілген өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерін іске асыру қағидаларына сәйкес берілген кәдеге жарату төлемін енгізу туралы сертификатты (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);

4) электрондық паспорттары жүйесінің ұлттық операторының (ұлттық әкімшісі) ақпараттық жүйесі арқылыжеке тұлғаныңкөлік құралының электрондық паспорты (көлік құралы шассиінің электрондық паспорты) (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);

4-1) электрондық паспорттары жүйесінің ұлттық операторының (ұлттық әкімшісі) ақпараттық жүйесі арқылы занды тұлғаның көлік құралының электрондық паспорты (көлік құралы шассиінің электрондық паспорты) (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);

5) бұрынғы КҚТК және МТНБ-ны (олар болған жағдайда);

6) занды тұлғаның көлік құралын өзінің құрылымдық бөлінісіне немесе басқа занды не жеке тұлғага бөлу және беру туралы, осы ұйымның мөрімен куәландырылған (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) бұйрығын (өкімі), егер көлік құралының бұрынғы иесі занды тұлға болса;

7) ЭУП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы тіркеу әрекеттерін жасаған жағдайда Қазақстан Республикасының нотариусымен не бұрынғы және жаңа иесінің ЭЦК-мен куәландырылған көлік құралына меншік құқығын растайтын құжатты нетыйым салынған мүлікті сату нәтижелері бойынша жасалған сатып алу-сату шарттары немесе сот орындаушысының жылжымалы мүлікті өндіріп беріп, өндіріп алушыға сатусыз заттай беру туралы қаулысы;

8) кедендейк ресімдеуден өткенін растайтын құжаттарды (кеден декларациясы, кедендейк кіріс ордері) (ЕАӘО кеден аумағына әкелінген көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);

9) Кеден одағы Комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 877 шешімімен бекітілген (бұдан әрі –018/2011 КО ТР) "Доңғалақты көлік құралдарының қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының Техникалық регламентінің 18-қосымшасына сәйкес нысан бойынша көлік құралының оның конструкциясына енгізілген өзгерістермен, егер көлік құралының конструкциясына оны тіркегенге дейін өзгерістер енгізілсе, қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі туралы куәлікті;

10) осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап тексеру актісін (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде) ұсынады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2024 № 743 (қолданысқа енгізілу тәртібін 4-т. қараңыз); 27.12.2024 № 1032 (05.04.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

16-1. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16-2. ЕАЭО-ға кірмейтін елдерден Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелінген көлік құралдарын тіркеу үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері) мыналарды:

- 1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;
- 2) Салық кодексінің 553 және 615-баптарында көзделген тіркеу алымымен КҚТК, МТНБ бергені үшін мемлекеттік баждың төленгенін раставтын құжаттарды;
- 3) көлік құралдарын ЕАЭО кедендік аумағына уақытша әкелу туралы кеден органдары берген құжаттарды;
- 4) көлік құралдарын кері әкету туралы міндеттемелерді;
- 5) ЕАЭО кедендік аумағына уақытша әкелінген көлік құралының басқа мемлекеттің құзіретті органымен берілген КҚТК, МТНБ-ны ұсынады.

ЕАЭО кеден аумағына уақытша әкелінген көлік құралдарын тіркеу оларды әкелу мерзіміне Қазақстан Республикасының КҚТК мен МТНБ иелеріне бере отырып жүзеге асырылады. Басқа мемлекеттің құзіретті органымен берілген КҚТК мен МТНБ түпнұсқалары көлік құралының тіркелген жері бойынша "Азаматтарға арналған үкімет" Мемлекеттік корпорациясы" (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорациясы) коммерциялық емес акционерлік қоғамының филиалында сақталады.

Осы тармаққа сәйкес тіркелген көлік құралдарын есептен шығару кезінде берілген Қазақстан Республикасының КҚТК және МТНБ көлік құралдарының тіркелген жері бойынша тапсырылады, ал КҚТК және МТНБ түпнұсқалары оларды сақтауға өткізу орны бойынша иелеріне қайтарылады.

Осы тармаққа сәйкес тіркелген және белгіленген мерзімдерде әкетілмеген көлік құралдары көлік құралын тіркеу мерзімі аяқталған күннен бастап келесі жұмыс күні автоматты түрде есептен шығарылады.

Ескерту. Қағидалар 16-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16-3. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 9 қантардағы № 13 қаулысымен бекітілген "Қазақстан Республикасының аумағына 2022 жылғы 1 қыркүйекке дейін әкелінген көлік құралдарының жекелеген санаттарын бастапқы тіркегені үшін алым мөлшерлемесін қолдану және осындай көлік құралдарын әкелуді жүзеге асырған жеке тұлғаларды, сондай-ақ көлік құралдарының санаттарын өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелерінен босату шарттары мен мерзімдерінің, қағидаларының талаптарына сәйкес және 2022 жылғы 1 қыркүйекке дейін әкелінген автомобильдерді қоспағанда, ЕАЭО-ға мүше

мемлекеттердің құзыретті органдарында мемлекеттік тіркеуде тұрған автокөліктер уақытша тіркеуге жатпайды, оларды тіркеу осы Қағидалардың 16-2-тармағында көзделген тәртіппен 5 жыл мерзімге жүзеге асырылады.

Бұл ретте осы Қағидалардың 16-2-тармағы 3) тармақшасында көрсетілген құжаттарды ұсыну талап етілмейді.

Ескерту. Қағидалар 16-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16-4. Мопедті тіркеу үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері) мыналарды:

- 1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;
- 2) Салық кодексінің 553 және 615-баптарында көзделген тіркеу алымы мен КҚТК, МТНБ бергені үшін мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжаттарды;

3) осы Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес мопедті мемлекеттік тіркеу туралы өтінішті;

4) техникалық құжатты (бар болған жағдайда) немесе мопедтің техникалық сипаттамалары туралы мәліметті;

5) мопедтің сәйкестендіру нөмірі болмаған жағдайда сәйкестендіру нөмірін тіркеу әрекеттері жасалғанға дейін мопед иесінің өтініші бойынша уәкілетті орган береді;

6) осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап тексеру актін (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);

7) бұрынғы КҚТК, МТНБ-ны (олар болған кезде);

8) иесінің өкілі жүгінген жағдайда келісімшартты немесе сенімхатты ұсынады.

Ескерту. Қағидалар 16-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 27.12.2024 № 1032 (05.04.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Көлік құралын мемлекеттік тіркеуді жүргізуге өшірілген не қосып жазылған, сзыылған сөздері және басқа да, сондай-ақ қарындашпен жазылған түзетулері бар және егер ондағы мәтін анық көрінбеген жағдайда құжаттар қабылданбайды. Жеке тұлғалардың тегі, аты және әкесінің аты тұрғылықты тіркелген жері мекенжайының деректері көрсетіле отырып, ал заңды тұлғалардың, олардың филиалдарының және өкілдіктерінің атаулары қысқартусыз және олардың заңды мекенжайлары көрсетіле отырып толық ұсынылады. Көлік құралдарын тіркеуді жүргізу үшін ұсынылатын құжаттардың көшірмелері аталған құжаттарды берген заңды тұлға (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) мөрінің түпнұсқасымен расталады.

Ескерту. 17-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

18. Мемлекеттік және орыс тілдерінен басқа тілде жасалған, көлік құралдарын тіркеу үшін ұсынылатын құжаттар мемлекеттік немесе орыс тілдеріне аударылады

және аударманың дұрыстығы туралы нотариустың не осындай іс-әрекеттерді жүргізуге құқығы бар басқа лауазымды адамның қолымен куәландырылған болуы тиіс.

19. Қолданыстағы заңнамаға сәйкес көлік құралдарына енгізілген ауыртпалықтар, сондай-ақ кері әкету туралы міндеттемемен Қазақстан Республикасына уақытша әкелінген көлік құралдарын шетелге әкету мерзімі БАЖ-ға енгізіледі.

Осы тармақта көрсетілген мәліметтерді өзгерту тиісті тыйымдар мен шектеулерді енгізген органдар берген құжаттардың негізінде жүргізіледі.

20. Арнайы жарық және дыбыстық сигналдар беруге арналған құралдармен жабдықталған көлік құралдарының КҚТК-не "дыбыстық және (арнайы маяктың нақты түсі көрсетіледі) жарық сигналдары" деген жазба жазылады.

Қазақстан Республикасының мемлекеттік стандарттарында көзделген көлік құралдарына арнайы жарық және дыбыс сигналдарын беру мен түрлі-түсті графикалық сызбаларды қолдануға арналған құралдармен жабдықтау құқығының тоқтатылуына байланысты тіркеу есебінен алу және тіркеу мәліметтерін өзгерту көрсетілген аспаптар бөлшектелгеннен және түрлі-түсті графикалық сызбалар жойылғаннан кейін жүргізіледі.

21. Көлік құралдарын мемлекеттік тіркеуді, сондай-ақ есептен шыгаруды жүргізер алдында көлік құралын, иесін және иесінің өкілін олардың іздестіруде болуы мәніне ПО ақпараттық ресурстары бойынша тексеру жүзеге асырылады. Жүргізілген тексеру нәтижесі БАЖ-да сакталады.

Ескерту. 21-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22. Ұсынылған құжаттарды, МТНБ-ны қолдан жасау белгілері анықталған жағдайда, сондай-ақ көлік құралының (нөмірлік агрегаттардың), иесінің немесе ұсынылған құжаттардың іздестірілуде екені туралы мәліметтер болса, ПО-ның уәкілетті қызыметкери, Мемлекеттік корпорацияның жұмыскері дереу ПО кезекші бөліміне тиісті ақпарат береді.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22-1. Көлік құралын сәйкестендіру үшін көлік құралын міндетті қарап тексеру жүзеге асырылады.

Көлік құралын міндетті қарап тексеру мынадай:

- 1) Қазақстан Республикасының аумағында шыгарылған немесе көлік құралдары өндірушілерінің ресми дилерлері әкелген жаңа көлік құралдарын бастапқы тіркеу жағдайларын қоспағанда, көлік құралын бастапқы тіркеу;
- 2) көлік құралының шанағын, шассиін, рамасын ауыстыру;
- 3) көлік құралының қайта жабдықталуы;

4) көлік құралының түсінің өзгеруі;

5) көлік құралының маркасын, моделін, сәйкестендіру нөмірін немесе шасси нөмірін (шанак, раманың), шығарылған жылын, түсін, көлемін, қозғалтқыш қуатын, орындық санын көрсетудегі сәйкесіздіктерді және (немесе) қателерді түзету кезде жүзеге асырылады.

Ескерту. Қағидалар 22-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

22-2. Көлік құралын қарап тексеруді ПО уәкілетті қызметкері көлік құралының тіркелген жері бойынша Мемлекеттік корпорацияның қарап тексеру пунктінде жүргізеді.

Көлік құралын қарап тексеру кезде оны сәйкестендіру жүзеге асырылады, нөмірлік агрегаттары, олардың таңбалануы тіркеу құжаттарында көрсетілген деректерге сәйкестігі тексеріледі, олардың түпнұсқалығы анықталады, сондай-ақ көлік құралын және оның сәйкестендіру нөмірін фотоға түсіру (жалпы көрініс) жүзеге асырылады.

Көлік құралын қарап тексеру нәтижелері осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес электрондық қарап тексеру актісі түрінде ресімделеді, ол көлік құралының электрондық фотосуреттерімен, оның сәйкестендіру нөмірімен бірге БАЖ-ға енгізіледі және ЭСҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, қарап тексеру жүргізген ПО уәкілетті қызметкері бекітеді.

Көлік құралын қарап тексеру актісінің әрекет ету мерзімі оны ресімдеген күннен бастап 14 күнтізбелік күнді құрайды.

Көлік құралын тіркеуге және тіркеу деректерін өзгертуге:

Көлік құралын өндіруші басып салған нөмірлік агрегаттарды қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) таңбаларын жою салдарынан көлік құралын сәйкестендіру мүмкін еместігі;

"Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 72-бабында көрсетілген көлік құралын таңбаланған сәйкестендірілген белгісі бар конструкциясының бөлігі құрамын ауыстыру;

көлік құралдары іздестіруде табылған жағдайда тыйым салынады.

Көрсетілген фактілер анықталған жағдайда олар қарап тексеру актісіне және фотоға түсіру арқылы тіркеледі, сосын қарап тексеру жүргізген ПО уәкілетті қызметкері деруе ПО кезекші боліміне тиісті ақпарат береді.

Ескерту. Қағидалар 22-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

23. Тіркелген техникалық ақаусыз көлік құралдарына тиісті үлгідегі КҚТК, МТНБ беріледі. Автомобилдер мен автобустарға екі, ал мотокөлік құралдары мен тіркемелерге бір МТНБ беріледі.

24. Дайындаушы кәсіпорындардан, автожөндеу зауыттарынан, мемлекеттік кіріс органдарынан өз жүрісімен жеткізілетін, сондай-ақ тұрақты тіркеу орнының немесе меншік құқығының өзгеруіне байланысты есептен шығарылған көлік құралдарына бір рет пайдалану үшін тиісінше "Транзит" МТНБ беріледі.

"Транзит" МТНБ беру кезінде көлік құралдарына меншік құқығын растайтын құжаттарда көрсетілген белгілердің сериясы, нөмірі, берілген күні мен жарамдылық мерзімі көрсетіледі және осы жазбаларды жазған ұйымдардың (жеке кәсіпкерлік субъектілерді қосапағанда) мөрлерімен қуәландырылады.

"Транзит" МТНБ қолданылу мерзімі – берілген күнінен бастап күнтізбелік он күн.

Ескерту. 24-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

25. Көлік құралы иесіне жоғары сұранысқа ие, белгілі цифрлық және (немесе) әріптік белгіленуі бар, бос МТНБ-ны таңдауға рұқсат етіледі.

Мемлекеттік корпорацияның филиалдарында таңдалған жоғары сұранысқа ие МТНБ болмаған жағдайда, көлік құралының иесі Мемлекеттік корпорация арқылы немесе ЭҮП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы оны дайындауға, тапсырыс бере алады.

Көлік құралдары иелерінің қолда бар жоғары сұранысқа ие МТНБ тізбесіне қолжетімділігі тиісті ақпаратты Мемлекеттік корпорацияның үй-жайларында орналастыру жолымен немесе ЭҮП және ақпараттандыру объектілері арқылы сұрау салу бойынша оны беру арқылы ұйымдастырылады.

Жоғары сұранысқа ие, белгілі цифрлық және (немесе) әріптік белгіленуі бар МТНБ таңдаған көлік құралының иесі оны тіркеуді тиісті МТНБ дайындалғаннан кейін жүзеге асырылады.

Ескерту. 25-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

26. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

27. Бұрын МТНБ тіркелген көлік құралын мемлекеттік есептен шығарған жағдайда, бұл нөмірлік белгі тапсыруға жатады.

Тапсырылған МТНБ, көлік құралы иесінің арызы бойынша сақтау жағдайларын қоспағанда, жоюға жатады.

Иесінің арызы бойынша тапсырылған, ұлттық стандарттың талаптарына сәйкес келетін МТНБ-ны 6 айға дейін сақтауға жол беріледі.

Ескерту. 27-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

28. Бұрын Мемлекеттік корпорацияға тапсырылған және ұлттық стандарттың талаптарына сәйкес келетін МТНБ көлік құралы иесінің сұрау салуы бойынша ол жаңадан сатып алған көлік құралына қайта беріледі.

Мемлекеттік корпорацияда сақтаудың 30 тәулігі өткенге дейін МТНБ оны беру үшін мемлекеттік баж төленбей беріледі.

Ескерту. 28-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

29. МТНБ-ның телнұсқасын берген кезде көлік құралының иесі 2 бірлік МТНБ беру үшін АЕК-ның 2,8 көлемінде, 1 бірлік - 1,4 АЕК көлемінде мемлекеттік баж төленгенін растайтын құжатты ұсынады.

Ескерту. 29-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

30. Жоғары сұранысқа ие бұрын пайдалануда болған МТНБ-ны басқа иелердің көлік құралдарына беруге жол берілмейді, егер иелері:

1) мемлекеттік органдардың, Қазақстан Республикасында аккредиттелген шет мемлекеттің дипломатиялық өкілдіктердің және оларға теңестірілгендердің, шет мемлекеттің консулдық мекемелерінің, сондай-ақ олардың қызметкерлері және отбасы мүшелері;

2) бұрынғы иесінің ата-аналары, балалары, тіркелген некеде тұрған жұбайы (зайыбы);

3) КҚ мұрагерлікке берілген жағдайда бұрынғы иесінің құқықтық мирасқоры (мұрагері) болған жағдайды қоспағанда.

Осы тармақта көрсетілген жағдайларда пайдалануда болған жоғары сұранысқа ие МТНБ беру көлік құралына жоғары сұранысқа ие МТНБ берілген бұрынғы иесінің жаңа иесіне жоғары сұранысқа ие МТНБ беруге рұқсат беру туралы өтінішін, сондай-ақ тиісті мән-жайларды растайтын құжаттарды (неке қиу туралы қуәлік, туу туралы қуәлік, құқық туралы қуәлік) ұсынған кезде және Салық кодексінің 615-бабында көзделген МТНБ телнұсқасы үшін мемлекеттік баж төленгеннен кейін жүзеге асырылады.

Ескерту. 30-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

31. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми

жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

32. Ауыртпалығы бар көлікке КҚТК телнұсқалары тиісті шектеулерді қойған органдар берген рұқсат беру құжаттарының негізінде беріледі. КҚТК телнұсқаларын беру сәтіне БАЖ-дағы ауыртпалықтарды уақытша шешуді ПО-ның уәкілетті қызметкери жүргізеді.

Ескерту. 32-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

33. Есептен шығарылған көлік құралдарының тіркеу құжаттары жоғалған жағдайда, Мемлекеттік корпорация көлік құралының иесіне, орналасқан жеріне қарамастан, бұрын тіркелгені туралы анықтама-растау береді. Мемлекеттік корпорация көлік құралының бұрынғы тіркелгені туралы ақпаратты БАЖ-дан алады.

Ескерту. 33-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

34. Тіркеу іс-әрекеттерін жасауға негіз болған құжаттар көлік құралын тіркеу орны бойынша сақталады.

Ескерту. 34-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

35. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

35-1. 16-1-тармақта көзделген жағдайда, Армения Республикасының уәкілетті органы берген тіркеу құжаттары мен МТНБ түпнұсқалары иесі оны бастапқы тіркеу не Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге шығару туралы шешім қабылдағанға дейін көлік құралының тіркелген жері бойынша сақталады.

Ескерту. 35-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 26.05.2020 № 427 (01.06.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

36. Жол қозғалысының шетелдік қатысуышыларына тиесілі көлік құралдарына мынадай сериядағы МТНБ беріледі:

"D" - Қазақстан Республикасында аккредиттелген дипломатиялық өкілдіктердің, халықаралық үйымдардың және/немесе олардың Қазақстан Республикасында тіркелген өкілдіктері, консулдық мекемелері қызметкерлерінің қызметтік және жеке көлік құралдарына;

"T" - Қазақстан Республикасында аккредиттелген дипломатиялық өкілдіктердің, халықаралық үйымдардың және/немесе олардың Қазақстан Республикасында тіркелген

өкілеттіктерінің, консулдық мекемелерінің әкімшілік-техникалық қызметкерлерінің қызметтік және жеке көлік құралдарына;

"НС" - құрметті консулдықлаузымында адамдар басқаратын консулдық мекемелердің қызметтік және жеке көлік құралдарына;

"М" - Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген шетелдік заңды тұлғалардың филиалдары мен өкілдіктерінің көлік құралдарына;

"Н" - Қазақстан Республикасының аумағында тіркелген шетелдік азаматтардың қатысуымен заңды тұлғалардың көлік құралдарына;

"F" - шетелдік азаматтар мен азаматтығы жоқ адамдардың көлік құралдарына;

"D", "T", "НС" сериясындағы МТНБ-сы бар көлік құралдарының жол қозғалысына қатысуы үшін дипломатиялық корпусымен жұмыс жөніндегі ұйым беретін стикердің болуы қажет.

"D", "T", "НС" сериясындағы МТНБ-ның қолданылу мерзімі стикерде көрсетілген мерзімге тең.

Ескерту. 36-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

37. Ақаулы (кәдеге жаратылған) көлік құралдарының қосалқы бөлшектерінен және агрегаттарынан жиналған, техникалық регламенттерді бұза отырып, қайта жабдықталған көлік құралдары тіркеуге алынбайды.

Ескерту. 37-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

38. Жасалған тіркеу әрекеттері, тіркелген көлік құралдары, көлік құралдарының меншік иелері мен иелері туралы мәліметтер, сондай-ақ тіркеу әрекеттерін жасау үшін негіз болған құжаттар (құжаттардың көшірмелері) жазбаша сұрау салу негізінде соттарға, құқық қорғау органдарына олардың өндірісіндегі қылмыстық, азаматтық істерге, әкімшілік құқық бұзушылық істерге байланысты, сот орындаушыларына олардың сот актілерін немесе басқа да органдардың актілерін орындауы бойынша функцияларды жүзеге асыруына байланысты, сондай-ақ мемлекеттік кіріс органдарына және басқа органдарға өз функцияларын орындау үшін Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шарттарда және тәртіппен ұсынылады.

39. Лизингке сатып алынатын көлік құралдары "Қаржы лизингі туралы" Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 5 шілдедегі Заңының және осы Қағидалардың 16-тармағында көрсетілген құжаттардың негізінде тіркеледі.

40. Жеке немесе заңды тұлға меншігіне сатып алған және лизинг шарты немесе қосалқы лизинг шарты негізінде жеке және заңды тұлғага уақытша пайдалануға не иеленуіне берілген көлік құралдары лизинг беруші немесе лизинг алушы тараптардың жазбаша келісімі бойынша тіркеледі.

41. Көлік құралдарын лизинг берушінің атына мемлекеттік тіркеуді, өзге тіркеу әрекетін жасауды және осындай көлік құралдарын тіркеу есебінен шығаруды Мемлекеттік корпорация жалпы негіздерде жасайды.

Ескерту. 41-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

42. Көлік құралдарын лизинг алушының атына тіркеуді көздейтін лизинг немесе қосалқы лизинг шартының негізінде лизинг беруші лизинг алушыға уақытша иеленуге және (немесе) пайдалануға берген көлік құралдары лизинг не қосалқы лизинг шартының негізінде лизинг алушының атына орналасқан орны бойынша шарттың қолданылу мерзіміне Мемлекеттік корпорацияда уақытша тіркеледі.

Көлік құралдарын лизинг алушының атына уақытша мемлекеттік тіркеу лизинг немесе қосалқы лизинг шартында не Қазақстан Республикасының аумағына көлік құралдарын уақытша әкелген кезде мемлекеттік кіріс органдары беретін құжаттарда көрсетілген мерзімге МТНБ және КҚТК бере отырып жүргізіледі.

Көлік құралдарын лизинг берушінің атына тіркеу орны бойынша Мемлекеттік корпорация берген МТНБ және КҚТК, сондай-ақ лизинг берушінің атына тіркелген немесе тіркелмеген көлік құралдарына берілген лизинг немесе қосалқы лизинг шартының көшірмелері (ксерокөшірмелері) көлік құралдарын лизинг алушының атына уақытша тіркеу орны бойынша Мемлекеттік корпорацияға тапсырылады.

Ескерту. 42-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

43. Қазақстан Республикасының аумағына басқа мемлекеттерден уақытша әкелінген көлік құралдарының тіркеу құжаттары және тіркеу нөмірі белгілері көлік құралдарын тіркеу орны бойынша Мемлекеттік корпорацияға тапсырылады және лизинг алушының атына тіркеледі.

Ескерту. 43-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

44. Лизинг берушінің атына тіркелген немесе көлік құралдарына меншік құқығының лизинг алушының атына ауысуын көздейтін лизинг шартының негізінде лизинг алушының атына уақытша тіркелген көлік құралдары тиісті тіркеу есебінен шығарылады және Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелінген көлік құралын кедендей ресімдеу аяқталған кезде көлік құралына меншік құқығының ауысуы туралы лизинг берушінің жазбаша растауының, лизинг шартының негізінде лизинг алушының атына тіркеледі.

Көлік құралдарына меншік құқығының лизинг алушыға ауысуын көзdemейтін лизинг шартының мерзімі аяқталған соң көлік құралдары тиісті есептен шығарылады

және лизинг алушының атына тек осындай көлік құралдарына лизинг алушының меншік құқығын растайтын тиісті құжаттардың негізінде ғана, оның ішінде Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелінген көлік құралдарын кедендей ресімдеу аяқталған кезде тіркеледі.

45. Лизинг берушінің тиісті жазбаша өтінішінің негізінде лизинг беруші лизинг шартын бұзған және көлік құралын лизинг алушының атына уақытша тіркелген көлік құралдарын алып қойған жағдайда, мұндай көлік құралдары тіркеу есебінен шығарылады.

46. Лизинг алушының атына уақытша тіркелген көлік құралдарының тіркеу деректерін өзгерту лизинг алушы көлік құралдарына күрделі және/немесе ағымдағы жөндеуді жүзеге асырған жағдайда ғана, оның ішінде егер бұл шартта көзделген болса, нөмірлік агрегаттарды ауыстыра отырып жүргізіледі.

Көрсетілген жағдайларда тіркеу деректерін өзгерту берілген тіркеу туралы куәлікті ауыстыру және көлік құралдарының паспорттарына тиісті өзгерістер енгізу арқылы көлік құралдарын лизинг алушының атына уақытша тіркеу орны бойынша Мемлекеттік корпорацияда жүзеге асырады.

Ескерту. 46-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

47. Лизинг алушының атына көлік құралдарын уақытша тіркеу мерзімі аяқталған кезде осы көлік құралдары лизинг алушының өтініштері негізінде тіркеу есебінен шығарылады. Лизинг алушыларға берілген МТНБ және КҚТК көлік құралдарын уақытша тіркеу орны бойынша Мемлекеттік корпорацияға тапсырылады. Өтініш берушілерге олардан қабылданған тіркеу құжаттары мен лизинг берушінің атына тіркелген көлік құралдарына МТНБ қайтарылады.

Қазақстан Республикасының аумағына уақытша әкелінген көлік құралдарын оларды Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге әкетуге байланысты тіркеу есебінен шығарған кезде, өтініш берушілерге көлік құралын тіркеу есебінен шығару туралы белгісі бар КҚТК беріледі, сондай-ақ көлік құралы тіркелген шет мемлекеттердің тіркеу нөмірлері қайтарылады, ал олар болмаған кезде "Транзит" МТНБ беріледі.

Ескерту. 47-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

48. Женілдетілген кедендей тариф бойынша Қазақстан Республикасына әкелінген арнайы көлік құралдары кедендей женілдіктер қолданылмайтын көлік құралының басқа түріне қайта жабдықталған жағдайда, мемлекеттік кіріс органдарының тиісті рұқсатын ұсынғаннан кейін тіркеледі.

3-тарау. БАЖ-та және КҚТК-ге өзгерістер енгізу

Ескерту. 3-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

49. БАЖ-ға және КҚТК-ге өзгерістер енгізу:

- 1) көлік құралы иесінің түрғылықты (табылған) жері өзгерген;
- 2) көлік құралы иесінің тегі, аты, әкесінің аты (болған жағдайда) (занды тұлғаның атауы) өзгерген;
- 3) көлік құралының қайта жабдықталған;
- 4) көлік құралының түсі өзгерген;
- 5) КҚТК ауыстырған немесе жоғалтқан;
- 6) көлік құралының тіркеу деректеріндегі сәйкесіздіктерді және/немесе қателерді және оның иесінің персоналды деректерін түзеткен;
- 7) көлік құралының шанағын, шассиін, рамасын ауыстырған жағдайларда жүргізіледі.

Ескерту. 49-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

50. Осы Қағидалардың 49-тармағында көзделген жағдайда, БАЖ-ға және КҚТК-ге өзгерістер енгізу үшін көлік құралдарының иелері мыналарды:

- 1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;
- 2) Салық кодексімен белгіленген көлік құралын тіркегені үшін алым және КҚТК мен МТНБ (егер МТНБ ауыстырған жағдайда) бергені үшін мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжаттарды;
- 3) көлік құралының бұрынғы КҚТК, МТНБ (егер МТНБ ауыстырған жағдайда);
- 4) Осы Қағидалардың 49-тармағының 2) тармақшасында көзделген жағдайда, КҚТК мен МТНБ-ға өзгерістер енгізу үшін – Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес берілген көлік құралы иесінің тегін, атын, әкесінің атын өзгергенін растайтын құжаттарды;
- 5) Осы Қағидалардың 49-тармағының 3) тармақшасында көзделген жағдайда, 018/2011 КО ТР 18-қосымшасына сәйкес нысан бойынша көлік құралының конструкциясына енгізілген өзгерістермен, оның қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі туралы күәлікті;
- 6) Осы Қағидалардың 49-тармағының 3), 4), 6), 7) тармақшасында көзделген жағдайда, 12-қосымшага сәйкес көлік құралын қарап тексеру актісін;
- 7) Осы Қағидалардың 49-тармағының 7) тармақшасында көзделген жағдайда, бұрынғының орнына орнатылған көлік құралының шанағына, шассиіне, рамасына меншік құқығын растайтын құжатты ұсынады.

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

50-1. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

51. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

52. Осы Қағидалардың 49-тармағында көзделген жағдайда, БАЖ-ға және КҚТК-ге өзгерістер енгізген кезде КҚТК-ні ауыстыру жүргізіледі.

Ескерту. 52-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

53. Көлік құралының шанағын, шассиін, рамасын ауыстырған кезде КҚТК-ге көлік құралының бұрынғы шығарылған жылы, маркасы, моделі жазылады. КҚТК-нің "Ерекше белгілер" деген бағанына тиісті өзгерістің күні көрсетіліп, "Шанақ ауыстырылды", "Шасси ауыстырылды" немесе "Рама ауыстырылды" деген жазба жасалады.

Бұл ретте көлік құралының шанағын, шассиін, рамасын басқа модельге (модификацияға) ауыстыруға жол берілмейді.

Ескерту. 53-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

54. Осы Қағидаларға З-қосымшаға сәйкес нысан бойынша босаған көлік құралдарының нөмірлік агрегаттарына куәліктер тиісті нөмірлік агрегаттарды ауыстыруға байланысты тіркеу деректері өзгерген кезде, сондай-ақ олардың кәдеге жаратылуына байланысты көлік құралын есептен шығарған кезде беріледі.

Ескерту. 54-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

55. БАЖ-ға және КҚТК-ге өзгерістер енгізу кезінде КҚТК-нің "Ерекше белгілер" деген бағанында бұрынғы КҚТК-нің сериясы мен нөмірі, сондай-ақ жүргізілген өзгерістің негіздемесі көрсетіледі.

Егер меншік құқығын растайтын құжаттарда бірнеше меншік иесі көрсетілсе, онда көлік құралын тіркеу барлық иелерінің келісімін растайтын құжаттың негізінде олардың біреуінің атына не КҚТК-нің "Ерекше белгілер" деген бағанында қалған елерін көрсете отырып, олардың бірінің атына жүзеге асырылады.

56. БАЖ-ға және сот шешімі бойынша тәркіленген немесе иесіз деп танылған көлік құралдарының, сондай-ақ тіркеу құжаттары жоқ көлік құралдарының КҚТК-сіне өзгерістер енгізу сот шешімдерінің көшірмелерімен расталған сауда нәтижелерінің негізінде жүргізіледі. Бұл ретте есептен шығаруға арналған ақпарат оның бұрынғы тіркелген жері бойынша жіберіледі.

4-тaraу. Көлік құралдарын есептен шығару

Ескерту. 4-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн откеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

57. Көлік құралын есептен шығару, оның ішінде кәдеге жарату үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері) мыналарды ұсынады:

1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;

2) көлік құралына меншік құқығын растайтын құжатты және (немесе) Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес (егер көлік құралы КҚТК-де жазылмаған иесімен есептен шығарылған жағдайда) көлік құралы иесінің өзге де құқығын растайтын құжаттарды;

3) есептен шығарылатын көлік құралының КҚТК (егер көлік құралы кәдеге жарату үшін шығарылған жағдайда), МТНБ ;

4) егер көлік құралының иесі занды тұлға болған жағдайда, занды тұлғаның көлік құралын есептен шығару туралы осы ұйымның (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) мөрімен куәландырылған бұйрығы (өкімі).

Есептен шығарылатын көлік құралының КҚТК, МТНБ болмаған кезде көлік құралының иесі жазбаша нысанда оларды жоғалту мән-жайларын көрсетеді.

Есептен шығару ПО-ның ақпараттық ресурстары бойынша есептен шығаруға ешқандай шектеулер жоқ екені туралы сұрау салулар орындалғаннан кейін ғана жүргізіледі.

Ескерту. 57-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн откен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

58. Егер көлік құралының иесі екі немесе одан да көп жеке тұлға болса, есептен шығару иелерінің жазбаша келісімі немесе олардың атынан көлік құралын занды негіздерде иеленуге, пайдалануға немесе өкімдік етуге құқық беретін құжаттарды ұсыну бойынша жүргізіледі.

Ескерту. 58-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн откен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

59. Кәдеге жаратуға жататын көлік құралын тіркеу есебінен алғаннан кейін оның иесіне Мемлекеттік корпорация жұмыскері Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес кәдеге жаратуға жататын көлік құралын есептен шығару туралы анықтама береді.

Ескерту. 59-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

60. КҚТК болмаған кезде көлік құралдары есептен КҚТК телнұсқасы берілмей шығарылады, бұл ретте көлік құралының иесіне БАЖ-дан көлік құралын есептен шығару туралы жазбасы бар карточка беріледі, оны Мемлекеттік корпорация жұмыскері қолымен және мөрімен куәландырылады.

Ескерту. 60-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

61. Айдап әкетілген және/немесе ұрланған және көлік құралының иесіне қайтарылмаған көлік құралдарын есептен шығару оның өтініші және көлік құралының іздестіруде еkenі туралы ПО берген құжаттың негізінде жүргізіледі. Издестірудегі көлік құралы оның иесіне қайтарылған жағдайда, тіркеу оның өтінішінің негізінде және ақпараттық ресурстарда көлік құралының іздестіруде екендігі туралы мәліметтер болмаған жағдайда жүргізіледі.

Ескерту. 61-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

62. Соттар, құқық қорғау органдары мен мемлекеттік кіріс органдары не Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда және тәртіппен басқа да органдар меншік құқығын өзгерту бойынша тыйымдар немесе шектеулер енгізген көлік құралын есептен шығару, сондай-ақ МТНБ телнұсқасын беру тиісті органдар берген және көрсетілген тыйымдардың немесе шектеулердің жоқ еkenі туралы куәландыратын құжаттар ұсынылғаннан кейін не сот органдарының шешімі бойынша жүргізіледі. Тіркеу әрекеттеріне тыйым салулар немесе шектеулер тиісті органдар (ұйымдар) берген құжаттар (сот органдарының қаулылары, шешімдері, ұйғарымдары, кепіл (кеңіл билеттері) және лизинг шарттары және т.б.) келіп түсken күннен бастап екі жұмыс күнінен кешіктірмей, БАЖ-ға қойылады немесе алынады.

Ескерту. 62-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

63. Берілген кредит үшін банктерге және (немесе) ломбардтар, өзге де тұлғалар кепіл ретінде ұсынған жеке немесе заңды тұлғаның көлік құралына, сондай-ақ банктер және (немесе) ломбардтар, өзге де адамдар берген кепіл туралы шарттың (кеңіл билетінің) көшірмелерін ұсынған жағдайда, жеке және заңды тұлғаларға кепілдік

міндеттеме орындалғанға дейін оларды есептен шығаруға шектеу енгізіледі. Бұл ретте БАЖ-ға тиісті белгілер жасалады.

Ескерту. 63-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 29.12.2018 № 923 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

64. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

65. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

66. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

66-1. Қазақстан Республикасының азаматтарына Армения Республикасының уәкілетті органы берген құжаттардың негізінде тіркелген және Қазақстан Республикасына 2020 жылғы 1 ақпанға дейін әкелінген көлік құралдарын Қазақстан Республикасынан тыс жерлерге әкету үшін есептен шығару кезінде Қазақстан Республикасының КҚТК мен МТНБ көлік құралдарының тіркелген жері бойынша тапсырылады, ал Армения Республикасының уәкілетті органы берген құжаттар мен МТНБ түпнұсқалары иелеріне қайтарылады.

Ескерту. 66-1-тармақпен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 26.05.2020 № 427 (01.06.2020 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

67. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

68. Көлік құралын өндіруші басып салған нөмірлік агрегаттарды қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) таңбаларын жою фактісі анықталған жағдайда көлік құралын мемлекеттік тіркеу растайтын құжаттарды қоса отырып, қорытындының (ерікті нысанда) негізінде тоқтатылады.

Ескерту. Қағида 68-тармақпен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

5-тaraу. Бақылауды ұйымдастыру

Ескерту. Қағида 5-тараумен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

69. Тіркеу әрекеттері үшін негіз болған құжаттарды заңдылығы мәніне тексеруді үәкілетті орган жарты жылда кемінде бір рет жүргізеді.

Ескерту. 69-тармақпен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

5-тaraу. "Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген тұрлерін мемлекеттік тіркеу, есепке алу және есептен шығару, сондай-ақ көлік құралын тіркеу туралы куәліктер және мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін беру" мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі

Ескерту. Қағидалар 5-тaraумен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бүйрығымен (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

69. Мемлекеттік қызметті алу үшін жеке және заңды тұлғалар (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті алушылар) Мемлекеттік корпорацияның филиалдары, ЭУП құралдары немесе ақпараттандыру обьектілері арқылы полицияның аумақтық бөліністеріне (бұдан әрі – көрсетілетін қызметті беруші) жүгінеді және осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес "Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген тұрлерін мемлекеттік тіркеу, есепке алу және есептен шығару, сондай-ақ көлік құралдарын тіркеу туралы куәлік және мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін беру" мемлекеттік қызмет (бұдан әрі – мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесі) көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көрсетілген құжаттарды ұсынады.

Ескерту. 69-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

69-1. Көрсетілетін қызметті алушы (көрсетілетін қызметті алушының өкілі) көлік құралын тіркеуге байланысты мемлекеттік қызметті алу үшін Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияның жұмыскері 20 минут ішінде:

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушы өкілінің) жеке басын сәйкестендіруді;

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексеруді;

Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждарды төлеу, кәдеге жарату төлемін енгізу (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде), айыппұл түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулының және (немесе) мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелері арқылы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттігі туралы ұйғарымдардың болуы туралы мәліметтерді тексереді;

электрондық өтінішті қалыптастыруды, ұсынылған құжаттарды сканерлеу және оларды ЭЦҚ-мен куәландыруды;

көрсетілетін қызметті алушы осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат беруді жүзеге асырады.

Қалыптастырылған электрондық өтініш және сканерленген құжаттардың көшірмесі ЭЦҚ-мен куәландырылғаннан кейін онлайн режимінде көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне бекітуге, ал көлік құралын бастапқы тіркеу және тіркеу мерзімі шектеулі мерзімге тіркелген жағдайда – көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне Мемлекеттік корпорацияның қарап тексеру пунктіне келіп туседі.

Мемлекеттік корпорацияны қарап тексеру пунктінде ПО-ның уәкілетті қызметкери 20 минут ішінде тіркеуге ұсынылған көлік құралының нөмірлік агрегаттарын, МТНБ (бар болса) тіркеу құжаттарында көрсетілген есептік деректерге сәйкестігін тексеруді және салыстырып тексеруді жүзеге асырады, сондай-ақ олардың түпнұсқалығын тексереді.

Көлік құралын өндіруші басып салған нөмірлік агрегаттарды қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) таңбаларын жою анықталған жағдайда тиісті ақпарат дереу аумақтық полиция белімшесінің кезекші боліміне беріледі.

Көлік құралын қарап тексеру нәтижелері бойынша ПО уәкілетті қызметкери 5 минут ішінде осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап тексерудің электрондық актісін қалыптастыруды, оны ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып бекітуді, көлік құралының электрондық фотобейнелерімен және оның сәйкестендіру нөмірімен бірге көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне жіберуді жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті берушінің өкілі электрондық түрде өтініш, көлік құралын тексеру актісі (көлік құралын бастапқы тіркеу және шектеулі мерзімге тіркеу кезінде) және қажетті құжаттар пакеті келіп түскен сәттен бастап 15 минут ішінде:

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтырынын, сондай-ақ дұрыстырынын тексереді, оларды толтырудың дұрыстырына электрондық өтінішпен салыстырады;

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушы өкілінің) және көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында болуы тұрғысынан тексереді;

тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің болуын тексереді;

ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз іс-әрекеттерін растай отырып, көлік құралын тіркеуді бекіту туралы шешім қабылдайды немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады.

Көлік құралын тіркеу бекітілгеннен кейін өтініш автоматты түрде КҚТК өндірісі үшін принтерге жіберіледі және 5 минут ішінде оны дайындау жүзеге асырылады.

Дайындалған КҚТК-ны жеткізуши 5 минут ішінде Мемлекеттік корпорацияның қызметкеріне құжаттарды беру секторына береді, онда Мемлекеттік корпорацияның

қызметкери 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) бұрынғы КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) қабылдайды және оған жаңа КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) береді.

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін мемлекеттік қызмет көрсету аяқталды деп есептеледі.

Ескерту. Қағидалар 69-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрекімен.

69-2. Көрсетілетін қызметті алушы ЭУП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы көлік құралын бастапқы тіркеуге байланысты мемлекеттік қызметті алу үшін жүгінген кезде көрсетілетін қызметті берушінің өкілі 20 минут ішінде:

сканерленген түрде ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексереді, оларды толтырудың дұрыстығына электрондық өтінішпен салыстырады;

көрсетілетін қызметті алушының және көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында болуы, тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің болуы тұрғысынан тексереді;

ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз іс-әрекеттерін растай отырып, Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көзделген негіздер бойынша өтінішті бекіту не мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім қабылдайды.

Өтінішті бекіту туралы алдын ала шешім қабылданған жағдайда көрсетілетін қызметті беруші 5 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушының "жеке кабинетіне" электрондық құжат нысанында Мемлекеттік корпорация жанындағы қарап тексеру пунктіне көлік құралын қамтамасыз ету туралы хабарлама жібереді.

Көрсетілетін қызметті алушы хабарламаны алғаннан кейін көлік құралын Мемлекеттік корпорация жанындағы тексеру пунктіне қамтамасыз етеді, онда ПО уәкілетті қызметкери 20 минут ішінде көлік құралының нөмірлік агрегаттарын, МТНБ (бар болса) тіркеу құжаттарында көрсетілген есептік деректерге сәйкестігін тексеруді және салыстырып тексеруді жүзеге асырады және олардың түпнұсқалығы тексеріледі.

Көлік құралын өндіруші басып салған нөмірлік агрегаттарды қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) таңбаларын жою анықталған жағдайда тиісті ақпарат дерекүй аумақтық полиция бөлімшесінің кезекші бөліміне беріледі.

Көлік құралын қарап тексеру нәтижелері бойынша ПО уәкілетті қызметкери 5 минут ішінде осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап тексерудің электрондық актісін қалыптастыруды, оны ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру

құралдарын пайдалана отырып бекітуді, көлік құралының электрондық фотобейнерімен және оның сәйкестендіру нөмірімен бірге көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне жіберуді жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті берушінің өкілі электрондық түрде өтініш, қарап тексеру актісі және қажетті құжаттар пакеті келіп түскен сәттен бастап 15 минут ішінде:

Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждарды төлеу, кәдеге жарату төлемін енгізу, айыппұл түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы орындаған қаулының және (немесе) мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелері арқылы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттігі туралы ұйғарымдардың болуы туралы мәліметтерді тексереді;

ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз іс-әрекеттерін растай отырып, көлік құралын тіркеуді бекіту туралы шешім қабылдайды немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады.

Көлік құралын тіркеу бекітілгеннен кейін өтініш автоматты түрде КҚТК өндірісі үшін принтерге жіберіледі және 5 минут ішінде оны дайындау жүзеге асырылады.

Дайындалған КҚТК-ны жеткізуші 5 минут ішінде Мемлекеттік корпорацияның қызметкеріне құжаттарды беру секторына береді, онда Мемлекеттік корпорацияның қызметкері 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) бұрынғы КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) қабылдайды және оған жаңа КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) береді.

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Ескерту. Қағидалар 69-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

69-3. Көрсетілетін қызметті алушы ЭҮП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы көлік құралын тіркеу жөніндегі мемлекеттік қызметті алу үшін жүгінген кезде (көлік құралын бастапқы тіркеуді не шектеулі мерзімге тіркеуді қоспағанда), мемлекеттік қызметті көрсету бұрынғы иесінің көлік құралын есептен шығару және көлік құралын жаңа иеленушінің бір өтініш негізінде тіркеуі жолымен мынадай ретпен жүзеге асырылады:

көрсетілетін қызметті берушінің өкілі көлік құралының бұрынғы иесінен электрондық өтінішті қабылдауды жүзеге асырады, оның деректері мен көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында болуы, тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің болуы түрғысынан тексереді және 20 минут ішінде көлік құралын есептен шығару туралы шешім қабылдайды, немесе Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көзделген негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады;

көлік құралын есептен шығаруды бекіту кезінде электрондық өтініш көлік құралының тіркелгенін растау үшін көлік құралының жаңа иесінің "жеке кабинетіне" туследі;

көлік құралын жаңа иесі тіrkегенін растағаннан кейін көрсетілетін қызметті берушінің өкілі оның деректерін іздестіру базасында болу мәніне, тіrкеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің, Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждарды төлеу туралы мәліметтердің, жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл және (немесе) айыппұл төлеу қажеттілігі туралы ұйғарым түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулының қолданыста болуын тексереді және 20 минут ішінде көлік құралын жаңа иесіне тіrкеуді бекіту туралы шешім қабылдайды не Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көзделген негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады;

көрсетілетін қызметті беруші көлік құралын тіrкеуді бекітken жағдайда өтініш автоматты түрде КҚТК өндіру үшін жеткізушінің принтеріне жіберіледі және 5 минут ішінде оны дайындау жүзеге асырылады;

КҚТК дайындалғаннан кейін автоматты режимде 5 минут ішінде ЭҮП немесе өзге де ақпараттандыру обьектілері арқылы КҚ-ны есептен шығару туралы бұрынғы иесіне, жаңа иесіне – КҚТК алу үшін мекенжайы және берілген МТНБ (егер МТНБ ауыстыру жүзеге асырылатын болса) көрсетіле отырып, Мемлекеттік корпорацияның филиалына келу қажеттілігі туралы хабарлама жеткізіледі;

хабарламаны алған кезде көлік құралының жаңа иесі (иесінің өкілі) Мемлекеттік корпорацияға жүгінеді, онда Мемлекеттік корпорацияның жұмыскері одан 10 минут ішінде бұрынғы КҚТК, МТНБ (егер МТНБ ауыстыру жүзеге асырылса) қабылдайды және оған жаңа КҚТК, МТНБ (егер МТНБ ауыстыру жүзеге асырылса) береді.

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Ескеरту. Қағидалар 69-3-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

69-4. Көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушының өкілінің) көлік құралын есептен шығару жөніндегі мемлекеттік қызметті алу үшін Мемлекеттік корпорацияға жеке өзі жүгінген кезде Мемлекеттік корпорация қызметкери 20 минут ішінде:

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушының өкілінің) жеке басын сәйкестендіруді;

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтырынын, сондай-ақ дұрыстырынын тексеруді;

мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелері арқылы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттілігі туралы айыппұл және (немесе) ұйғарым түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулының бар-жоғы туралы мәліметтерді тексеруді;

электрондық өтініш толтыруды, ұсынылған құжаттарды сканерлеуді және оларды ЭЦҚ-мен растауды;

көрсетілетін қызметті алушыға осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат беруді жүзеге асырады.

Қалыптастырылған электрондық өтініш және құжаттардың сканерленген көшірмелері ЭЦҚ расталғаннан кейін онлайн режимде көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне түседі.

Көрсетілетін қызметті беруші электрондық өтініш және қажетті құжаттар пакеті келіп түскен сәттен бастап 15 минут ішінде:

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексереді, оларды толтырудың дұрыстығын электрондық өтінішпен салыстырады;

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушының өкілінің) және көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында болуы тұрғысынан тексереді;

тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің бар-жоғын тексереді;

ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз іс-әрекеттерін растай отырып, көлік құралын есепten шығаруды бекіту туралы шешім қабылдайды немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады.

Көрсетілетін қызметті беруші көлік құралын есепten шығаруды бекіткеннен кейін Мемлекеттік корпорацияның қызметкері 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) МТНБ және КҚТК қабылдайды, КҚТК-да көлік құралын есепten шығару туралы белгі қояды және оны көрсетілетін қызметті алушыға (көрсетілетін қызметті алушының өкіліне) қайтарады.

Шектеулі мерзімге тіркелген көлік құралы есепten шығарылған жағдайда, Мемлекеттік корпорацияның жұмыскері 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) бұрын берілген КҚТК, МТНБ қабылдайды және басқа мемлекеттің құзыретті органы берген және Мемлекеттік корпорацияда уақытша сақталған КҚТК, МТНБ қайтарады.

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін Мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Ескеरту. Қағидалар 69-4-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

69-5. Көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзетулер) үшін көрсетілетін қызметті алушылар Мемлекеттік корпорацияның филиалдары арқылы, ЭУП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы көрсетілетін қызметті берушіге жүгінеді және Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көрсетілген құжаттарды ұсынады.

Ескерту. Қағидалар 69-5-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрекімен.

69-6. Көрсетілетін қызметті алушы (көрсетілетін қызметті алушының өкілі) көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) жөніндегі мемлекеттік қызметті алу үшін Мемлекеттік корпорацияға жеке өзі жүгінген кезде Мемлекеттік корпорация қызметкери 20 минут ішінде:

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушының өкілінің) жеке басын сәйкестендіруді;

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексеруді;

Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждарды төлеу туралы мәліметтерді, айыппұл түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулының және (немесе) Мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелері арқылы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттігі туралы нұсқаманың бар-жоғын тексеруді;

электрондық өтініш қалыптастыруды, ұсынылған құжаттарды сканерлеуді және оларды ЭЦҚ-мен растауды;

көрсетілетін қызметті алушыға осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат беруді жүзеге асырады.

Қалыптастырылған электрондық өтініш және құжаттардың сканерленген көшірмелері ЭЦҚ расталғаннан кейін онлайн режимінде көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне бекітуге, ал маркасын, моделін, сәйкестендіру нөмірін немесе шасси (шанак, рамка) нөмірін, шығарылған жылын, түсін, көлемін, қозғалтқыштың қуатын, көлік құралының отыратын орындары санын көрсетудегі сәйкесіздік және (немесе) қателер түзетілген жағдайларда -Мемлекеттік корпорацияның қарау пунктіне көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне түседі.

Мемлекеттік корпорацияны қарау пунктінде ПО-ның уәкілетті қызметкери 20 минут ішінде көлік құралының нөмірлік агрегаттарының, МТНБ-ның тіркеу құжаттарында көрсетілген есептік деректерге сәйкестігін тексеруді және салыстырып тексеруді жүзеге асырады, сондай-ақ олардың түпнұсқалығын тексереді.

Көлік құралын қарап-тексеру нәтижелері бойынша ПО уәкілетті қызметкері 5 минут ішінде осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап-тексерудің электрондық актісін қалыптастыруды, оны ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып бекітуді, көлік құралының электрондық фотобейнелерімен және оның сәйкестендіру нөмірімен бірге көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне жіберуді жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті беруші өтініш, көлік құралын тексеру актісі және қажетті құжаттар топтамасы электрондық түрде келіп түскен сәттен бастап 15 минут ішінде:

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексереді, оларды толтырудың дұрыстығын электрондық өтінішпен салыстырады;

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушы өкілінің) және көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында бар-жоғы түрғысынан тексереді;

тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің бар-жоғын тексереді;

көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) туралы шешім қабылдайды немесе ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз әрекеттерін растай отырып, Мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады.

Көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтер өзектендірілгеннен (түзетілгеннен) кейін өтініш автоматты түрде КҚТК өндірісі үшін принтерге жіберіледі және 5 минут ішінде оны дайындау жүзеге асырылады.

Дайындалған КҚТК-ны жеткізуші 5 минут ішінде Мемлекеттік корпорацияның қызметкеріне құжаттарды беру секторына береді, онда Мемлекеттік корпорацияның қызметкери 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) бұрынғы КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) қабылдайды және оған жаңа КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) береді.

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін Мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Ескеरту. Қағидалар 69-6-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

69-7. Көрсетілетін қызметті алушы ЭУП немесе ақпараттандыру обьектілері арқылы көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) үшін жүгінген кезде көрсетілетін қызметті беруші 20 минут ішінде:

сканерленген түрде ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ дұрыстығын тексереді, оларды толтырудың дұрыстығын электрондық өтінішпен салыстырады;

мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелері арқылы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттілігі туралы айыппұл және (немесе) нұсқама түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулының бар-жоғын тексереді;

көрсетілетін қызметті алушының және көлік құралының деректерін олардың іздестіру базасында болуы, тіркеу іс-әрекеттерін жасауға тыйым салулар мен шектеулердің бар-жоғы тұрғысынан тексереді;

ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз әрекеттерін растай отырып, Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде көзделген негіздер бойынша өтінішті бекіту не мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім қабылдайды.

Өтінішті бекіту туралы алдын ала шешім қабылданған жағдайда көрсетілетін қызметті беруші 5 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушының "жеке кабинетіне" электрондық құжат нысанында мемлекеттік корпорация жаңындағы көлік құралын қарау пунктіне – маркасын, моделін, сәйкестендіру нөмірін немесе шассидің (шанақтың, раманың) нөмірін, шығарылған жылы, түсі, көлемі, қозғалтқыштың қуаты, көлік құралының отыратын орындарының санын көрсетудегі сәйкесіздікті және (немесе) қатені түзету туралы хабарлама жібереді.

Көрсетілетін қызметті алушы хабарламаны алғаннан кейін көлік құралын Мемлекеттік корпорация жаңындағы тексеру пунктіне ұсынады, онда ПО-ның уәкілетті қызметкері 20 минут ішінде көлік құралының нөмірлік агрегаттарының, МТНБ-ның тіркеу құжаттарында көрсетілген есептік деректерге сәйкестігін тексеруді және салыстырып тексеруді жүзеге асырады, сондай-ақ олардың түпнұсқалығы тексеріледі.

Көлік құралын дайындаушы салған нөмірлік агрегаттардың таңбалауын қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) жою анықталған кезде тиісті ақпарат дереу аумақтық полиция белімшесінің кезекші беліміне беріледі.

Көлік құралын қарап-тексеру нәтижелері бойынша ПО уәкілетті қызметкері 5 минут ішінде осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап-тексерудің электрондық актісін қалыптастыруды, оны ЭЦҚ және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып бекітуді, көлік құралының электрондық фотобейнелерімен және оның сәйкестендіру нөмірімен бірге көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне жіберуді жүзеге асырады.

Көрсетілетін қызметті беруші өтініш, тексеру актісі және қажетті құжаттар топтамасы электрондық түрде келіп түсken сәттен бастап 15 минут ішінде:

Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждардың төленгені туралы мәліметтерді тексереді;

ЭЦК және биометриялық сәйкестендіру құралдарын пайдалана отырып, өз әрекеттерін растай отырып, көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) туралы шешім қабылдайды немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тартады.

Көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтер өзектендірілгеннен (түзетілгеннен) кейін өтініш автоматты түрде КҚТК өндірісі үшін принтерге жіберіледі және 5 минут ішінде оны дайындау жүзеге асырылады.

Жеткізуіші 5 минут ішінде дайындалған КҚТК-ны Мемлекеттік корпорацияның қызметкеріне құжаттарды беру секторына береді, онда Мемлекеттік корпорацияның қызметкері 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыдан (көрсетілетін қызметті алушының өкілінен) бұрынғы КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) қабылдайды және оған жаңа КҚТК-ны, МТНБ-ны (егер МТНБ-ны ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда) береді.

Егер көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) маркасын, моделін, сәйкестендіру нөмірін немесе шассидің (шанақтың, раманың) нөмірін, шығарылған жылын, қозғалтқыштың түсін, көлемін, қуатын, қону санын көрсетудегі сәйкессіздікті және (немесе) қатені түзетумен байланысты болмаса өтінішті бекіту туралы шешім қабылданғаннан кейін көрсетілетін қызметті беруші 5 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушының "жеке кабинетіне" электрондық құжат нысанында Салық кодексінде белгіленген алымдар мен мемлекеттік баждарды төлеу және Мемлекеттік корпорацияның филиалына КҚТК, МТНБ алу үшін келгені туралы хабарлама жібереді (егер МТНБ ауыстыру жүзеге асырылатын жағдайда).

Осы тармақта көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін Мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Ескерту. Қағидалар 69-7-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

70. Көлік құралын шектеулі мерзімге мемлекеттік тіркеуге, көлік құралдарын ЭҮП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы кейіннен тіркеусіз есептен шығаруға байланысты мемлекеттік қызмет көрсетілмейді.

Ескерту. 70-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен.

71. Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияға қарап тексеру пунктіне көлік құралын әкелу қажеттігі жағдайынан басқа, мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі құжаттарды тапсырған сәттен бастап 90 минуттан аспайды, бұл ретте мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі құжаттарды тапсырған сәттен бастап

120 минуттан аспайды (көрсетілген мерзімде тиісті хабарлама алғаннан кейін Мемлекеттік корпорацияның қарап тексеру пунктіне көлік құралын қамтамасыз ету үшін қажетті уақыт енгізілмейді).

ЭУП немесе ақпараттандыру объектілері арқылы жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияға қарап тексеру пунктіне көлік құралын әкелу қажеттігі жағдайынан басқа, мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі құжаттарды тапсырған сәттен бастап 60 минуттан аспайды, бұл ретте мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі құжаттарды тапсырған сәттен бастап 120 минуттан аспайды (көрсетілген мерзімге тиісті хабарлама алғаннан кейін Мемлекеттік корпорацияның қарап тексеру пунктіне көлік құралын ұсынуға арналған қажетті уақыт кірмейді).

Ескерту. 71-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

72. Мемлекеттік корпорация қызметкері көрсетілетін қызметті алушылардан қағаз түрінде қабылдаған, мемлекеттік қызметті көрсету үшін негіз болған құжаттар номенклатуралық іске тігіледі, нөмірленеді, Мемлекеттік корпорация филиалының басшысы қол қояды және Мемлекеттік корпорация филиалында үш жыл бойы сақталады, құжаттардың сканерленген көшірмелері Мемлекеттік корпорация серверінде тұрақты негізде сақталады.

Мемлекеттік қызметтер көрсетуге арналған ақпараттандыру объектілері арқылы мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде жасалған іс-әрекеттер туралы мәліметтер ақпараттандыру объектісі меншік иесінің серверінде тұрақты негізде сақталады.

Ескерту. 72-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

73. КҚ есепке қоймай, есептен шығару бойынша, сондай-ақ рама немесе тірек шанақты ауыстыру кезінде электронды түрдегі мемлекеттік көрсетілетін қызмет ЭУП арқылы ұсынылмайды.

6-тaraу. Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша көрсетілетін қызметті берушінің және (немесе) оның лауазымды адамдарының, Мемкорпорацияның және (немесе) олардың қызметкерлерінің шешімдеріне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағымдану тәртібі

Ескерту. Қағидалар 6-тaraumen толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); алыш тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

7-тaraу. "Көлік құралдары үшін мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерінің телнұсқасын беру" мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі

Ескерту. Қағидалар 7-тaraумен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

75. Көрсетілетін қызметті алушылар мемлекеттік қызметті алу үшін Мемлекеттік корпорацияның филиалдары арқылы ЭҮП немесе ақпараттандыру обьектілері жолымен жүгінеді және осы Қағидаларға 8-косымшаға сәйкес "Көлік құралына мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгісінің телнұсқасын беру" Мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесінде (бұдан әрі – МТНБ телнұсқасын беруге қойылатын негізгі талаптардың тізбесі) көрсетілген құжаттарды ұсынады.

Қызметті алушы мемлекеттік қызметтерді көрсету тәртібін айқындайтын заңға тәуелді нормативтік құқықтық актілерде көзделген тізбеге сәйкес құжаттар пакетін толық бермеген және (немесе) қолданыс мерзімі өтіп кеткен құжаттарды берген жағдайларда көрсетілетін қызметті беруші Мемлекеттік корпорацияға құжаттарды қабылдаудан жазбаша дәлелді түрде бас тартады.

Ескерту. 75-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

76. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 26.09.2022 № 764 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

77. Мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесі – көлік құралдары үшін мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерінің (бұдан әрі – МТНБ) телнұсқасын не мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы алдын алған жауап.

Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі көрсетілетін қызметті алушыға немесе сенімхат негізінде әрекет ететін оның өкіліне (жеке тұлғалар үшін нотариаты расталған) жеке басын қуәландыратын құжатты ұсынуы бойынша беріледі.

МТНБ телнұсқасын беруге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағында көзделген бас тарту үшін негіздер болған кезде көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушыға мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы алдын ала шешім туралы, сондай-ақ көрсетілетін қызметті алушыға алдын ала шешім бойынша ұстанымын білдіру мүмкіндігі үшін тыңдауды өткізу уақыты мен орны (тәсілі) туралы хабарлайды.

Көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушыны тыңдау туралы алдын ала, бірақ әкімшілік акт қабылданған күнге дейін кемінде 3 (үш) жұмыс күні бұрын хабардар етеді. Тыңдау хабардар етілген күннен бастап 2 (екі) жұмыс күнінен кешіктірілмей жүргізіледі.

Тындау нәтижелері бойынша көрсетілетін қызметті беруші көлік құралдары үшін МТНБ телнұсқасын беру туралы шешім қабылдайды немесе Мемлекеттік корпорация мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап береді.

Ескерту. 77-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

78. Мемлекеттік қызмет жеке және заңды тұлғаларға ақылы негізде көрсетіледі.

"Салық және бюджетке төленетін басқа да міндепті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасы Кодексінің 615-бабына сәйкес көлік құралының МТНБ телнұсқасын беру үшін мемлекеттік баж: саны 2 бірлік МТНБ телнұсқасын беру үшін - 2,8 АЕК, саны 1 бірлік - 1,4 АЕК құрайды.

Мемлекеттік баж екінші деңгейдегі банктер мен банк операцияларының жекелеген түрлерін жүзеге асыратын ұйымдар немесе "электрондық үкімет" порталының төлем шлюзі арқылы қолма-қол немесе қолма-қол емес тәсілмен төленеді.

79. Мемлекеттік корпорацияда құжаттарды қабылдау кезінде:

1) Мемлекеттік корпорацияның қызметкері көрсетілетін қызметті алушының деректерін және тиісті мемлекеттік ақпараттық жүйeler арқылы баждар мен алымдарды төлеу туралы мәліметтерді тексереді, 20 минут ішінде қажетті құжаттар пакетін қабылдайды, электрондық өтінішті қалыптастырады, ЭЦҚ қол қояды және көрсетілетін қызметті алушыға Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес құжаттардың қабылдағаны туралы қолхат береді;

2) көрсетілетін қызметті беруші өтінімді қабылдайды, иесін (көрсетілетін қызметті алушыны) және КҚ-ны олардың іздестіруде болу тұрғысынан тексереді, 20 минут ішінде өтінімді бекіту немесе МТНБ телнұсқасын беруге қойылатын негізгі талаптар тізбесінің 9-тармағына сәйкес негіздер бойынша мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешім қабылдайды;

3) өтінімді алған кезде көрсетілетін қызметті беруші Қағидаларға 9-қосымшаға сәйкес МТНБ телнұсқасын дайындауға арналған жиынтық өтінімге МТНБ деректерін енгізеді және жұмыс уақытының соына дейін Жеткізушиге МТНБ телнұсқаларын дайындауға өтінімді жолдайды;

4) жеткізушиден МТНБ қабылдауды материалдық жауапты адам оларды алған күні Жеткізуши жүккүжатының, осы Қағидаларға 10-қосымшаға сәйкес нысан бойынша МТНБ қабылдау актісінің негізінде жүзеге асырады;

5) көрсетілетін қызметті берушінің материалдық жауапты адамы қабылдау күні дайындалған МТНБ телнұсқасын 11-қосымшаға сәйкес жүккүжат бойынша Мемлекеттік корпорацияға береді;

6) Мемлекеттік корпорацияның қызметкері 10 минут ішінде көрсетілетін қызметті алушыға МТНБ телнұсқасын береді.

Ескерту. 79-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

80. Құжаттарды "электрондық үкімет" порталы (бұдан әрі - ЭУП) арқылы қабылдаған кезде:

1) көрсетілетін қызметті алушы ЭУП-де электрондық-цифрлық қолтаңбасын (бұдан әрі - ЭЦК) белсендендіреді, барлық деректемелік деректерді толтырады, ЭУТШ арқылы "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндettі төлемдер туралы" Қазақстан Республикасының Кодексінде (бұдан әрі - Салық кодексі) белгіленген баж салығын төлеуді жүргізеді және өтінімге ЭЦК қояды;

2) уәкілетті органның қызметкері өтінімді қабылдайды, олардың іздестіруде болуы мәніне иесі (көрсетілетін қызметті алушы) мен КҚ-ны тексереді, 20 минут ішінде өтінімді бекіту немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

8-тaraу. Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша көрсетілетін қызметті берушінің және (немесе) оның лауазымды адамдарының, Мемкорпорацияның және (немесе) олардың қызметкерлерінің шешімдеріне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағымдану тәртібі

Ескерту. Қағидалар 8-тaraумен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

81. Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша шағымды қарауды жоғары тұрған әкімшілік орган, лауазымды адам, мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – шағымды қарайтын орган) жүргізеді.

Шағым көрсетілетін қызметті берушіге және (немесе) шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалып отырған лауазымды адамға беріледі.

Көрсетілетін қызметті берушінің шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым Экімшілік рәсімдік-процестік кодексіне және "Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы" Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес көрсетілетін қызметті берушінің басшысына, мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бағалау мен бақылау жөніндегі уәкілетті органға берілуі мүмкін.

Көрсетілетін қызметті берушінің мекенжайына келіп түскең көрсетілетін қызметті алушының шағымы "Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 25-бабының 2-тармағына сәйкес ол тіркелген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қарауға жатады.

Шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалып отырған көрсетілетін қызметті беруші шағым келіп түскең күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей оны шағымды қарайтын жоғары тұрған органның әкімшілік ісіне жібереді.

Шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалып отырган көрсетілетін қызметті беруші, лауазымды адам шағым келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей оны шағымды қарайтын органның әкімшілік ісіне жібереді.

Бұл ретте шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалып отырган көрсетілетін қызметті беруші, лауазымды адам, егер ол үш жұмыс күні ішінде шағымда көрсетілген талаптарды толық қанағаттандыратын шешім не өзге де әкімшілік әрекет қабылдаса, шағымды қарайтын органға шағым жібермеуге құқылы.

Шағымды қарайтын органның атына келіп түскен көрсетілетін қызметті алушының шағымы тіркелген күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде қарауға жатады.

Мемлекеттік корпорация арқылы қызмет көрсету кезінде Мемлекеттік корпорация жұмыскерінің әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым Мемлекеттік корпорация басшысының атына не ақпараттандыру саласындағы уәкілетті органға беріледі.

Мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органның атына келіп түскен көрсетілетін қызметті алушының шағымы тіркелген күнінен бастап он бес жұмыс күні ішінде қарауға жатады.

Егер заңда өзгеше көзделмесе, сотқа дейінгі тәртіппен шағым жасалғаннан кейін сотқа жүгінуге жол беріледі.

Ескеरту. 81-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Көлік құралының сәйкестендіру
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу және
есепке алу қағидаларына
1-қосымша

Көлік құралын тіркеу (есептен шығару) актісі

Ескерту. 1-қосымша алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Көлік құралдарының
сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу және
есепке алу қағидаларына
2-қосымша

№ _____ көлік құралын байқау актісі

Ескерту. 2-қосымша алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Көлік құралының сәйкестендіру
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
3-қосымша
Нысан

Босаған нөмірлік агрегатқа күелік

Ескерту. 3-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

(тіркеу пунктінің атауы)

растайды

(агрегаттың атауы және нөмірі)

Нөмірлік агрегат орнатылған (тіркелген) көлік құралы туралы

мәліметтер: мемлекеттік тіркеу белгісі _____

сәйкестендіру нөмірі (VIN) _____

маркасы, үлгісі _____ дайындаушы кәсіпорын _____

КҚ түрі _____ КҚ санаты _____

шығарылған жылды _____ шасси (рама) нөмірі _____

шанақ нөмірі _____ түсі _____

сериясы _____ № _____

(тіркеу құжаты)

тиесілі

(тегі, аты, әкесінің аты)

(мекенжайы, паспорты немесе оны алмастыратын құжаты, кім, қашан берілген)

(зандау тұлғаның атауы, мекенжайы)

М.О.

20 _____ жылғы "___" _____

Уәкілетті адамның қолы _____

Көлік құралының сәйкестендіру
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
4-қосымша

Кәдеге жаратуға жататын (ақаулы) көлік құралын есептен шығару туралы _____ № _____
_____ анықтама

Ескерту. Қағида 4-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

берілген,

(КҚ иесі және (немесе) оның өкілі туралы мәліметтер)

маркасы, моделі _____

КҚ түрі _____

сәйкестендіру номірі (VIN) _____

мемлекеттік тіркеу белгісі _____

түсі _____

КҚ санаты _____

шығарылған жылы _____

шасси (рама) номірі _____

шанақ номірі _____

рұқсат тілген ең жоғары массасы kg _____

жүктемесіз массасы, kg _____

КҚТКсериясы _____

№ _____

көлік құралы кәдеге жаратуға (ақаулы) жататын көлік құралы ретінде
бастап тіркеу есебінен шығарылды.

(күні)

М.О.

20 ____ жылғы "____" _____

Уәкілетті адамның қолы _____

Көлік құралының сәйкестендіру
номірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
турлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
5-қосымша

"Көлік құралының сәйкестендіру номірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу, есепке алу және есептен шығару, сондай-ақ көлік құралдарын тіркеу туралы куәлік және мемлекеттік тіркеу номірлік белгілерін беру" мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесі

Ескерту. Қағидалар 5-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен

соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - КР Ішкі істер министрінің 07.10.2024 № 743 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); өзгеріс енгізілді - КР Ішкі істер министрінің 27.12.2024 № 1032 (05.04.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бүйрықтарымен.

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің кіші түрінің атауы:

1. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін бастапқы мемлекеттік тіркеу, сондай-ақ көлік құралдарын және мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілерін тіркеу туралы куәліктерді беру;
2. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есептен шығару, сондай-ақ көлік құралдарын және мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілерін тіркеу туралы куәліктер беру;
3. Көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету);
4. Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін уақытша мемлекеттік тіркеу және есептен шығару, сондай-ақ көлік құралдарын және мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгілерін тіркеу туралы куәліктер беру.

1	Көрсетілетін қызметті берушінің аты	Полицияның аумақтық бөліністері
2	Мемлекеттік қызметтің ұсынушындағы түрлері	Мемлекеттік қызметтер көрсету үшін құжаттарды қабылдау: 1) Мемлекеттік корпорация; 2) ЭУП (www.egov.kz); 3) ақпараттандыру объектілері арқылы жүзеге асырылады.
3	Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі	Мемлекеттік корпорация арқылы – 90 минут (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде 120 минут); ЭУП және өзге де ақпараттандыру объектілері арқылы – 60 минут (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде 120 минут);
4	Мемлекеттік қызмет көрсету нысаны	Электронды (ішінара автоматтандырылған) /қағаз.
5	Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі	1) КҚ тіркеген кезде – КҚТК, МТНБ беру; 2) КҚ-ны есептен шығару кезінде – БАЖ тиісті мәліметтерді енгізу арқылы КҚ есептен шығару; 3) Мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап.
		1) Көлік құралдарын мемлекеттік тіркеген кезде: "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы " Қазақстан Республикасы кодексінің (бұдан әрі – Салық кодексі) 553, 615-баптарына

6	<p>Мемлекеттік қызмет көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері</p> <p>сәйкес КҚТК, МТНБ бергені үшін міндettі тіркеу алымдары және мемлекеттік баж;</p> <p>көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде Қазақстан Республикасы Экология, геология және табиғи ресурстар министрінің міндептін атқаруышының 2021 жылғы 2 караашадағы № 448 бұйрығымен (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 25100 тіркелген) бекітілген Кәдеге жарату төлемін есептеу әдістемесінің негізінде есептелеңтін кәдеге жарату төлемі алынады;</p> <p>2) КҚ есептен шығару тегін негізде жүзеге асырылады;</p> <p>3) КҚ туралы мәліметтерді өзектендіру (түзету) кезінде:</p> <p>КҚТК ауыстырган жағдайды Салық кодексінің 553 және 615-баптарына сәйкес КҚТК бергені үшін тіркеу алымы және мемлекеттік баж алынады;</p> <p>Егер КҚТК ауыстыру талап етілмесе қызмет тегін негізде жүзеге асырылады.</p>
7	<p>Қызмет көрсетушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпарат объектілерінің жұмыс кестесі</p> <p>1) Дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда, үзіліссіз сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет көрсететін кезекші бөлімдері Қазақстан Республикасының еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс құндерінен басқа дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда, сағат 9.00-ден 20.00-ге дейін және сенбі күні сағат 9.00-ден 13.00-ге дейін жүзеге асырылады.</p> <p>2) ЭҮП, ақпараттандыру объектілері – жөндеу жұмыстарын жүргізумен байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (көрсетілетін қызметті алушы жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін демалыс және мереке құндері жүгінген кезде Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес</p>

	<p>мемлекеттік қызмет көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).</p>
	<p>1) Көлік құралдарының жекелеген түрлерін тіркеу, есепке алу және есептен шығару туралы мәліметтерді тіркеу, өзектендіру (түзету) үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері) Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде: жеке басты қуәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін), оның ішінде цифрлық құжаттар сервисінен алынған электронды нысанда; "Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы" Қазақстан Республикасы кодексінің (бұдан әрі – Салық кодексі) 553 және 615-баптарына сәйкес КҚТҚ, МТНБ бергені үшін тіркеу алымдары және мемлекеттік бажды төлегенін растайтын құжаттарды; көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде кәдеге жарату төлемін енгізу туралы сертификат; көлік құралының электрондық паспорттары жүйесінің ұлттық операторының ақпараттық жүйесі арқылы көлік құралының электрондық паспорты (көлік құралы шассінің электрондық паспорты) (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде); ЕАЭО кеден аумағына көлік құралдарын уақытша кіргізу туралы кеден органдары берген құжаттар (уақытша әкелінген көлік құралын шектеулі мерзімге тіркеген жағдайда); Бұрынғы КҚТҚ және МТНБ-ны (олар болған кезде); егер көлік құралының бұрынғы иесі занды тұлға болып табылса, осы үйымның мөрімен қуәландырылған (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) занды тұлғаның көлік құралын өзінің курылымдық бөлінісіне немесе</p>

Мемлекеттік қызметті көрсету үшін көрсетілген қызметті алушыдан талап етілетін құжаттар мен мәліметтердің тізбесі

баска заңды не жеке тұлғаға болу және беру туралы бұйрығы (өкімі);
 көлік құралына меншік құқығын растайтын құжат;
 егер көлік құралының конструкциясына оны тіркегенге дейін өзгерістер енгізілсе, Кеден одағы комиссиясының 2011 жылғы 9 желтоқсандағы № 877 шешімімен бекітілген "Дөңгелекті көлік құралдарының қауіпсіздігі туралы" Кеден одағының техникалық регламентіне 18-қосымшаға сәйкес нысан бойынша көлік құралының оның конструкциясына енгізілген өзгерістермен оның қауіпсіздік талаптарына сәйкестігі туралы куәлік:
 көлік құралын қарап тексеру актісі ұсынылады. Мопедтерді тіркеу үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері):
 жеке басты қуәландыратын құжат (жеке басын сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда; Салық кодексінің 553 және 615-баптарында көзделген КҚТК, МТНБ бергені үшін тіркеу алымдары және мемлекеттік бажды төлегенін растайтын құжаттарды;
 осы Қағидаларға 16-қосымшаға сәйкес мопедті мемлекеттік тіркеу туралы өтініш;
 ашық ақпараттық көздерден ұсынылған мопедтің техникалық сипаттамалары туралы болған жағдайда техникалық құжат немесе мәліметтер;
 мопед рамасының нөмірі болмаған кезде сәйкестендіру нөмірін тіркеу әрекеттері жасалғанға дейін мопед иесінің өтініші бойынша уәкілдепті орган береді;
 осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес көлік құралын қарап тексеру актісін (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде);
 бұрынғы КҚТК, МТНБ (олар болған кезде);

иесінің өкілі жүгінген жағдайда келісімшарт немесе сенімхат ұсынады.

2) Көлік құралдарын, оның ішінде мопедті есептен шығару үшін олардың иелері (иелерінің өкілдері) Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде:

жеке басты қуәландыратын құжат (жеке басты сәйкестендіру үшін), оның ішінде цифрлық құжаттар сервисі арқылы электронды нысанда;

көлік құралына меншік құқығын растайтын құжат; бұрынғы КҚТҚ және МТНБ ұсынады.

3) Көлік құралдарын тіркеу үшін ЭҮП немесе ақпараттандыру обьектілері арқылы жүгінген кезде:

Салық кодексінің 553 және 615-баптарына сәйкес ТҚҚҚ, МТНБ бергені үшін тіркеу алымдары мен мемлекеттік бажды төлегенін растайтын құжаттардың, сондай-ақ мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйесі арқылы аталған мәліметтерді алу жағдайын қоспағанда, кәдеге жарату төлемін (көлік құралын бастапқы тіркеу кезінде) енгізу туралы сертификаттың электронды көшірмелері;

көлік құралы паспортының электронды көшірмесі (көлік құралы шассиінің паспорты) ұсынылады. Егер көлік құралына көлік құралының электрондық паспорты (көлік құралы шассиінің электрондық паспорты) ресімделсе, көлік құралының паспортын (көлік құралы шассиінің паспорты) ұсыну талап етілмейді;

егер көлік құралының бұрынғы иесі занды тұлға болып табылса, осы ұйымның мөрімен қуәландырылған (жеке кәсіпкерлік субъектілерін қоспағанда) занды тұлғаның көлік құралын өзінің құрылымдық белінісіне немесе басқа занды не жеке тұлғага бөлу

	<p>және беру туралы бұйрыктың (өкімнің) электронды көшірмесі; көлік құралына меншік құқығын растайтын құжаттың электронды көшірмесі ұсынылады.</p>
9	<p>1) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттарды ұсынбаган немесе толық көлемде ұсынбаган, оқылмайтын, қарындашпен орындалған, түзетулері, қосып жазылулары, сзыылған сөздері, ескертілмеген түзетулері бар құжаттарды ұсынған, сондай-ақ құжаттардың және (немесе) оларда қамтылған деректердің (мәліметтердің) шынайылығын анықтау;</p> <p>2) көрсетілетін қызметті алушының және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 тіркелген) Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушилерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуши куәліктерін беру қағидаларында белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;</p> <p>3) мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес ұсынылатын қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қолжеткізуге көрсетілетін қызметті алушының келісімінің болмауы;</p> <p>4) айыппұл түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы орындалмаған қаулы және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу</p> <p>Қазақстан Республикасының зандарында белгіленген мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту үшін негіздер</p>

	<p>каждың туралы нұсқаманың болуы;</p> <p>5) көрсетілетін қызметті алушының деректері (көрсетілетін қызметті алушының өкілі) немесе көлік құралы іздестіру базасында болуы;</p> <p>6) Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес терроризм мен экстремизді қаржыландырумен байланысты үйымдар мен адамдардың тізбесінде және (немесе) жаппай қырып жою қаруын таратуды қаржыландырумен байланысты үйымдар мен адамдардың тізбесінде көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушының өкілі) деректерінің болуы;</p> <p>7) Қазақстан Республикасының заннамасына сәйкес салынған (енгізілген) тіркеу әрекеттерін жасауға тыым салу және шектеудің болуы;</p> <p>8) көлік құралын бастапқы тіркеу немесе көлік құралын жасаушы салған номірлік агрегаттарды қолдан жасау, жасыру, өзгерту және (немесе) таңбалауды жою салдарынан көлік құралын сәйкестендіру мүмкін болмаған кезде оны қарап-тексеру үшін ұсынбау.</p>
10	<p>Мемлекеттік қызмет көрсету, оның ішінде электронды нысанда және Мемлекеттік корпорация арқылы көрсетілетін қызметтердің ерекшелікten ескере отырып өзге де талаптар</p> <p>Көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпаратты қашықтан қол жеткізу режимінде ЭҮП "Жеке кабинеті" арқылы, көрсетілетін қызметті берушінің кеңесі арқылы, сондай-ақ мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері жөніндегі бірынғай байланыс орталығының 1414, 8 800 080 77 77 телефондары арқылы алу мүмкіндігі бар.</p> <p>Мемлекеттік қызмет көрсету орындарының мекенжайлары w w w . m v d .</p>

кзинтернет-ресурсында
орналастырылған.

Көлік құралының
сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
6-қосымша
Нысан

Күжаттарды қабылдау туралы № қолхат
(мемлекеттік көрсетілетін қызметтің атауы көрсетіледі)

Ескеरту. Қағидалар 6-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

(көрсетілетін қызметті алушының Т.А.Ә. (ол болған жағдайда) немесе заңды тұлғаның атауы немесе олардың өкілдері)

Қабылданған қүжаттардың тізбесі:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

Қабылдады: _____ / _____ / _____

Мемкорпорация қызметкери (қолы) (Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

_____ жылғы "___" ____

Берілген уақыты мен күні: ___ сағ. ___ мин.

Көлік құралының
сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
7-қосымша

(қызмет алушының мекенжайы)

Құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат

Ескеरту. Қағидалар 7-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйректермен.

"Мемлекеттік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 2-тармағын басшылыққа ала отырып, Мемлекеттік корпорация қызметкери

(мекенжайын көрсету)

сіздің мемлекеттік қызмет тізілімінде көзделген құжаттар тізбесін, атап айтқанда:

1. _____ ;

2. _____ ;

3. _____ толық ұсынбауынызға

байланысты _____

(мемлекеттік қызметтің атауын көрсету)

мемлекеттік қызметті көрсетуге құжаттар қабылдаудан бас тартады.

Осы қолхат әр тарап үшін біреуден 2 данада жасалды.

(Мемлекеттік корпорация қызметкерінің Т.А.Ә. (ол болған жағдайда), қолы)

Алдым: _____

(көрсетілетін қызметті алушының Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

Көлік құралының сәйкестендіру
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
8-қосымша

**"Көлік құралдары үшін мемлекеттік тіркеу нөмірлік белгісінің телнұсқасын беру"
мемлекеттік қызмет көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесі**

Ескерту. Қағидалар 8-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен; жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2024 № 743 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Полицияның аумақтық органдары
2	Мемлекеттік қызметті ұсыну тәсілдері	Мемлекеттік қызметтер көрсету үшін құжаттарды қабылдау: 1) Мемлекеттік корпорация; 2) ЭҮП (www.gov.kz) арқылы жүзеге асырылады.
3	Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі	Мемлекеттік корпорация және ЭҮП арқылы Астана және Алматы қалаларынан 5 жұмысқүнің ішінде, облыстар мен Шымкент қаласынан 15 жұмысқүнің ішінде.
4	Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны	электронды (ішінара автоматтандырылған) /қағаз.
5	Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі	МТНБ телнұсқасы не мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы дәлелді жауап.
6	Мемлекеттік қызметті көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алу тәсілдері	2 дана – 2,8 АЕК. 1 дана – 1,4 АЕК.
		1) Дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда үзіліссіз сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет

7	<p>Қызмет көрсетушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпарат объектілерінің жұмыс кестесі</p> <p>көрсететін кезекші бөлімдері Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс құндерінен басқа дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда сағат 9.00-ден 20.00-ге дейін және сенбі күні сағат 9.00-ден 13.00-ге дейін жүзеге асырылады.</p> <p>2) ЭУП, ақпараттандыру объектілері – жөндеу жұмыстарын жүргізумен байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (көрсетілетін қызметті алушы жұмыс уақыты аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заннамасына сәйкес демалыс және мереке құндері жүгінген кезде мемлекеттік қызмет көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).</p>
8	<p>Мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттар тізбесі</p> <p>Мемлекеттік корпорацияга:</p> <p>1) жеке басты куәландыратын құжат (жеке басын сәйкестендіру үшін), оның ішінде цифрлық құжаттар сервисі арқылы электронды нысанда;</p> <p>2) МТНБ үшін баж төлеу;</p> <p>3) телнұсқа берген кезде бұрынғы МТНБ болған кезде тапсыруға жатады;</p> <p>ЭУП:</p> <p>1) көрсетілетін қызметті алушы ЭУП-де электрондық-цифрлық қолтаңбасын (бұданәрі – ЭЦК) жандандырады, оның атына берілген МТНБ-ны таңdap, барлық деректемелік деректерді толтырады;</p> <p>2) МТНБ үшін "электрондық үкімет" порталының төлем шлюзи арқылы бажды төлеуді жүргізеді;</p> <p>3) бұрынғы МТНБ болған кезде ол телнұсқа берген кезде тапсыруға жатады.</p>
	<p>1) тиісті өтінімді қалыптастыру үшін қажетті құжаттарды ұсынбау немесе толық көлемде ұсынбау, сондай-ақ оқылмайтын, қарындашпен орындалған, түзетулері, қосып жазылулары, сзылған сөздері, сондай-ақ</p>

Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген мемлекеттік қызмет көрсетуден бастарту үшін негіздер

- ескертілмеген тұзетулері бар құжаттарды ұсыну;
- 2) көрсетілетін қызметті алушының және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қазақстан Республикасы Ишкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бүйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 тіркелген) Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушилерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуши қуәліктерін беру қағидаларында белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;
- 3) ақпараттық жүйелерде мемлекеттік баж төленгені туралы мәліметтердің болмауы;
- 4) жүгінген адамда айыппұл түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы уақтылы орындалмаған қаулы және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттігі туралы нұскама болған жағдайда, оларды орындағанға дейін;
- 5) терроризм мен экстремизді каржыландырумен байланысты үйымдар мен адамдардың тізбесіне енгізілген адам көлік құралдарын тіркеу органына жүгіні;
- 6) иесінің (немесе оның өкілінің) және (немесе) көлік құралының іздестіруде болуы;
- 7) мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес ұсынылатын қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол

		жеткізуге көрсетілетін қызметті алушының келісімі болмаған жағдайда;
10	<p>Мемлекеттік қызмет көрсету, оның ішінде электронды нысандада және Мемлекеттік корпорацияарқылы көрсетілетін қызметтердің ерекшеліктерін ескере отырып өзгеде талаптар</p>	<p>Көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпараттық қашықтан қолжеткізу режимінде ҮЭП "Жеке кабинеті", қызмет көрсетушінің кеңесі арқылы, сондай-ақ мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері жөніндегі бірыңғай байланыс орталығы: 1414, 8 800 080 7777 арқылы ала алады.</p> <p>Мемлекеттік қызмет көрсету орындарының мекенжайлары: www.mvd.kz интернет-ресурсында орналастырылған.</p>

Көлік құралының
сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына

9-қосымша

Нысан

Ескеरту. Қағидалар 9-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бүйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Бекітемін _____ ПД ӘПБ бастығы
(бөліністің атауы)

(атағы, (қолы), (Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

20 __ жылғы "___" _____

20 __ жылғы "___" _____ мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерінің телнұсқаларын дайындауға және жеткізуге жиынтық өтінім

№ р/с	МТНБ типі	Литер-Серия	Алғашқы номір	Соңғы номір	Дана саны
1	2	3	4	5	6

уәкілдегі органның қызметкері _____

(лауазымы, қолы, Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

Көлік құралының
сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына

10-қосымша

Мемлекеттік тіркеу нөмірі белгілерін қабылдау актісі

Ескеरту. Қағидалар 10-қосымшамен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

20__ жылғы "__" ___. _____ (елді-мекен)

Жеткізуші өкілінің қатысуымен уәкілетті адам

(лауазымы, Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

(Жеткізушінің атауы, зандық мекенжайы, БСН)

20__ жылғы "__" ___. № _____ жүккүжат бойынша келіп түскен МТНБ-ны

қабылдауды жүргізді. Орамды ашқан кезде:

анықталды.

(МТНБ-лар типі, сериясының литерін көрсетіп саны бойынша санамаланады, оның ішінде:

жарамсыз, жетіспейтін, артық МТНБ санамаланады) Қабылдау актісі үш (төрт) данада

жасалады және: 1 дана - уәкілетті адамға; 2 дана - Жеткізушіге; 3 дана - ПД ҚҚЕБ-ге, ПМ

Байқоңыр қаласындағы Өкілдігіне берілді.

Жеткізушінің өкілі _____

(Т.А.Ә. (ол болған жағдайда), қолы)

Осы актіде аталған барлық құндылықтар менің қатысуымен тексерілді, актіге дұрыс енгізілді

және мен қабылдадым.

Уәкілетті органның материалдық жауапты адамы _____
лауазымы,

Т.А.Ә. (ол болған жағдайда), қолы)

20__ жылғы "__" _____. _____

Көлік құралының

сәйкестендіру нөмірі бойынша
көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
11-қосымша
нысан

Ескерту. Қағидалар 11-қосымшамен толықтырылды – КР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бүйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

Жіберуші _____

Алушы _____

Кім арқылы _____

Сенімхат бойынша _____

20__ жылғы " " №____ жүккүжат

№ p/c	М Т Н Б телнұсқасының тиปі	МТНБ, реттік нөмірі, сериясы	Саны	Багасы, тг	Сомасы, тг
1	2	3	4	5	6
1					
Жиыны:					

Жіберді _____ (Т.А.Ә. (ол болған жағдайда)) _____ /қолы/
Алды _____ (Т.А.Ә. (ол болған жағдайда)) _____ /қолы/
МО. М.О.

Көлік құралының сәйкестендіру
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
бүйрығына қосымша

Нысан

00 № _____

(өнір коды) (реттік нөмірі)

Көлік құралын қарап тексеру актісі

Ескерту. Қафіда 12-қосымшамен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің 26.09.2022 № 764 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

20__ жылғы " " _____

Мемлекеттік тіркеу нөмірі _____

Сәйкестендіру нөмірі (VIN) _____

Маркасы, моделі _____

Дайындаушы кәсіпорын _____

КК түрі _____ КК санаты _____

Шығарылған жылы _____ Шасси (рама) нөмірі _____

Шанақ нөмірі _____

Түсі _____

Сериясы _____ № _____

(көлік құралын сәйкестендіретін құжат)

Сериясы _____ № _____

(меншік құқығын растайтын құжат)

тиесілі

(занды тұлғаның атауы) (иесінің Т.А.Ә (болған жағдайда)

Иесінің тіркелген жерінің мекенжайы _____

Сенім білдірілген адам _____

(Т.А.Ә (болған жағдайда), мекенжайы, сенімхат нөмірі, сериясы, кім, қашан берген)

Қарап тексеру жүргізген ПО лауазымды адамы:

(қарап тексеру жүргізген лауазымды адамның лауазымы, бөлінісі, атағы, Т.А.Ә (болған жағдайда)

Анықталған техникалық ақаулар _____

_____

Көлік құралының жалпы сипаттамасы

(жеңіл автомобильдің рамасын, шассиін, шанағын, негізгі шанағын ауыстырыған жағдайда толтырылады)

	Базалық көлік құралы	Жеңіл автомобильдің рамасын, шассиін, шанағын, негізгі шанағын ауыстырығаннан кейін
Дөңгелек формуласы/негізгі дөңгелектер		
Көлік құралын жинақтау сыйбасы		
Шанақ түрі/есіктердің саны (M1 санаты үшін)		
Тиеу кеңістігін толтыру (N санаты үшін)		
Кабина (для категории N)		

Жолаушылар сыйымдылығы (М2, М3 санаттары үшін)	
Жұксалғыштардың жалпы көлемі (М3 санаты үшін, класс III)	
Отыруға арналған орындардың саны (М2, М3, L санаттары үшін)	
Рама (L санаты үшін)	
ось/дөңгелектер саны (санат үшін)	
Жабдықталған күйдегі көлік құралының массасы, кг	
Көлік құралының техникалық рұқсат етілген ең жоғарғы массасы, кг	
Габариттік өлшемдері, мм	
- ұзындығы	
- ені	
- биіктігі	
- базасы, мм	
Алдыңғы/артқы дөңгелектердің колеясы, мм	
Қозғалтқыш (маркасы, түрі)	
- цилиндрлердің саны мен орналасуы	
цилиндрлердің жұмыс көлемі, см ³	
отын	
Беріліс корабы (маркасы, түрі)	
Рульдік басқару (орналасуы, маркасы, түрі)	

Корытынды: _____

(қарап тексеру жүргізген лауазымды адамның қолы, бөліністің мөрі)

Көлік құралының сәйкестендірү
нөмірі бойынша көлік
құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына

16-қосымша

Ескерту. Қағидалар 16-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 27.12.2024 № 1032 (05.04.2025 бастап қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

Аумақтық полиция органына (көрсетілетін қызметті берушіге) Кімнен: _____
(тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда

) не занды тұлғаның атауы _____ (жеке сәйкестендіру нөмірі (ЖСН) не
бизнес-сәйкестендіру нөмірі (БСН)) _____ (занды мекенжай)
екілі (бар болса): _____

_____ (тегі, аты, экесінің аты (ол болған жағдайда) _____
_____ (өтініш берушінің үялы байланысының абоненттік нөмірі) Мопедті мемлекеттік
тіркеу туралы өтініш Мынадай мопедті мемлекеттік тіркеу жүргізуін сұраймын:

1. Маркасы
2. Моделі
3. Шығарылған жылы
4. Басқару құқығына санат
5. Техникалық санат
6. Сәйкестендіру нөмірі(VIN) (*болған кезде)
7. Шасси нөмірі (рамалар) (*болған кезде)
8. Жүктемесіз масса, kg
9. Рұқсат етілген тах. салмағы, kg
10. Қозғалтқыш көлемі, текшерілген қарандыз
11. Қозғалтқыштың ат күші
12. Қозғалтқыш қуаты киловатт
13. Тұсі
14. Өндіруші ел

Рамада сәйкестендіру нөмірі болмаған кезде оны беру "Донғалақты көлік құралдарының қауіпсіздігі туралы" (КО ТР 018/2011) Кеден одағының техникалық регламентіне 7-қосымшада белгіленген көлік құралдарын сәйкестендіруге қойылатын талаптарға сәйкес жүргізіледі.

20 ____ ж. " ____ " _____ (қолы) (күні)

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2014 жылғы 2 желтоқсандағы
№ 862 бүйрекшіна 2-қосымша

Механикалық көлік құралдарын жүргізуілерді даярлау қағидалары

1-тaraу. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрекшімен.

1. Осы Механикалық көлік құралдарын жүргізуілерді даярлау қағидалары (бұдан әрі - Қағидалар) "Жол жүрісі туралы" 2014 жылғы 17 сәуірдегі Қазақстан

Республикасының Заңына сәйкес өзірленді және көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі оқу ұйымдарында (бұдан әрі - оқу ұйымдары) механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді (бұдан әрі - жүргізушілер) даярлау тәртібін айқындайды.

1-1. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

2. Жүргізушілерді даярлау осы Қағидаларға 1-қосымшаға сәйкес "A", "B", "C", "D", "BE", "CE", "DE", "Tm", "Tb" санаттарындағы және "A1", "B1", "C1", "D1", "C1E", "D1E" кіші санаттарындағы механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлаудың үлгі бағдарламаларына сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 2-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен; өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

3. "A", "B", "C", "D", "BE", "CE", "DE", "Tm", "Tb" санаттарындағы және "A1", "B1", "C1", "D1", "C1E", "D1E" кіші санаттарындағы механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау медициналық куәландырудан өткен және медициналық қарсы көрсетілімдері жоқ адамдардың қатарынан жүзеге асырылады.

4. Жүргізушілерді даярлау топтарына қабылданған, оқу ұйымдарындағы білім алушыларды есепке алу жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның және Қазақстан Республикасы Ақпарат және коммуникациялар министрлігінің автоматтандырылған кешенімен біріктіру мүмкіндігімен, автоматтандырылған ақпараттық жүйені пайдаланып жүргізіледі.

Ескерту. 4-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен

5. Жүргізушілерді даярлау жөніндегі оқу топтары саны кем дегенде отыз адамнан жасақталады.

5-1. Оқыту ұйымдарын есепке алуды және оқу топтарын тіркеуді жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның ақпараттық жүйесі (бұдан әрі – "Автомектеп" АЖ) арқылы жүзеге асырылады.

Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органға оқыту ұйымынан келіп түсken жұмысының басталғаны туралы хабарлама "Автомектеп" АЖ-да оқуды ұйымдастыруды тіркеу және есепке алу үшін негіздеме болып табылады.

Оқыту ұйымын "Автомектеп" АЖ-да тіркеу тиісті хабарлама келіп түсken күні жүзеге асырылады (хабарлама жұмыс уақытының 18.00 сағаттанкейін, демалыс және мереке күндері келіп түсken кезде "Автомектеп" АЖ-да оқу ұйымын тіркеу келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).

Оқыту үйімі "Автомектеп" АЖ-да тіркелгеннен кейін жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган үш жұмыс күні ішінде оқыту үйімдарына оқу топтарын тіркеу үшін "Автомектеп" АЖ-ға авторизацияланған рұқсатты ұсынады.

"Автомектеп" АЖ-да оқу топтарын тіркеу оқыту үйімінің бұйрығы негізінде тиісті бұйрық шығарылған күннен бастап бес жұмыс күні ішінде жүзеге асырылады.

"Автомектеп" АЖ форматты-логикалық бақылауды көздейді, ол:

- 1) саны отыз адамнан асатын оқу топтарын тіркеуге;
- 2) бұрын тіркелген оқу топтарында білім алушыларды қосуға;

3) көлік құралдарының жүргізушилерін даярлаудың үлгілік бағдарламаларына сәйкес білім алушы толық оқу курсынан өтпеген жағдайда, сондай-ақ оқыту үйімінде қорытынды аттестаттау нәтижелері бойынша теріс баға алған кезде оқу курстарын аяқтағаны туралы күнделік алуда жол бермейді.

"Автомектеп" АЖ-ғабіріктілген сервисі арқылы қосылатын көлік құралдарын жүргізушилерді даярлау жөніндегі кәсіптік бірлестіктердің ақпараттық жүйесін пайдалана отырып, оқу топтарын тіркеуді жүргізуге жол беріледі.

Ескерту. 1-тaraу 5-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а.

20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

2-тaraу. Механикалық көлік құралдарын жүргізушилерді даярлау тәртібі

Ескерту. 2-тaraудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

6. Механикалық көлік құралдарын (бұдан әрі – МКК) жүргізушилерді даярлау мынадай тақырыптық жоспарларға сәйкес жүзеге асырылады:

- 1) "Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету";
- 2) "Жол жүрісі қафидалары";
- 3) "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі";
- 4) "Жол-көлік оқиғасы (бұдан әрі - ЖКО) кезіндегі алғашқы көмек";
- 5) "Механикалық көлік құралын жүргізу (тиісті санаттағы, кіші санаттағы).

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

7. Жүргізушилерді даярлауға арналған кабинеттер (сыныптар) кабинеттің (сыныптың) оқу жабдықтарының барынша аз тізбесіне сәйкес немесе осы қафидаларға 2-қосымшаға сәйкес МКК тиісті санатындағы жүргізушилерді даярлау үшін ақпараттық технологияларды пайдалана отырып жабдықталады.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

8. Оқытудың негізгі нысандары теориялық және практикалық сабактар болып табылады.

Әрбір пән бойынша теориялық сабактар күніне екі сағаттан, ал практикалық сабактар - алты сағаттан аспайтында жоспарланады.

Бір күн ішінде автомобиль жүргізу бойынша бір білім алушыға:

- 1) автотренажерда кемінде бір сағат;
- 2) оқу автомобилінде "Колоннада көлік жүргізу" жаттығуын, сондай-ақ төрт сағат ішінде пысықталатын, жүк тасымалдаумен байланысты жаттығуларды қоспағанда, кемінде екі сағат пысықтап үйренуге рұқсат етіледі.

Ескерту. 8-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

9. Теориялық және зертханалық-практикалық оқу сабактарының ұзақтығы – қырық бес минут, ал міндеттерді белгілеу, қорытынды шығару, құжаттама ресімдеу және оқитындарды ауыстыру уақытын қоса алғанда, автомобиль жүргізу бойынша практикалық сабактардың ұзақтығы – бір сағат.

Практикалық сабактарды үзіліссіз тоқсан минут ішінде өткізуге жол беріледі. Оқу уақытының ұзақтығы жұмыс күндері төрт сағаттан және демалыс күндері алты сағаттан аспауы тиіс.

Ескерту. 9-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

10. Теориялық сабактарды оқытушы, ал автомобиль құрылғылары мен оған техникалық қызмет көрсету бойынша зертханалық-практикалық сабактарды оқытушы өндірістік үйрету шеберімен бірлесіп өткізеді, автомобиль жүргізу бойынша практикалық сабактарды көлік жүргізуге үйрету шебері оқитын әр адаммен жеке жүргізеді.

Автомобильдердің құрылымы мен техникалық қызмет көрсету және ЖКО кезінде зардал шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша практикалық сабактар бір немесе бірнеше тақырып бойынша тиісті теориялық материалды зерделегеннен кейін жүргізіледі.

Ескерту. 10-тармаққа өзгерістер енгізілді – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) ; 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

11. Автомобилді практикалық жүргізу басталғанға дейін оқитындар көлік құралдарын пайдалануға жіберу жөніндегі негізгі ережелер және Қазақстан Республикасының Жол қозғалысы ережелеріне сәйкес жол қозғалысы қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша лауазымды адамдар мен жол жүрісіне қатысушылардың міндеттері бойынша даярлықтан өтеді.

12. Практикалық жүргізу сабактары әрбір білім алушымен жеке автотренажерларда (олар болған жағдайда), автодромдарда (жүргізіп үйренуге арналған алаңдарда) және үш жылда кемінде бір рет жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі аумақтық уәкілетті органда келісуден өткен оку бағыттарында өткізіледі.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Практикалық жүргізуге оқыту жүргізуге үйрету шеберінің басшылығымен техникалық жағынан ақаусыз, Қазақстан Республикасы Жол қозғалысы ережелерінің талаптарына сәйкес жабдықталған көлік құралдарында өткізіледі.

14. Эр пән бойынша оқитындардың деңгейін анықтау және оның білімін бағалау үшін қорытынды сабактар өткізіледі, олардың нәтижелері бойынша әрбір оқитынның және жалпы топтың емтихандарға дайындығы, консультациялар тақырыптары, қосымша сабактардың көлемі айқындалады, сондай-ақ емтихандарға өздігінен дайындалу үшін ұсынымдар беріледі, сондай-ақ қорытынды атtestаттау өткізіледі.

15. Тиісті санаттардағы және кіші санаттардағы механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлаудың үлгі бағдарламаларында көзделген жаттығуларды толық көлемде пысықтағаннан кейін МҚҚ басқару тәсілдерін жеткілікті менгермен, оқитын адамдар үшін қорытынды сабактың нәтижелері бойынша қосымша сабактар өткізіледі.

16. Қорытынды атtestаттау оқыту ұйымында:

1) көлік құралының құрылғылары мен оған техникалық қызмет көрсету;

2) жол жүрісі қағидалары, қозғалыс қауіпсіздігі мен ЖКО кезінде зардал шеккендерге алғашқы көмек көрсету негіздері;

3) көлік құралын практикалық жүргізу бойынша емтихандар қабылдау түрінде өткізіледі.

Ескерту. 16-тармаққа өзгеріс енгізілді – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

17. Қорытынды атtestаттауда дәлелді себептермен (сырқаттану, іссапар) емтихан тапсыра алмаған оқитындар оларды жеке тәртіппен тапсыруға, ал қанағаттанарлықсыз баға алғандар қосымша өзіндік дайындықтан кейін, бірақ қорытынды атtestаттау өткізілген күннен бастап кемінде 5 жұмыс күні өткен соң қайта емтихан тапсыруға жіберіледі.

18. Оку ұйымында қорытынды атtestаттау өткізу кезінде емтихандардың нәтижелері бойынша оң баға алған білім алушы адамдарға осы Қағидаларға З-қосымшаға сәйкес нысан бойынша оқыту курсын бітіргені туралы куәлік (бұдан әрі - куәлік) беріледі.

Екерту. 18-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

19. Куәлік МҚҚ басқаруға құқық беретін құжат болып табылмайды, ол тиісті санаттағы және кіші санаттағы МҚҚ басқару құқығына жүргізуши куәлігін алу үшін емтихандар тапсыру кезінде ұсынылады.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Куәлік жоғалған жағдайда оқу ұйымы жазбаша өтініш пен қорытынды аттестаттау нәтижелерінің негізінде өтініш берілген сэттен бастап бес жұмыс күні ішінде "Телнұсқа" береді.

21. Куәлік қатаң есептегі құжат болып табылады, олардың сериясы және баспаҳаналық реттік нөмірі болады. Куәлік оқыту курсын аяқтағаннан кейін екі жыл ішінде жарамды.

22. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Механикалық көлік құралдарын
жүргізушілерді даярлау қағидаларына
1-қосымша

**Көлік құралдарын жүргізушілерді даярлаудың үлгі бағдарламалары
"А" санаттағы және "A1", "B1" кіші санаттарындағы көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау бағдарламасы.**

Оқу жоспары

Ескерту. 1-қосымшага өзгеріс енгізілді – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен

№ п/с	Пәндер	Сағат саны		
		барлығы	Оның ішінде теориялық	Практикалық (зертханалық-практикалық)
1	Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету	8	7	1
2	Жол қозғалысы ережелері	106	70	36
3	Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	40	40	-
4	ЖКО кезінде зардал шеккендерге алғашқы көмек Практикалық.	16	8	8
	ЖИЫНЫ:	170	125	45

	Консультациялар	10	10	-
	Емтихандар:			
1	"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету"	2	2	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6	
3	Мотоцикл жүргізу*			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	2	2	
	Барлығы:	190	145	45
	Жүргізу **	20		

* Оқыту ұйымында жүргізу жөніндегі емтихан жүргізуге бөлінген сағаттар есебінен жүргізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс тиісті санаттағы немесе кіші санаттағы көлік қуралында жүргізіледі.

"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ р/с	Бөлімдер мен тақырыптар атапуы	Сағат саны
1	Мотокөлік құралдарының жіктелуі және мотоциклдің жалпы құрылымы	1
1-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы және жұмысы. Қозғалтқышты салқыннату және майлау жүйесі	1
3	Отын және жанатын қосынды. Қоректендіру жүйесі. Қозғалтқыштың механизмдері мен жүйелеріне қызмет көрсету.	1
2-бөлім. Электр жабдығы		
4	Тоқ көздері. Оталу жүйесі	1
5	Жарық беру және сигнализация аспаптары Электр жабдығына қызмет көрсету	1
3-бөлім. Трансмиссия		

6	Трансмиссияның құрылымы мен жұмысы Трансмиссияға қызмет көрсету	1
---	--	---

4-бөлім. Салмақ түсептін жүйе. Жүріс бөлігі. Басқару органдары.

7	Мотоцикл рамасының, бүйір тіркемесінің шанағы рамасының құрылымы Жүріс бөлігінің құрылымы және жұмысы	1
8	Басқару органдарының құрылымы мен жұмысы	1
9	Салмақ түсіретін жүйеге, жүріс бөлігіне және басқару органдарына қызмет көрсету Мотоциклді қыста, жазда және жұмыс істетіп төсөлту кезеңінде пайдалану ерекшеліктері	2
БАРЛЫҒЫ		10

* Тақырыпты пысықтау практикалық (зертханалық-практикалық) сабакта жүргізіледі.

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Бөлімдер мен сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	Теориялық сабак	Практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушилердің, ж а я у жүргіншілердің ж ә н е жолаушылардың міндеттері	4	4	
2	Жол белгілері	12	12	
3	Жол таңбалары мен о л а р д ы н сипаттамалары 1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабак	4 10	4	10
4	Қозғалыс тәртібі. К е л і к құралдарының аялдау және тұрақтауы	8	8	

5	Жол козгалысын реттеу	4	4	
	4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабак	12		12
6	Жол козгалысынан өту	12	12	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттағы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4	4	
	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабак	14		14
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	4	4	-
9	Адамдар мен жүктерді тасымалдау	2	2	-
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	4	4	
11	Немірлік, тану белгілері, ескертү белгілері, жазулар және белгіленулер	2	2	

2-бөлім. Жүргізушиңің құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	-
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	2	2	-
16	Көлік құралына меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушиңі және көлік құралын сақтандыру	1	1	
	Барлығы	106	70	36

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	4
2	Жол қозғалысы, Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	4
3	Жүргізушиң кәсіби сенімділігі	4
4	Жүргізушиң психофизиологиялық және психикалық қасиеті	2
5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	2
6	Штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) қозғалыста жүргізушиң іс-әрекеттері	12
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	6
8	Жол-көлік оқиғалары	6
	БАРЛЫҒЫ	40

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Бөлімдер мен сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық	практикалық
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	1	1	
2	Жол-көлік жаракатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	1	1	
3	Механикалық және термиялық закымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-күй	1	1	
	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті			

4	психоз. Есенгіреген күйдегі зардап шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1	1	
5	Термиялық зақымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқықтық аспектілері	1	1	
7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	2	2	
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шығару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жарақатты өндеу, десмургия	1		1
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1
БАРЛЫҒЫ:		16	8	8

"Мотоцикл жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Бастапқы оқыту	7
2	Шектеулі өткелдерде жүргізу	10

3	Жолдармен жүргізу	2
	емтихан	1
	Барлығы	20

"A1" және "B1" кіші санаттағы көлік құралдарын жүргізушілерді "А" санатқа даярлау бағдарламасы.

Оқу жоспары.

Р/с №	Пәндер	Сағат саны		
		Барлығы	Оның ішінде теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)
1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	10	8	2
2	Жол қозғалысы ережелері	50	30	20
3	Көлік құралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	26	26	-
4	Алғашқы медициналық көмек көрсету	16	8	8
	ЖИЫНЫ	102	72	30
	Консультациялар	5	5	-
	Емтихандар:			
1	"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету"	2	2	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6	
3	Автомобиль жүргізу *			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	2	2	
	БАРЛЫҒЫ:	116	86	30
	Мотоцикл жүргізу* *	20		

* Оқыту үйімінда мотоцикл жүргізу жөніндегі емтихан жүргізуге бөлінген сағаттар есебінен жүргізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс жүргізіледі.

"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету"

пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Бөлімдер мен тақырыптар атауы	Сағат саны
1	Мотокөлік құралдарының жіктелуі және мотоциклдің жалпы құрылымы	1
1-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы мен жұмысы Майлау және салқыннату жүйесі	1
3	Отын және жанатын қосынды. Коректендіру жүйесі. Қозғалтқыштың механизмдері мен жүйелеріне қызмет көрсету.	1
2-бөлім. Электр жабдығы		
4	Ток көздері. Оталу жүйесі	1
5	Жарық беру және сигнализация аспаптары Электр жабдығына қызмет көрсету	1
3-бөлім. Трансмиссия		
6	Трансмиссияның құрылымы мен жұмысы Трансмиссияға қызмет көрсету	1
4-бөлім. Салмақ түсетін жүйе. Жүріс бөлігі. Басқару органдары.		
7	Мотоцикл рамасының, бүйір тіркемесінің шанағы рамасының құрылымы Жүріс бөлігінің құрылымы және жұмысы	1
8	Басқару органдарының құрылымы мен жұмысы	1
9	Салмақ түсіретін жүйеге, жүріс бөлігіне және басқару органдарына қызмет көрсету	2
	Мотоциклді қыста, жазда және жұмыс істетіп төсөлту кезеңінде пайдалану ерекшеліктері	
	Барлығы	10

* Тақырыпты пысықтау практикалық (зертханалық-практикалық) сабакта жүргізіледі.

**"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің
тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.**

P/c №	Сабактардың бөлімдері және тақырыптарының атаулары	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, ж а я у жүргіншілердің ж ə н e жолаушылардың міндеттері	1		1
2	Жол белгілері	6	6	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары 1-3 тақырыптар б о й ы н ш а практикалық сабак	2 6	2	6
4	Козғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	2	2	
5	Жол қозғалысын реттеу 4-5 тақырыптар б о й ы н ш а практикалық сабактар	2 6		6
6	Жол қылышынан өту	4	4	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттағы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	2	2	

	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	6		6
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	2	2	-
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	-
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	2	2	
11	Немірлік, тану белгілері, ескертү белгілері, жазулар және белгіленулер	1		1

2-бөлім. Жүргізушиң құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	1	1	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	1	1	-
14	Азаматтық жауапкершілік	1	1	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	1	1	-
16	Көлік құралына меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушиң және көлік құралын сақтандыру	1	1	
БАРЛЫҒЫ:		50	30	20

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары
мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	2
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	2
3	Жүргізушиң кәсіби сенімділігі	2
4	Жүргізушиң психофизикалық және психикалық қасиеті	2

5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	2
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушінің іс-әрекеттері	4
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	6
8	Жол-көлік оқиғалары	6
	БАРЛЫҒЫ:	26

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

Р/с №	Сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	1	1	
2	Жол-көлік жарақатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін зақымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	1	1	
3	Механикалық және термиялық зақымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-куй	1	1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есенгіреген күйдегі зардап шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1	1	
5	Термиялық зақымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқықтық аспектілері	1	1	

7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	2	2	
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфикцияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шыгару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жарақатты өндеу, десмургия	1		1
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1
БАРЛЫҒЫ:		16	8	8

"Мотоцикл жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Бастапқы оқыту	7
2	Шектеулі өткелдерде жүргізу	10
3	Жолдармен жүргізу емтихан	2 1
	БАРЛЫҒЫ:	20

"В" санатындағы көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі бағдарлама.

Оқу жоспары.

P/c №	Пәндер	Сағат саны		
		Барлығы	Оның ішінде	
			теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)

1	Кұрылымы және техникалық қызмет көрсетеу	10	8	2
2	Жол қозғалысы ережелері	110	68	42
3	Көлік құралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	70	70	
4	Алғашқы медициналық көмек көрсетеу	16	6	10
	ЖИЫНЫ	206	152	54
	Консультациялар	12	12	-
	Емтихандар:			
1	"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсетеу"	2	2	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6	
3	Автомобиль жүргізу *			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсетеу"	2	2	
	БАРЛЫҒЫ:	228	174	54
	Автомобиль жүргізу **	50		

* Автомобиль жүргізу жөніндегі емтихан автомобиль жүргізуге бөлінген сағат есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оку уақытынан тыс 50 сағат көлемінде жүргізіледі, оның ішінде 6 сағат – автотренажерда өткізіледі.

Автотренажер болмаған жағдайда 50 сағат – автокөліктे өткізіледі.

"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсетеу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Бөлімдер мен тақырыптар атауы	Сағат саны

1	Kіріспе. Женіл автомобильдің жалпы құрылымы	0,5
1-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы мен жұмысы	0,5
3	Салқындау жүйесі Майлау жүйесі Коректендіру жүйесі	1
2-бөлім. Электр жабдығы		
4	Электр энергиясының көздері мен тұтынуышылары Қозғалтқышты оталдыру жүйесі	1
3-бөлім. Трансмиссия		
5	Трансмиссияның жалпы құрылымы және қолданылуы	1
6	Ілініс	1
4-бөлім. Салмақ түсетін жүйе		
7	Алдыңғы және артқы аспалар	1
5-бөлім. Автомобильді басқару жүйесі		
8	Тежегіш жүйесі	1
9	Рульдік басқару жүйесі	1
6-бөлім. Техникалық қызмет көрсетудің негіздері		
10	Автомобилге техникалық қызмет көрсету жөніндегі жұмыстарды орындаудың түрлері, кезеңдері және тәртібі	1
11	Ұсақ пайдаланушылық ақаулардың белгілері, оларды жою *	1
ЖИЫНЫ:		10

* Бұл тақырып практикалық сабактағы үйрету автомобилінде оқытылады.

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Сабактардың бөлімдері және тақырыптары нын атаулары	Барлығы	Сағат саны	
			теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі үғымдар мен терминдер.		4	

	Жүргізушілердің, жаяу жүргіншілердің және жолаушылардың міндеттері	4			
2	Жол белгілері	12	12		
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	2	2		
	1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабак	10		10	
4	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	8	8		
5	Жол қозғалысын реттеу 4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	4 12	4	12	
6	Жол қылышынан өту	12	12		
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттагы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4	4		
	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	20		20	
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	4	4		
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	-	
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	4	4		
11	Немірлік, тану белгілері, ескеरту белгілері, жазулар және белгіленулер	2	2		

2-бөлім. Жүргізушінің құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	-
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	2	2	-
	Көлік құралына			

16	меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушиңі және көлік құралын сактандыру	1	1	
	БАРЛЫҒЫ:	110	68	42

**"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары
және бағдарламасы.**

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	8
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	6
3	Жүргізушиңің кәсіби сенімділігі	8
4	Жүргізушиңің психофизикалық және психикалық қасиеті	6
5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	8
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушиңің іс-әрекеттері	18
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	8
8	Жол-көлік оқиғалары	8
	БАРЛЫҒЫ:	70

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	0.5	0.5	
2	Жол-көлік жарапатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	0.5	0.5	
	Механикалық және термиялық			

3	закымдану кезінде өмірge қауіп төндіретін жай-күй	1	1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есенгіреген күйдегі зардап шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	2	2	
5	Термиялық закымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқықтық аспектілері	1	1	
7	Өмірge қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	1	1	
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфикцияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шығару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жаракатты өндеу, десмургия	2		2
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	2		2
БАРЛЫҒЫ:		16	6	10

"Автомобиль жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалардың атауы	Сағат саны
1-тақырып. Бастапқы оқыту		
1	Отырғызу. Басқару органдарымен және сигнализация аспаптарымен әрекет ету тәсілдері	1
2	Автомобилльдерді басқару тәсілдері	2
3	Берілісті қосу арқылы қозғалу	3
4	Үдеть және азайту тәртібінде берілісті қосу арқылы қозғалу	3
5	Бағытты өзгерту арқылы қозғалу	3
	ЖИЫНЫ:	12
2-тақырып. Шектеулі жүріп өтудегі жүргізу		
6	"Белгіленген орынға" тоқтау, бұрылу	2
7	Шектеулі жүріп өтуде маневр жасау	2
8	Күрделі маневр жасау	2
	ЖИЫНЫ:	6
	№ 1 бақылау сабагы	0,5
3-тақырып. Оқу бағыттары бойынша жүргізу		
9	Қозғалыстың қарқындылығы аз бағыттар бойынша жүргізу	8
10	Қозғалыстың қарқындылығы жоғары бағыттар бойынша жүргізу	8
	ЖИЫНЫ	16
	№ 2 бақылау сабагы	1
4-тақырып. Автомобилльді басқару дағдыларын жетілдіру		
11	Жолдың әртүрлі жағдайында автомобиль жүргізудің дағдыларын жетілдіру	12
	Емтихандар:	2,5
	БАРЛЫҒЫ:	50

"В" санатындағы көлік қуралдарын жүргізушілерді "С1" кіші санатына даярлау жөніндегі бағдарлама.

Оқу жоспары.

P/c №	Пәндер	Сағат саны		
		Барлығы	оның ішінде	
			теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)

1	Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету	70	50	20
2	Жол қозғалысы ережелері	80	60	20
3	Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	50	50	
4	Алғашқы медициналық көмек көрсету	14	6	8
	ЖИЫНЫ:	214	166	48
	Консультациялар	6	6	-
	Емтихандар:			
1	"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету"	4	4	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6	
3	Автомобиль жүргізу *			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	2	2	
	БАРЛЫҒЫ:	232	184	48
	Автомобиль жүргізу **	40		

* Автомобиль жүргізу жөніндегі емтихан автомобиль жүргізуге бөлінген сағат есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс 40 сағат көлемінде жүргізіледі

"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	2	3
1-бөлім. Кіріспе		

1	Автокөлікті жіктеу және жалпы құрылымы	1
2-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы мен жұмысы Кривошипты-шатунды механизм	2
3	Газ бөлу механизмі	2
4	Салқындау жүйесі Майлау жүйесі	2
5	Коректендіру жүйесі	2
6	Карбюратерлі қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	4
7	Дизельді қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	2
8	Газбаллондағы автомобиль қозғалтқышын коректендіру жүйесі	4
9	Төмен температурада қозғалтқыштың қосылуы	2
3-бөлім. Электр жабдықтары		
10	Автомобилдің электр жабдығы бойынша негізгі мәліметтері	2
11	Аккумулятор батареялары	2
12	Генератор және реле-реттеуші	2
13	Стартер. Көмекші электр қозғалтқыштары	2
14	Жарықтандыру жүйесі. Жарық және дыбыс сигналізациясы	2
15	Оталдыру жүйесі	2
4-бөлім. Трансмиссия		
16	Трансмиссияның жалпы құрылымы және мақсаты	1
17	Ілініс	2
18	Беріліс корабы, тарату корабы, қуатты іріктеу корабы	2
19	Карданды білік және негізгі беріліс. Жетекші белдіктер	2
5-бөлім. Салмақ түсітін жүйе		
20	Шанақ. Автомобилдің жүріс бөлігі. Алдыңғы және артқы аспалар	2
6-бөлім. Автокөлікті басқару жүйесі		
21	Тежегіш жүйесі *	6
22	Рульдік басқару жүйесі *	4
7-бөлім. Техникалық қызмет көрсетудің негіздері		

23	Пайдалану материалдары және олардың жұмысалу нормасы	1
24	Автомобильді пайдалану кезіндегі еңбек қауіпсіздігі. Қоршаган органдың қорғау	2
25	Бақылап тексеру және автомобильге қунделікті қызмет көрсету*	2
26	№ 1, № 2 техникалық қызмет көрсету және маусымдық қызмет көрсету	2
27	Ұсақ пайдалану ақауларының белгілері және оларды жою	8
28	Автомобиль жұмысының көрсеткіштері	2
БАРЛЫҒЫ:		70

*Бұл тақырыптар үйрету автомобилінде практикалық (зертханалық-практикалық) сабактарда оқытылады.

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Сабактардың бөлімдері және тақырыптарының атаулары	Барлығы	Сағат саны	
			теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушилердің, жағау жүргіншілердің және жолаушылардың міндеттері	4	4	
2	Жол белгілері	8	8	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	2 4	2	4
4	1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабак	8	8	
	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	4	4	-

5	Жол козгалысын реттеу 4-5 тақырптар бойынша практикалық сабактар	12		12
6	Жол киылсынан өту	8	8	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттағы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4	4	
	6-7 тақырптар бойынша практикалық сабактар	4		4
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	4	4	-
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	-
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	4	4	
11	Нөмірлік, тану белгілері, ескертү белгілері, жазулар және белгіленулер	2	2	

2-бөлім. Жүргізушиң құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	-
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	2	2	-
16	Көлік құралына меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушиң және көлік құралын сактандыру	1	1	
	БАРЛЫҒЫ:	80	60	20

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	4
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	8
3	Жүргізушиң кәсіби сенімділігі	6
4	Жүргізушиң психофизикалық және психикалық қасиеті	8
5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	4
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушиң іс-әрекеттері	4
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	8
8	Жол-көлік оқиғалары	8
	БАРЛЫҒЫ:	50

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

P/c №	Сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	0.5	0.5	
2	Жол-көлік жарақатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	0.5	0.5	
3	Механикалық және термиялық закымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-күй	1	1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есептіреген күйдегі зардап		1	

	шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1		
5	Термиялық закымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқы қтық аспекттілері	1	1	
7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	1	1	
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шығару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жарақатты өңдеу, десмургия	1		1
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1
БАРЛЫҒЫ:		14	6	8

"Автомобиль жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалардың атауы	Сағат саны
1-тақырып. Бастапқы оқыту		
1	Отырғызу. Басқару органдарымен және сигнализация аспаптарымен эрекет ету тәсілдері	1

2	Автомобильдерді басқару тәсілдері	1
3	Берілісті қосу арқылы қозғалу	2
4	Үдеть және азайту тәртібінде берілісті қосу арқылы қозғалу	2
5	Бағытты өзгерту арқылы қозғалу	2
	ЖИЫНЫ:	8

2-тақырып. Шектеулі жүріп өтудегі жүргізу

6	"Белгіленген орынға" тоқтау, бұрылу	2
7	Шектеулі жүріп өтуде маневр жасау	4
8	Күрделі маневр жасау	2
	ЖИЫНЫ:	8
	№ 1 бақылау сабагы	0,5

3-тақырып. Оқу бағыттары бойынша жүргізу

9	Қозғалыстың қарқындылығы аз бағыттар бойынша жүргізу	6
10	Қозғалыстың қарқындылығы жоғары бағыттар бойынша жүргізу	8
	ЖИЫНЫ:	14
	№ 2 бақылау сабагы	0,5

4-тақырып. Автомобильді басқару дағдыларын жетілдіру

11	Жолдың әртүрлі жағдайында автомобиль жүргізуіндегі дағдыларын жетілдіру	6
	Емтихандар:	4
	БАРЛЫҒЫ:	40

"С1" санатындағы көлік құралдарын жүргізушілерді "С" санатына даярлау жөніндегі бағдарлама.

Оқу жоспары.

P/c №	Пәндер	Сағат саны		
		Барлығы	оның ішінде теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)
1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	70	50	20
2	Жол қозғалысы ережелері	60	40	20
	Көлік құралдарын басқару негіздері			

3	және қозғалыс қауіпсіздігі	50	50		
4	Алғашқы медициналық көмек көрсету	14	6	8	
	ЖИЫНЫ	194	146	48	
	Консультациялар	12	12	-	
	Емтихандар:				
1	"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету"	4	4		
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6		
3	Автомобиль жүргізу *				
	Сынақ:				
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	2	2		
	БАРЛЫҒЫ:	218	170	48	
	Автомобиль жүргізу **	30			

* Автомобиль жүргізу жөніндегі емтихан автомобиль жүргізуге бөлінген сағат есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс 30 сағат көлемінде жүргізіледі.

"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	2	3
1-бөлім. Кіріспе		
1	Автокөлікті жіктеу және жалпы құрылымы	1
2-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы мен жұмысы Кривошипты-шатунды механизм	2
3	Газ бөлу механизмі	2

4	Салқындау жүйесі Майлау жүйесі	2
5	Коректендіру жүйесі	2
6	Карбюратерлі қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	4
7	Дизельді қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	2
8	Газбаллондағы автомобиль қозғалтқышын коректендіру жүйесі	4
9	Төмен температурада қозғалтқыштың қосылуы	2
3-бөлім. Электр жабдықтары		
10	Автомобильдің электр жабдығы бойынша негізгі мәліметтері	2
11	Аккумулятор батареялары	2
12	Генератор және реле-реттеуші	2
13	Стартер электр қозғалтқыштары	2
14	Жарықтандыру жүйесі. Көмекші жарық және дыбыстық сигнализациясы	2
15	Оталдыру жүйесі	2
4-бөлім. Трансмиссия		
16	Трансмиссияның жалпы күрылымы және мақсаты	1
17	Ілініс	2
18	Беріліс қорабы, тарату қорабы, куатты іріктеу қорабы	2
19	Карданды білік және негізгі беріліс. Жетекші белдіктер	2
5-бөлім. Салмақ түсетін жүйе		
20	Шанақ. Автомобильдің жүріс бөлігі Алдыңғы және артқы аспалар	2
6-бөлім. Автокөлікті басқару жүйесі		
21	Тежегіш жүйесі *	6
22	Рульдік басқару жүйесі *	4
7-бөлім. Техникалық қызмет көрсетудің негіздері		
23	Пайдалану материалдары және олардың жұмсалу нормасы	1
24	Автомобильді пайдалану кезіндегі еңбек қауіпсіздігі. Қоршаған органды қорғау	2
25	Бақылап тексеру және автомобильге күнделікті қызмет көрсету*	2

26	№ 1, № 2 техникалық қызмет көрсету және маусымдық қызмет көрсету	2
27	Ұсақ пайдалану ақауларының белгілері және оларды жою	8
28	Автомобиль жұмысының көрсеткіштері	2
	БАРЛЫҒЫ:	70

*Бұл тақырыптар үйрету автомобилінде практикалық (зертханалық-практикалық) сабактарда оқытылады.

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Сабактардың бөлімдері және тақырыптарының атаулары	Сағат саны Барлығы	Сағат саны	
			теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушилердің, ж а я жүргіншілердің және жолаушылардың міндеттері	2	2	
2	Жол белгілері	4	4	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	2 4	2	4
4	Козғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	4	4	
5	Жол қозғалысын реттеу 4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	4	4	-
	Жол қылышынан өту	12		12
6	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттағы көлік құралдарының		4	

	аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4		
7	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	4	2	
	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	4		4
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	2	2	-
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	-
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	2	2	
11	Немірлік, тану белгілері, ескертү белгілері, жазулар және белгіленулер	2	2	

2-бөлім. Жүргізушиңің құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	-
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	2	2	-
16	Көлік құралына меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушиңі және көлік құралын сақтандыру	1	1	
БАРЛЫҒЫ:		60	40	20

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары
мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	4

2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	8
3	Жүргізушінің көсіби сенімділігі	6
4	Жүргізушінің психофизикалық және психикалық қасиеті	8
5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	4
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушінің іс-әрекеттері	4
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	8
8	Жол-көлік оқиғалары	8
	БАРЛЫҒЫ:	50

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

P/c №	Сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	0.5	0.5	
2	Жол-көлік жаракатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	0.5	0.5	
3	Механикалық және термиялық закымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-куй	1	1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есендірелен күйдегі зардап шеккендерге көмек көрсетеу ерекшеліктері	1	1	
5	Термиялық закымдану	1	1	
	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап			

6	шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқы ктық аспектілері	1	1	
7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	1	1	
8	ЖКО-да зардал шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардал шеккендерді машинадан босату, сыртқа шығару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жарақатты өңдеу, десмургия	1		1
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1
БАРЛЫҒЫ:		14	6	8

"Автомобиль жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалардың атауы	Сағат саны
1-тақырып. Барапқы оқыту		
1	Отырғызу. Басқару органдарымен және сигнализация аспаптарымен әрекет ету тәсілдері	1
2	Автомобильдерді басқару тәсілдері	1
3	Берілсті қосу арқылы қозғалу	2
4	Үдетьу және азайту тәртібінде берілсті қосу арқылы қозғалу	2
5	Бағытты өзгерту арқылы қозғалу	2
ЖИЫНЫ:		8

2-тақырып. Шектеулі жүріп өтудегі жүргізу

6	"Белгіленген орынға" тоқтау, бұрылу	2
7	Шектеулі жүріп өтуде маневр жасау	2
8	Күрделі маневр жасау	2
	ЖИЫНЫ:	6
	№ 1 бақылау сабагы	0,5

3-тақырып. Оқу бағыттары бойынша жүргізу

9	Қозғалыстың қарқындылығы аз бағыттар бойынша жүргізу	4
10	Қозғалыстың қарқындылығы жоғары бағыттар бойынша жүргізу	6
	ЖИЫНЫ:	10
	№ 2 бақылау сабагы	0,5

4-тақырып. Автомобилді басқару дағдыларын жетілдіру

11	Жолдың әртүрлі жағдайында автомобиль жүргізудің дағдыларын жетілдіру	2
	Емтихандар:	4
	БАРЛЫҒЫ:	30

"В" санатындағы және "С1" кіші санатындағы көлік қуралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі бағдарлама. Оқу жоспары.

№ p/c	Пәндер	Сағат саны		
		барлығы	Оның ішінде	
			теориялық	Практикалық (зертханалық-практикалық)
1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	122	98	24
2	Жол қозғалысы ережелері	120	68	52
3	Көлік қуралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	90	90	
4	Алғашқы медициналық көмек көрсету	20	8	12
	ЖИЫНЫ	352	264	88
	Консультациялар	10	10	
	Емтихандар:			

1	"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету"	4	4	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	6	6	
3	Автомобиль жүргізу *			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	2	2	
	БАРЛЫҒЫ:	374	286	88
	Автомобиль жүргізу **	80		

* Автомобиль жүргізу жөніндегі емтихан автомобиль жүргізуге бөлінген сағат есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс 80 сағат көлемінде жүргізіледі, оның ішінде 8 сағат – автотренажерда өткізіледі. Автотренажер болмаған жағдайда 80 сағат – автокөліктегі өткізіледі.

"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Бөлімдер мен тақырыптар атауы	Сағат саны
1	2	3
1-бөлім. Кіріспе		
1	Автомобилдердің жіктелуі және жалпы құрылымы	1
2-бөлім. Қозғалтқыш		
2	Қозғалтқыштың жалпы құрылымы мен жұмысы	2
3	Кривошипты-шатунды механизм	2
4	Газ бөлу механизмі	2
5	Салқыннату жүйесі	2
6	Майлау жүйесі	
7	Коректендіру жүйесі	2
8	Карбюратерлі қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	2

9	Дизельді қозғалтқыштың коректендеру жүйесі	8
10	Газбаллондағы автомобиль қозғалтқышын қоректендіру жүйесі	6
11	Төмен температурада қозғалтқыштың қосылуы	8
		2
3-бөлім. Электр жабдықтары		
12	Автомобилдің электр жабдығы бойынша негізгі мәліметтері	2
13	Аккумулятор батареялары	2
14	Генератор және реле-реттеуші	2
15	Стартер. Көмекші электр қозғалтқыштары	2
16	Жарықтандыру жүйесі. Жарық және дыбыс сигналізациясы	2
17	Оталдыру жүйесі	4
4-бөлім. Трансмиссия		
18	Трансмиссияның жалпы құрылымы және мақсаты	3
19	Ілініс	4
20	Беріліс қорабы, тарату қорабы, куатты іріктеу қорабы	2
21	Карданды беріліс және негізгі беріліс. Жетекші белдіктер	2
5-бөлім. Салмақ түсетін жүйе		
22	Шанақ. Автомобилдің жүріс бөлігі.	2
23	Алдыңғы және артқы аспалар	2
6-бөлім. Автокөлікті басқару жүйесі		
24	Тежегіш жүйесі	9
25	Рульдік басқару жүйесі	7
7-бөлім. Техникалық қызмет көрсетудің негіздері		
26	Пайдалану материалдары және олардың жұмысалу нормасы	2
27	Автомобилді пайдалану кезіндегі еңбек қауіпсіздігі. Қоршаған органды қорғау	4
28	Бақылап тексеру және автомобильге қунделікті қызмет көрсету*	6
29	№ 1, № 2 техникалық қызмет көрсету және маусымдық қызмет көрсету	6

30	Ұсақ пайдалану ақауларының белгілері және оларды жою	14
31	Автомобиль жұмысының көрсеткіштері	8
	БАРЛЫҒЫ:	122

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Сабактардың бөлімдері және такырыптарының атаулары	Барлығы	Сағат саны	
			теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, ж а у жүргіншілердің ж ә н е жолаушылардың міндеттері	4	4	
2	Жол белгілері	12	12	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	2	2	
	1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабак	16		16
4	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрактауы	8	8	
5	Жол қозғалысын реттеу	4	4	
	4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	16		16
6	Жол қиылышынан өту	12	12	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттагы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4	4	

	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	20		20
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	4	4	-
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	-
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	4	4	
11	Нөмірлік, тану белгілері, ескертү белгілері, жазулар және белгіленулер	2	2	

2-бөлім. Жүргізушінің құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	-
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	-
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	-
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	2	2	-
16	Көлік құралына меншік құқығы	1	1	
17	Жүргізушінің және көлік құралының сақтандыру	1	1	
	БАРЛЫҒЫ	120	68	52

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары
мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	14
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	8
3	Жүргізушінің кәсіби сенімділігі	8
4	Жүргізушінің психофизикалық және психикалық қасиеті	10

5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	6
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушінің іс-әрекеттері	20
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	12
8	Жол-көлік оқиғалары	12
	БАРЛЫҒЫ:	90

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

Р/с №	Сабак тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	1	1	
2	Жол-көлік жарақатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін зақымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	1	1	
3	Механикалық және термиялық зақымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-куй	1	1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есендірелен күйдегі зардап шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1	1	
5	Термиялық зақымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-құқықтық аспектілері	1	1	

7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	2	2	
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	2		2
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шыгару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	2		2
12	Жарақатты өндеу, десмургия	2		2
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	2		2
БАРЛЫҒЫ:		20	8	12

"Автомобиль жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалардың атауы	Сағат саны
1-тақырып. Бастапқы оқыту		
1	Отырғызу. Басқару органдарымен және сигнализация аспаптарымен әрекет ету тәсілдері	2
2	Автомобильдерді басқару тәсілдері	2
3	Берілісті қосу арқылы қозғалу	2
4	Үдету және азайту тәртібінде берілісті қосу арқылы қозғалу	2
5	Бағытты өзгерту арқылы қозғалу	2
ЖИЫНЫ:		10
2-тақырып. Шектеулі жүріп өтудегі жүргізу		

6	"Белгіленген орынға" тоқтау, бұрылу	2
7	Шектеулі жүріп өтуде маневр жасау	4
8	Күрделі маневр жасау	6
	ЖИЫНЫ:	12
	№ 1 бақылау сабагы	0,5

3-тақырып. Оқу бағыттары бойынша жүргізу

9	Қозғалыстың қарқындылығы аз бағыттар бойынша жүргізу	18
10	Қозғалыстың қарқындылығы жоғары бағыттар бойынша жүргізу	22
	ЖИЫНЫ:	40
	№ 2 бақылау сабагы	0,5

4-тақырып. Автомобильді басқару дағдыларын жетілдіру

11	Жолдың әртүрлі жағдайында автомобиль жүргізудің дағдыларын жетілдіру	15
	Емтихандар:	2
	БАРЛЫҒЫ:	80

"Д1" санатындағы көлік қуралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі бағдарлама.
Оқу жоспары.

Р/с №	Пәндер	Сағат саны		
		Барлығы	оның ішінде теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)
1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	60	36	24
2	Көлік қуралдарын пайдалану және жолаушылар тасымалын үйымдастыру	20	20	
3	Жол қозғалысы ережелері	70	46	24
4	Көлік қуралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	40	40	
5	Алғашқы медициналық көмек көрсету	14	6	8

	ЖИЫНЫ	204	148	56
	Консультациялар	4	4	
	Емтихандар:			
1	"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету"	4	4	
2	"Жол қозғалысы ережелері. Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	4	4	
3	Автомобиль жүргізу *			
	Сынақ:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	1	1	
2	Көлік қуралдарын пайдалану және жолаушылар тасымалын ұйымдастыру	1	1	
	БАРЛЫҒЫ:	218	162	56
	Автомобиль жүргізу **	20		

* Автомобиль жүргізу жөніндегі емтихан автомобиль жүргізуге бөлінген сағат есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс 20 сағат көлемінде жүргізіледі.

"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Автобустардың жіктелуі және жалпы құрылымы	2
2	Қозғалтқыш	2
3	Электр жабдығы	2
4	Трансмиссия	2
5	Салмақ түсетін жүйе	2
6	Автобусты басқару жүйесі	2
	Техникалық қызмет көрсету негіздері:	

7	- пайдалану материалдары және оларды жұмсау нормалары;	4
	- ақаулар мен тозу бөлшектері;	4
	- автобустардың техникалық жағдайын диагностикалау;	4
	- автобусты бақылап тексеру және күн сайын техникалық қызмет көрсету;	4
	- № 1, № 2 және маусымдық техникалық қызмет көрсету;	4
	- еңбек қауіпсіздігі. Қоршаған ортаны қорғау	4
	Барлығы:	36

"Кұрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің зертханалық-практикалық сабактарының тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ п/п	Темы	Количество часов
1.	Кривошиптыты-шатунды механизм	1
2.	Газ тарату механизмі	1
3.	Салқыннату жүйесі	1
4.	Майлау жүйесі	1
5.	Коректендіру жүйесі	1
6.	Карбюраторлы қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	1
7.	Электр жабдығы	1
8.	Ілініс	1
9.	Беріліс қорабы	1
10.	Карданды білік және жетекші белдік	1
11.	Жүріс бөлігі	1
12.	Рульдік басқару жүйесі	1
13.	Тежегіш жүйесі	2
14.	Қозғалтқышка, салқыннату және майлау жүйелеріне техникалық қызмет көрсету	1
15.	Карбюраторлы қозғалтқыштың коректендіру жүйесіне техникалық қызмет көрсету	1
16.	Дизельді қозғалтқыштың коректендіру жүйесіне техникалық қызмет көрсету	1

17.	Электржабдығы құралдарына техникалық қызмет көрсету	1
18.	Транмиссияға техникалық қызмет көрсету	1
19.	Жүріс бөлігіне техникалық қызмет көрсету	1
20.	Рульдік басқаруға техникалық қызмет көрсету	1
21.	Тежегіш жүйесіне техникалық қызмет көрсету	2
22.	Автобус шанағына техникалық қызмет көрсету	1
ЖИЫНЫ:		24

"Көлік құралдарын пайдалану мен жолаушылар тасымалдауды үйымдастыру" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Жолауши автокөлік кәсіпорындары, олардың құрылымы мен міндеттері	2
2	Жолауши автокөлігінің техникалық-пайдалануши көрсеткіштері	2
3	Желідегі автобустар жұмысына диспетчерлік басшылық ету	2
4	Қала және қала маңы бағыттарындағы автобустардың жұмысы	6
5	Жолауши автокөлігіндегі тарифтер мен билет жүйесі	2
6	Бағытты таксилер мен Ведомстволық автобустар жұмысының ерекшеліктері	2
7	Автомобиль көлігінде еңбекті қорғау мен техника қауіпсіздігі	2
8	Автобустарды пайдалану кезінде қоршаган ортаны қорғау	2
ЖИЫНЫ:		20

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c	Бөлімдер мен сабак	Сағат саны

№	такырыптарының атаулары	Барлығы	теориялық сабак	практикалық сабақ
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, жаяу жүргіншілердің және жолаушылардың міндеттері	2	2	
2	Жол белгілері	4	4	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	2	2	
	1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	6		6
4	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және турақтауы	6	6	
5	Жол қозғалысын реттеу	4	4	
	4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	8		8
6	Жол қылышынан өту	8	8	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттағы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	4	4	
	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	10		10
8	Қозғалыстың ерекше шарттары	2	2	
9	Адамдар мен жүктөрді тасымалдау	2	2	
10	Көлік құралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	2	2	
11	Немірлік, тану белгілері, ескертүбелгілері, жазулар және белгіленулер	1	1	
2-бөлім. Жүргізушінің құқықтық жауапкершілігі				
12	Әкімшілік жауапкершілік	2	2	
13	Қылмыстық жауапкершілік	2	2	
14	Азаматтық жауапкершілік	2	2	
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	1	1	
16	Көлік құралына мешілік құқығы	1	1	

17	Жүргізушіні және көлік құралын сақтандыру	1	1		
	БАРЛЫҒЫ	70	46	24	

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік құралын басқару техникасы	4
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	4
3	Жүргізушиң кәсіби сенімділігі	2
4	Жүргізушиң психофизикалық және психикалық қасиеті	6
5	Көлік құралдарын пайдалану көрсеткіштері	2
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушиң іс-әрекеттері	(14)
7	Жол жағдайы мен қозғалыс қауіпсіздігі	4
8	Жол-көлік оқығалары	4
	БАРЛЫҒЫ:	40

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптарының атауы	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар
1	Адам анатомиясы және физиологиясы	0.5	0.5	-
2	Жол-көлік жарақатының құрылымы. ЖКО кезінде жиі кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	0.5	0.5	
3	Механикалық және термиялық закымдану кезінде	1		-

	өмірге қауіп төндіретін жай-күй		1	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есендіреген күйдегі зардал шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1	1	
5	Термиялық закымдану	1	1	
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардал шеккендерге көмек көрсетудің үйымдастыру-күкі қтық аспектілері	1	1	
7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	1	1	
8	ЖКО-да зардал шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1
10	Көлік иммобилизациясы	2		2
11	Зардал шеккендерді машинадан босату, сыртқа шыгару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1
12	Жарақатты өндеу, десмургия	1		1
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1
	БАРЛЫҒЫ:	14	6	8

"Автобусты жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалар атауы	Сағат саны
	1-тақырып. Тренажерда оқыту	
1	Автобустың басқару органдарымен, бақылау-өлшеу күралдары аспаптарымен және күрүлғыларымен таныстыру. Басқару педальдарымен және тетіктерімен жұмыс жасау тәсілдеріне үйрету. Автобусты жұмысқа дайындау. Қозғалтқышты қосу және тоқтату	1
	2-тақырып. Автодромда үйрету	
2	Үдеть және азайту тәртібімен берілісті қосу арқылы тіке қозғалу . Текеу әдістері	1
3	Қозғалыстағы бұрылу және артқа бұрылу	1
4	Артқа жүру арқылы қозғалу	2
5	Қақпадан өту	1
6	Берілген орында автобусты тоқтату	1
	Бірінші бақылау сабагы	0,5
	3-тақырып. Қозғалыс шартын біртіндеп күрделендіру арқылы жолда үйрету	
7	Автобусты қозғалыс карқындылығы аз жолмен жүргізу	2
8	Автобусты қарқынды қозғалысты жолмен жүргізу	3
9	Буксирде қозғалу	1
	Екінші бақылау сабагы	0,5
	Әртүрлі қалалық қозғалыс жагдайында жүргізу	4
10	Корытынды бақылау сабагы	1
	Емтихан	1
	ЖИЫНЫ	20

**"Д1" санатындағы көлік күралдарын жүргізушілерді "Д" санатына даярлау жөніндегі
бағдарлама.**

Оқу жоспары.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны		
		Барлығы	Оның ішінде	
			теориялық	практикалық (зертханалық-практикалық)

1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	20	10	10
2	Көлік құралдарын пайдалану және жолаушылар тасымалдауды үйимдастыру	20	20	
3	Жол қозғалысы ережелері	30	16	14
4	Көлік құралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	20	20	
5	Алғашқы медициналық көмек көрсету	14	6	8
	ЖИЫНЫ	104	72	32
	Консультациялар	4	4	
	Емтихандар:			
1	"Құрылымы және техникалық қызмет көрсету"	4	4	
2	"Жол қозғалысы қағидасы, көлік құралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі"	4	4	
3	Автобус жүргізу*			
	Сынақтар:			
1	"Алғашқы медициналық көмек көрсету"	1	1	
2	"Көлік құралдарын пайдалану және жолаушылар тасымалдауды үйимдастыру"	1	1	
	БАРЛЫҒЫ:	118	86	32
	Автобус жүргізу**	20		

* Автобус жүргізу жөніндегі емтихан жүргізуге бөлінген сағаттар есебінен өткізіледі.

** Жүргізу оқу уақытынан тыс 20 сағат көлемінде жүргізіледі.

"Күрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалар атауы	Сағат саны
1	Автобустарды жіктеу және оның жалпы құрылымы	1
2	Қозғалтқыш	1
3	Электр жабдықтары	1
4	Трансмиссия	1
5	Салмақ түсетін жүйесі	1
6	Автобустарды басқару жүйесі	2
7	Техникалық қызмет көрсету негіздері - пайдалану материалдары және оларды жұмсау нормалары; бөлшектердің ақаулары мен тозуы ; - автобустардың техникалық жағдайын диагностикалау; - автобусты бақылап тексеру, күн сайын техникалық қызмет көрсету - № 1, № 2 техникалық қызмет көрсету және маусымдық қызмет көрсету; - еңбек қауіпсіздігі. Қоршаған ортаны қорғау	0,5 0,5 0,5 0,5 0,5 0,5
БАРЛЫҒЫ:		10

"Күрылым және техникалық қызмет көрсету" пәні бойынша зертханалық-практикалық сабактың тақырыптық жоспары және бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

№	Тақырыптар	Сағат саны
1.	Кривошипты-шатунды механизм	0,5
2.	Газ тарату механизмі	0,5
3.	Салқыннату жүйесі	0,5
4.	Майлау жүйесі	0,5
5.	Карбюраторлы қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	0,5
6.	Дизельді қозғалтқыштың коректендіру жүйесі	0,5
7.	Электрлі жабдық	0,5
8.	Ілініс	0,5
9.	Беріліс қорабы	0,5

10.	Карданды білік және жетекші көпір	0,5
11.	Жүріс бөлігі	0,5
12.	Рульдік басқару	0,5
13.	Тежегіш жүйесі	0,5
14.	Қозғалтқышқа, салқындау және майлау жүйелеріне техникалық қызмет көрсету	0,5
15.	Карбюраторлы және дизельді қозғалтқыштың қоректендіру жүйесіне техникалық қызмет көрсету	0,5
16.	Электржабдығы құралдарына техникалық қызмет көрсету	0,5
17.	Транмиссияға техникалық қызмет көрсету	0,5
18.	Жүріс бөлігіне техникалық қызмет көрсету	0,5
19.	Рульдік басқаруга техникалық қызмет көрсету	0,5
20.	Тежегіш жүйесіне техникалық қызмет көрсету	0,5
ЖИЫНЫ:		10

"Көлік қуралдарын пайдалану мен жолаушылар тасымалдауды үйімдастыру" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Жолауши автокөлік кәсіпорындары, олардың құрылымы мен міндеттері	2
2	Жолауши автокөлігінің техникалық-пайдалануши көрсеткіштері	2
3	Желідегі автобустар жұмысына диспетчерлік басшылық ету	2
4	Қала және қала маңы бағыттарындағы автобустардың жұмысы	6
5	Жолауши автокөлігіндегі тарифтер мен билет жүйесі	2
6	Бағытты таксилер мен Ведомстволық автобустар жұмысының ерекшеліктері	2
7	Автомобиль көлігінде енбекті корғау мен техника қауіпсіздігі	2
8	Автобустарды пайдалану кезінде коршаган ортаны қорғау	2

"Жол қозғалысы ережелері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

Р/с №	Сабак бөлімдері мен са б а к тақырыптарының атаулары	Сағат саны		
		Барлығы	теориялық сабак	практикалық сабак
1-бөлім. Жол қозғалысы ережелері				
1	Жалпы ережелер. Негізгі ұғымдар мен терминдер. Жүргізушілердің, ж а я у жүргіншілердің және жолаушылардың міндеттері	1	1	
2	Жол белгілері	1	1	
3	Жол таңбалары және олардың сипаттамалары	1	1	
3	1-3 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	6		6
4	Қозғалыс тәртібі. Көлік құралының аялдауы және тұрақтауы	1	1	
5	Жол қозғалысын реттеу	1	1	
5	4-5 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	4		4
6	Жол киылышынан өту	2	2	
7	Жаяу жүргіншілер өтетін жерден, бағыттагы көлік құралдарының аялдамасынан және теміржол өтпелерінен өту	1	1	
	6-7 тақырыптар бойынша практикалық сабактар	4		4

8	Козғалыстың ерекше шарттары	2	2	
9	Адамдар мен жүктерді тасымалдау	1	1	
10	Көлік күралдарының техникалық жай-күйі мен жабдықтары	1	1	
11	Немірлік, тану белгілері, ескерту белгілері, жазулар және белгіленулер	1	1	

2-бөлім. Жүргізушиңің құқықтық жауапкершілігі

12	Әкімшілік жауапкершілік	0,5	05	
13	Қылмыстық жауапкершілік	0,5	0,5	
14	Азаматтық жауапкершілік	0,5	0,5	
15	Табиғатты қорғаудың құқықтық негіздері	0,5	0,5	
16	Көлік күралына меншік құқығы	0,5	0,5	
17	Жүргізушиңі және көлік күралын сактандыру	0,5	0,5	
БАРЛЫҒЫ:		30	16	14

"Көлік күралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптардың атауы	Сағат саны
1	Көлік күралын басқару техникасы	2
2	Жол қозғалысы. Оның тиімділігі және қауіпсіздігі	2
3	Жүргізушиңің кәсіби сенімділігі	2
4	Жүргізушиңің психофизикалық және психикалық қасиеті	6
5	Көлік күралдарын пайдалану көрсеткіштері	2
6	Қозғалыстың штаттағы және штаттан тыс режимдегі (дағдарысты) жүргізушиңің іс-эрекеттері	(2)

7	Жол жағдайы мен қозғалыс кауіпсіздігі	2
8	Жол-көлік оқиғалары	2
	БАРЛЫҒЫ:	20

"Алғашқы медициналық көмек көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптарының атауы	Сағат саны			
		Барлығы	теориялық сабактар	практикалық сабактар	
1	А д а м анатомиясы ж ə н е физиологиясы	0.5	0.5	-	
2	Жол-көлік жарақатының құрылымы. ЖКО кезінде жій кездесетін закымдар және оларды диагностикалау тәсілдері	0.5	0.5		
3	Механикалық және термиялық закымдану кезінде өмірге қауіп төндіретін жай-күй	1	1	-	
4	Авария кезіндегі психикалық реакциялар. Жіті психоз. Есенгіреген күйдегі зардал шеккендерге көмек көрсету ерекшеліктері	1	1		
5	Термиялық закымдану	1	1		
6	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардал шеккендерге көмек көрсетудің ұйымдастыру-ку қықтық аспектілері	1	1		

7	Өмірге қауіп төндіретін жіті терапиялық жай-күй	1	1		
8	ЖКО-да зардап шеккендерге алғашқы медициналық көмек көрсету кезінде жүрек-өкпе реанимациясын жүргізу, асфиксияны жою	2		2	
9	Сыртқы қансырауды тоқтату	1		1	
10	Көлік иммобилизациясы	2		2	
11	Зардап шеккендерді машинадан босату, сыртқа шыгару әдістері, оларды тасымалдау, көлікке салу	1		1	
12	Жарақатты өндіу, десмургия	1		1	
13	Жеке дәрі қобдишасын пайдалану	1		1	
	БАРЛЫҒЫ:	14	6	8	

"Автобусты жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы. Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар мен тапсырмалар атауы	Сағат саны
1-тақырып. Тренажерда оқыту		
1	Автобустың басқару органдарымен, бакылау-өлшеу құралдары аспаптарымен және құрылғыларымен таныстыру. Басқару педальдарымен және тетіктерімен жұмыс жасау тәсілдеріне үйрету. Автобусты жұмысқа дайындау. Қозғалтқышты қосу және тоқтату	1

	2-такырып. Автодромда үйрету	
2	Үдеть және азайту тәртібімен берілісті қосу арқылы тіке қозғалу . Тежеу әдістері	1
3	Қозғалыстағы бұрылу және артқа бұрылу	1
4	Артқа жүру арқылы қозғалу	2
5	Қақпадан өту	1
6	Берілген орында автобусты тоқтату	1
	Бірінші бақылау сабагы	0,5
	3-такырып. Қозғалыс шартын біртіндеп күрделендіру арқылы жолда үйрету	
7	Автобусты қозғалыс қарқындылығы аз жолмен жүргізу	2
8	Автобусты қарқынды қозғалысты жолмен жүргізу	3
9	Буксирде қозғалу	1
	Екінші бақылау сабагы	0,5
10	Әртүрлі қалалық қозғалыс жағдайында жүргізу	4
	Корытынды бақылау сабагы	1
	Емтихан	1
	ЖИЫНЫ	20

"ВЕ" "СЕ" "ДЕ" санаттарындағы және "С1Е" "Д1Е" кіші санаттарындағы көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі бағдарлама.

Оқу жоспары.

P/c №	Пәндер	Сағат саны
1	Құрылымы және техникалық қызмет көрсету	18
2	Көлік құралдарын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	60
3	Тасымалдауды ұйымдастыру негіздері	10
	ЖИЫНЫ:	88
	Консультациялар	10
	Емтихан:	
	Құрылымы және техникалық қызмет ету	4
	Көлік құралдарын басқарудың негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі	6

	"Жүргізу"*	
	БАРЛЫҒЫ:	108
	Жүргізу**	16

* Емтихан жүргізуге бөлінетін сағат есебінен жүргізіледі.

** Автопоездарды жүргізу оқу уақытынан тыс әрбір оқытынға 16 сағат көлемінде еткізіледі.

"Күрылымы және техникалық қызмет көрсету" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

№ p/c	Тақырыптар	Сағат саны	
		"ВЕ"	"C1E", "Д1Е", "СЕ" и "ДЕ" "
1	Сүйрегіш автомобильдердің жіктелуі және жалпы күрылымы	1	2
2	Тіркемелер мен жартылай тіркемелерді жіктеу және олардың күрылымы		14
3	Автобусдарды техникалық пайдалану	1	4
4	Автобусдардың техникалық жай-күйін диагностикалау	1	2
5	Тіркемелер мен жартылай тіркемелерге техникалық қызмет көрсету	1	4
6	Далалық жағдайда техникалық қызмет көрсету мен ағымдағы жөндеудің ерекшеліктері *	1	2
	ЖИЫНЫ:	6	18

*4, 5, 6 тақырыптар практикалық сабактарда пысықталады.

"Тасымалдауды үйымдастыру негіздері" пәнінің тақырыптық жоспары және бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны

1	Автопоездар жұмысының негізгі көрсеткіштері	2
2	Жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды үйымдастыру	2
3	Жылжималы құрамның жұмысына диспетчерлік басшылық ету	1
4	Автопоездар жұмысын жоспарлау мен есепке алу негіздері	1
5	Жүргізушилердің жұмыс істеу және демалу режимі	1
6	Автопоездар жүргізушилерінің еңбегін қорғау	2
7	Коршаган ортаны қорғау	1
	ЖИЫНЫ:	10

"Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

P/c №	Тақырыптар	Сағат саны
1	Автомобиль жолдарының элементтері және олардың жол қауіпсіздігінің жағдайына әсері	4
2	Автопоездар жүргізушилері еңбегінің психофизиологиялық ерекшеліктері	2
3	Автопоездар қозғалысы теориясының негіздері	4
4	Күрделі метеорологиялық жағдайда автопоездарды басқару ерекшеліктері	2
5	Тау жолдары мен киылышқан жерлерде автопоездарды басқару ерекшеліктері	4
6	Қозғалыс қарқындылығы жоғары жолдарда автопоездарды басқару ерекшеліктері	4
7	Автопоездарды қауіпсіз және үнемді жүргізу тәсілдері мен техникасы	4
8	Қауіптілігі жоғары әртүрлі жол-көліктік жағдайларда автопоездарды қауіпсіз басқару тәсілдері	6
9	Жол қозғалысы ережелерінің негізгі ережелері	10

10	Жүргізушінің күккіткіші жауапкершілігі	4
11	Алғашқы медициналық көмек көрсету*	6
	БАРЛЫҒЫ:	50

*Ескертпе: бұл тақырып практикалық сабактарда пысықталады.

"Автопоездарды жүргізу" тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Р/с №	Тақырыптар	Сағат саны	
		"ВЕ"	"С1Е", "Д1Е" "СЕ" және "ДЕ"
1	Жолға шыгуға дайындық. Автопоезды басқару тәсілдері*	1	1
2	Шектелген өтпелерде маневр жасау*	2	4
3	Қозғалыс қарқындылығы аз жолда жүргізу. Үнемді жүргізу тәсілдері	1	2
4	Қозғалыс қарқындылығы жоғары жолда жүру	1	2
5	Тәуліктің түнгі уақытында жүргізу	1	2
6	Күрделі жол жағдайында жүргізу**	1	2
	Бақылау сабабы	1	1
	Емтихан	2	2
	БАРЛЫҒЫ:	10	16

* 1, 2-тақырыптар автодромда (алаңда) пысықталады.

** 6-тақырыпты толық пысықтау климаттық жағдаймен анықталады.

"Тв" санатындағы көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау жөніндегі бағдарлама.

Оқу жоспары.

Пәндер	Сағат саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		теориялық	практикалық (зертханалық-практикалдық)
Троллейбустардың құрылымы және олардың жабдықталуы	101	101	-

Троллейбустардың электрмен жаракталуы	10	10	-
Жол жүрісі саласындағы заңнаманың негіздері	64	48	16
Троллейбустардың козғалысын ұйымдастыру	42	42	-
Көлік құралдарын басқару негіздері	36	36	-
Жұргізуши қызметтің психофизиологиялық негіздері	10	6	4
Қалалық электр көлігінде жолаушыларға қызмет көрсету мәдениеті	6	6	-
Жол-көлік оқиғасы кезіндегі алғашқы көмек	16	8	8
Жиыны	285	257	28
Біліктілік емтиханы ¹	8	8	-
Барлығы	293	265	28
Өндірістік оқыту	108	4	104

"Троллейбустардың құрылымы және олардың жабдықталуы" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Механикалық жабдық			
Механикадан негізгі мәліметтер	2	2	-
Троллейбус құрылымының жалпы сипаттамасы	4	4	-
Жүріс бөлігі	3	3	-
Троллейбус аспасы	3	3	-
Рульдік басқару	3	3	-
Карданды және басты беріліс	4	4	-
Механикалық тежеу құрылғылары	3	3	-
Есік жетегі	2	2	-
Механикалық жабдықтың ақауы	4	4	-
Бөлім бойынша жиыны	28	28	-

Пневматикалық жабдық			
Троллейбустардың пневматикалық жабдығының жалпы сипаттамасы	4	4	-
Компрессорлар	2	2	-
Электрлі пневматикалық қысым реттегіш	2	2	-
Кері, сактандыратын, қайта қосатын және сүйрету клапандары	2	2	-
Ұлғалмайбөлгіш және қатыруға қарсы жабдық	2	2	-
Ауа резервуарлары және қорғаныс аппаратуrasesы	2	2	-
Тежеуіш крандары мен цилиндрлер (камералар)	4	4	-
Есіктерді басқару жетегі	2	2	-
Шанақтың пневматикалық аспасы	4	4	-
Пневматикалық жабдық ақауы	4	4	-
Бөлім бойынша жиыны	28	28	-
Электр жабдығы			
Троллейбусты басқару жүйесі	2	2	-
Тоқ қабылдағыш	2	2	-
Тарту қозғалтқышы	4	4	-
Іске қосу-тежеу резисторлары	2	2	-
Контакторлар	2	2	-
Контроллерлер	3	3	-
Контроллерді іске қосу және жүргізу қалпы	3	3	-
Контроллердің тежеу қалпы. Қозғалтқыштың генераторлық режимге ауысуы	2	2	-
Троллейбустың жоғарывольтты шынжырларын оқшаулау жағдайын	4	4	-
Троллейбустың жоғарывольтты электр шынжырларын қорғау	3	3	-
Жоғарывольтты шынжырлар релесі	2	2	-

Троллейбус сыйбасы жұмысының ерекше режимдері	2	2	-
Жоғары кернеудің қосалқы шынжырлары	4	4	-
Аккумулятор батареялары	2	2	-
Төмен вольтты генератор, реле-реттегіш	4	4	-
Төмен кернеулі электр тогын тұтынушылар	2	2	-
Дыбыс күшейткіш аппаратура.			
Жолаушыларды ақпараттық қамтамасыз ету жүйелері. Навигация жүйесі	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	45	45	-
Барлығы	101	101	-

**"Троллейбустарды электрмен жарактау" пәннің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.**

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Электр энергиясын өндіру және беру	2	2	-
Троллейбустың байланыс желісін қоректендіру жүйелері	4	4	-
Трамвай, троллейбус байланыс желісінің құрылымы	4	4	-
Барлығы	10	10	-

"Жол жүрісі саласындағы заңнаманың негіздері" пәннің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Жол жүрісі саласындағы қарым-қатынастарды реттейтін заңнама			
Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің құқықтық негіздерін			

айқындастын және қоғам мен табиғаттың өзара іс-кимылы саласындағы қарым-қатынастарды реттейтін заңнама	2	2	-
Жол жүрісі саласындағы заң бұзушылықтар үшін жауапкершілік белгілейтін заңнама	4	4	-
Бөлім бойынша жиыны	6	6	-
Жол қозғалысы ережелері			
Жол қозғалысы ережелерінде пайдаланылатын негізгі үғымдар мен терминдер	4	4	-
Жол жүрісіне қатысуышылардың міндеттері	2	2	-
Жол белгілері	12	10	2
Жол таңбалары	4	4	-
Көлік құралдарының жүріс бөлігінде қозғалу тәртібі мен орналасуы	10	6	4
Көлік құралдарының аялдауы мен түрақтануы	4	2	2
Жол жүрісін реттеу	6	4	2
Қиылыштар мен жаяу жүргінші өтпелерінен өту	10	6	4
Сыртқы жарық аспаптары мен дыбыс сигналдарын пайдалану тәртібі	4	2	2
Көлік құралдарын буквирге алу	1	1	-
Көлік құралдарының жабдықталуына және техникалық жағдайына койылатын талаптар	1	1	-
Бөлім бойынша жиыны	58	42	16
Барлығы	64	48	16

"Троллейбустардың қозғалысын үйімдастыру" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

	Сабак сағаттарының саны	Оның ішінде

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Барлығы	Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Троллейбустардың қозғалысын ұйымдастыру			
Троллейбустардың қозғалысын ұйымдастыру принциптері	4	4	-
Бағыттағы троллейбустардың қозғалысын ұйымдастыру	4	4	-
Желілік құрылыштарға қойылатын талаптар	2	2	-
Троллейбустарды пайдалану қағидалары	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	12	12	-
Жүргізушілердің лауазымдық міндеттері			
Троллейбус жүргізушісінің жалпы міндеттері	2	2	-
Жұмысқа келуі. Троллейбусты қабылдауды және деподан шығуы. Нөлдік рейс	2	2	-
Желіде жұмыс істеу кезіндегі жүргізушінің міндеттері. Қозғалыс жылдамдығы мен ара-кашыктық	4	4	-
Жолдың қисық участкерінен өту қағидалары. Арнайы бөлімдер мен байланыс желісінің жүріп өтуі . Сигналдар мен жол белгілері	2	2	-
Күз-қыс кезеңінің күрделі жағдайлары мен шектеулі көру жағдайындағы жұмыс ерекшеліктері	2	2	-

Көзғалыс жағдайлары ауыр бағыттарда троллейбустарды пайдалану ерекшеліктері	2	2	-
Желідегі ақауларды жою . Троллейбустарды буксирге алу	4	4	-
Желідегі жүргізушілердің ауысуы және троллейбусты депоға қайтару	1	1	-
Электр энергиясын үнемдеу жөніндегі негізгі талаптар	1	1	-
Бөлім бойынша жиыны	20	20	-
Троллейбустарды техникалық пайдалану қағидалары			
Троллейбустардың жағдайы, байқау және жөндеу	4	4	-
Желіге шығарылатын троллейбустарға қойылатын талаптар	4	4	-
Желідегі троллейбустарға техникалық қызмет көрсету	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	10	10	-
Барлығы	42	42	-

"Көлік құралдарын басқару негіздері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	Практикалық сабактар
		Теориялық сабактар	
Жолаушылар тасымалдауды жүзеге асыратын кәсіпорындар мен ұйымдарда жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету	2	2	-

Троллейбус қозғалысының негізгі теориясы	6	6	-
Жол-көлік оқиғалары мен олардың себептері	4	4	-
Жүргізушінің кәсіби сенімділігі	4	4	-
Жылдамдық және қозғалыс қауіпсіздігін камтамасыз ету үшін оның маңызы. Тежеу және аялдау жолын бағалау	4	4	-
Троллейбусты басқару техникасы және курделі жағдайларда троллейбус жүргізу ерекшеліктері	10	10	-
Троллейбустың техникалық жағдайының қозғалыс қауіпсіздігіне ықпалы	2	2	-
Жолдарда балалардың жарақат алуын ескерту	2	2	-
Штаттан тыс жағдайда жүргізушінің іс-әрекеттері	2	2	-
Барлығы	36	36	-

"Қалалық электр көлігінде жолаушыларға қызмет көрсету мәдениеті" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Тақырыптардың атауы	Теориялық оқыту сағаттарының саны	Практикалық оқыту сағаттарының саны
Қалалық электр көлігі жұмыскерлерінің моральдық-этикалық мінез-құлық нормалары	2	-
Сен тұратын және жұмыс істейтін қала	2	-
Сөйлеу мәдениеті-жолаушыларға қызмет көрсету мәдениетін камтамасыз етудегі маңызды элемент	2	-
Барлығы	6	-

"Жол-көлік оқиғасы кезіндегі алғашқы көмек" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атандыру	Сабак сағаттарының саны			
	Барлығы	Оның ішінде		
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар	
Алғашқы көмек көрсетудің үйымдастырушылық-құқықтық аспекттері	2	2	-	
Есін білмейтін, дем алуы және қан айналымы тоқтаған кезде алғашқы көмек көрсету	4	2	2	
Сыртқы қансырау және жаракаттар кезінде алғашқы көмек көрсету	4	2	2	
Басқа жағдайларда алғашқы көмек көрсету, жол-көлік оқиғасында зардан шеккендерді көлікке салу	6	2	4	
Барлығы	16	8	8	

"Троллейбус жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атандыру	Сабак сағаттарының саны			
	Барлығы	Оның ішінде		
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар	
Троллейбуске техникалық қызмет көрсету				
Кіріспе сабак. Қауіпсіздік техникасы, еңбек қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі бойынша бастапқы нұсқама	2	2	-	
Слесарь құрал-сайманымен жұмыс	4	-	4	
Механикалық жабдыққа қызмет көрсету	4	-	4	
Пневматикалық жабдыққа қызмет көрсету	4	-	4	
Электр жабдығына қызмет көрсету	4	-	4	
Бөлім бойынша жиыны	18	2	16	
Оку троллейбусын жүргізу үйрету				
Кіріспе әнгіме	2	2	-	

Жұмыска келу. Депода троллейбусты қабылдан алу	2	-	2
Басқару аппараттарымен жұмыс істеуге жаттығу	2	-	2
Троллейбусты қозғалысқа қосу тәсілдері, тежеу түрлері. Депоға кіру. "Артқа" қозғалу. Байланыс торабының арнайы бөлімдерінен өту.	2	-	2
Ақауына байланысты троллейбустың аялдауы және оны жою	1	-	1
Жүргізушінің апатты жағдайлардағы іс-әрекеттері, троллейбусты буксирге алу	3	-	3
Бақылау сапары. Қалалық бағыт бойынша көлік ағынында қозғалу.	4	-	4
Троллейбус жүргізу дағдыларын бекіту	30	-	30
Бөлім бойынша жиыны	36	2	34
Практикалық біліктілік жұмысы: троллейбусты практикалық жүргізу бойынша емтихан	4	-	4
Жолаушылар троллейбусында тағылымдама	50	-	50
Барлығы	108	4	104

"Тм" снатындағы көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау бағдарламасы.

Оқу жоспары.

Оқу пәндері	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Трамвайлардың құрылымы және олардың жабдықталуы	62	62	-
Трамвайлардың электрмен жарақталуы	14	14	-
Жол жүрісі саласындағы заңнаманың негіздері	43	38	5

Трамвайлардың қозғалысын үйимдастыру	44	44	-
Көлік құралдарын басқару негіздері	32	32	-
Жолаушыларға қызмет көрсету мәдениеті	6	6	-
Жол-көлік оқиғасы кезіндегі алғашқы көмек	16	8	8
Өндірістік оқыту	128	6	122
Біліктілік емтиханы ²	8	8	-
Жиыны	353	218	135

"Трамвайлардың құрылымы және олардың жабдықталуы" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	Практикалық сабактар
		Теориялық сабактар	
Механикалық жабдық			
Механикадан элементарлық мәліметтер	2	2	-
Қазақстан Республикасында және осы қалада пайдаланылатын трамвай вагондарының жалпы сипаттамасы	2	2	-
Шанақ құрылымы	2	2	-
Трамвай вагондары арбасының құрылымы	2	2	-
Дөңгелек жұбы	2	2	-
Айналу сәтінің қозғалтқыштың тарту зәкірінің валынан дөңгелек жұбы осіне берілуі	2	2	-
Механикалық тежеу құрылғылары	2	2	-
Есіктерді ашу (жабу) механизмі	2	2	-
Құмсалғыштар, шыны тазалағыштар және сақтандыру құрылымы	2	2	-
Тіркеу аспаптары	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	20	20	-

Электр жабдығы			
Трамвай вагондарын басқару жүйелері	2	2	-
Іске қосу, екпін алу, жүріп кету, вагонды тежеу режимінде күш шынжырларының және басқару шынжырларының жұмысы	4	4	-
Ток қабылдағыш	1	1	-
Трамвай вагондарын тартатын қосалқы электр қозғалтқыштар	2	2	-
Іске қосу-тежеу реостаттары. Жылдамдатқыш.	2		-
Контакторлар мен реле	3	3	-
Электр шынжырларын қорғау аппаратуры Индуктивті шунттар	2	2	-
Контроллерлер мен командааппараттар	4	4	-
Қосалқы жоғарыволтты шынжырлар	2	2	-
Аккумулятор батареялары	2	2	-
Қосалқы төменволтты шынжырлар	4	4	-
Бақылау-өлшеу аспаптары	2	2	-
Радиокүштікіш аппаратура. Жолаушыларды акпараттық қамтамасыз ету жүйелері	1	1	-
Вагондардың "көп бірлік" жүйесі бойынша жұмыс істейі. Вагонаралық электр қосыулар	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	33	33	-
Пневматикалық жабдық			
Қысылған ауа қасиеті. Трамвай вагондары пневматикалық жабдығының сызбалары	1	1	-
Компрессор	1	1	-

Қысымды пневматикалық жүйеде ұстап тұру аппараттары	0,5	0,5	-
Ауаны дайындау аппараттары	2	2	-
Трамвайды тежеу аппараттары	2	2	-
Есіктерді басқару аппараттары	0,5	0,5	-
Аткарушы пневматикалық аппараттар	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	9	9	-
Барлығы	62	62	-

"Трамвайды электрмен жарақтау" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.
Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Электр энергиясын өндіру және беру	2	2	-
Трамвайдың байланыс желісін қоректендіру жүйелері	4	4	-
Трамвай байланыс желісінің құрылымы	4	4	-
Трамвай жолының құрылымы	4	4	-
Барлығы	14	14	-

"Жол жүрісі саласындағы заннаманың негіздері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Жол жүрісі саласындағы қарым-қатынастарды реттейтін заннама			
Жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз етудің құқықтық негіздерін айқындастын және қоғам мен табиғаттың өзара	2		-

іс-кимылы саласындағы қарым-қатынастарды реттейтін заннама		2	
Жол жүрісі саласындағы зан бұзушылықтар үшін жаяуапкершілік белгілейтін заннама	4	4	-
Бөлім бойынша жиыны	6	6	-
Жол қозғалысы ережелері			
Жол қозғалысы ережелерінде пайдаланылатын негізгі ұфымдар мен терминдер	2	2	-
Жол жүрісіне қатысуышылардың міндеттері	2	2	-
Жол белгілері	10	8	2
Жол таңбалары	4	4	-
Көлік құралдарының жүріс бөлігінде қозғалу тәртібі мен орналасуы	3	2	1
Көлік құралдарының аялдауы мен тұрақтануы	2	2	-
Жол жүрісін реттеу	6	4	2
Қиылыштар мен жаяу журғінші өтпелерінен оту	4	4	-
Сыртқы жарық аспаптары мен дыбыс сигналдарын пайдалану тәртібі	2	2	-
Көлік құралдарын буксирге алу	1	1	-
Көлік құралдарының жабдықталуына және техникалық жағдайына көйилатын талаптар	1	1	-
Бөлім бойынша жиыны	37	32	5
Барлығы	43	38	5

"Трамвайлардың қозғалысын үйімдастыру" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Трамвайлардың қозғалысын үйімдастыру			

Троллейбустардың козгалысын ұйымдастыру принциптері	4	4	-
Бағыттағы трамвайлардың козгалысын ұйымдастыру	4	4	-
Желілік құрылыстарға көйілатын талаптар	2	2	-
Трамвайларды пайдалану қағидалары	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	12	12	-
Жүргізушілердің лауазымдық міндеттері			
Трамвай жүргізушісінің жалпы міндеттері	2	2	-
Жұмысқа келуі. Трамвайды қабылдауды және деподан шыгуы. Нөлдік рейс	2	2	-
Желіде жұмыс істеу кезіндегі жүргізушінің міндеттері. Қозгалыс жылдамдығы мен ара-қашықтық	4	4	-
Жолдың қисық учаскелерінен өту қағидалары. Арнайы бөлімдер мен байланыс желісінің жүріп өтуі. Сигналдар мен жол белгілері	2	2	-
Күз-қыс кезеңінің күрделі жағдайлары мен шектеулі көру жағдайындағы жұмыс ерекшеліктері	2	2	-
Қозгалыс жағдайлары ауыр бағыттарда трамвай вагондарын пайдалану ерекшеліктері	2	2	-
Желідегі ақауларды жою. Трамвайларды буксирге алу	4	4	-
Желідегі жүргізушілердің аудисуы және трамвайларды депога қайтару	2	2	-

Электр энергиясын үнемдеу жөніндегі негізгі талаптар	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	22	22	-
Трамвайларды техникалық пайдалану қағидалары			
Трамвайлардың жағдайы, байқау және жөндеу	4	4	-
Желіге шығарылатын трамвайларға қойылатын талаптар	4	4	-
Желідегі трамвай вагондарына техникалық қызмет көрсету	2	2	-
Бөлім бойынша жиыны	10	10	-
Барлығы	44	44	-

"Көлік құралдарын басқару негіздері" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сағаттарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	Практикалық сабактар
		Теориялық сабактар	
Жолаушылар тасымалдауды жүзеге асyrатын кәсіпорындар мен үйымдарда жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету	2	2	-
Трамвай қозғалысының негізгі теориясы	6	6	-
Жол-көлік оқиғалары мен олардың себептері	4	4	-
Жүргізушиңің кәсіби сенімділігі	4	4	-
Жылдамдық және қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз ету үшін оның маңызы. Текеу және аялдау жолын бағалау	4	4	-
Трамвайды басқару техникасы және күрделі жағдайларда троллейбустрамвай жүргізу ерекшеліктері	8	8	-
Трамвайдың техникалық жағдайының қозғалыс қауіпсіздігіне ықпалы	2	2	-

Жолдарда балалардың жарақат алуын ескерту	2	2	-
Барлығы	32	32	-

"Қалалық электр көлігінде жолаушыларға қызмет көрсету мәдениеті" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы

Тақырыптардың атауы	Теориялық оқыту сабактарының саны	Практикалық оқыту сабактарының саны
Қалалық электр көлігі жұмыскерлерінің моральдық-этикалық мінез-құлық нормалары. Жүргізушиңің жолаушылармен кәсіби қарым-қатынасның негіздері	2	-
Сен тұратын және жұмыс істейтін қала	2	-
Сөйлеу мәдениеті - жолаушыларға қызмет көрсету мәдениетін қамтамасыз етудегі маңызды элемент	2	-
Барлығы	6	-

"Жол-көлік оқиғасы кезіндегі алғашқы көмек" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы

Бөлімдер мен тақырыптардың атауы	Сабак сабактарының саны		
	Барлығы	Оның ішінде	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Алғашқы көмек көрсетудің үйимдастыруышылық-құқықтық аспектілері	2	2	-
Есін білмейтін, дем алуы және қан айналымы тоқтаған кезде алғашқы көмек көрсету	4	2	2
Сыртқы қансырау және жарақаттар кезінде алғашқы көмек көрсету	4	2	2
Басқа жағдайларда алғашқы көмек көрсету, жол-көлік оқиғасында зардап шеккендерді көлікке салу	6	2	4
Барлығы	16	8	8

"Трамвай жүргізу" пәнінің тақырыптық жоспары мен бағдарламасы.

Тақырыптық жоспар.

Бөлімдер мен тақырыптардың атанды	барлығы	Сағат саны	
		Теориялық сабактар	Практикалық сабактар
Трамвайға техникалық қызмет көрсету			
Кіріспе сабак. Қауіпсіздік техникасы, еңбек қауіпсіздігі, өрт қауіпсіздігі және электр қауіпсіздігі бойынша бастапқы нұсқама	4	4	-
Слесарь құрал-сайманымен жұмыс	4	-	4
Механикалық жабдыққа қызмет көрсету	4	-	4
Пневматикалық жабдыққа қызмет көрсету	4	-	4
Электр жабдығына қызмет көрсету	4	-	4
Бөлім бойынша жиыны	20	4	16
Оку трамвай пойызын жүргізуі үйрету			
Кіріспе әңгіме. Жұмыска келу. Депода пойызды қабылдап алу	2	2	-
Басқару аппараттарымен жұмыс істеуге жаттығу	8	-	8
Трамвайды қозғалысқа қосу тәсілдері, тежеу түрлері. Депога кіру. "Артқа" қозғалу. Байланыс торабының арнағы болімдерінен өту.	8	-	8
Ақауына байланысты вагонның аялдауы және оны жою	12	-	12
Жүргізушінің апартты жағдайлардағы іс-әрекеттері, вагонды тіркеу және буксирге алу	2	-	2
Бақылау тексеру	4	-	4
Қалалық бағыт бойынша көлік ағынында қозғалу	4	-	4
Трамвай вагонының жүргізу дағдыларын бекіту	20	-	20
Бөлім бойынша жиыны	60	2	58
Практикалық біліктілік жұмысы:			

трамвайды практикалық жүргізу бойынша емтихан	8	-	8
Жолаушылар трамвай вагонында тағылымдама	50	-	50
Барлығы	128	6	122

Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау қағидаларына
2-қосымша

1. "A", "A1", "B1" санаттарындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау үшін оку кабинеті (сыныбы) жабдығының минималды тізбесі

p/c	Оку жабдығының атауы	Олшем бірлігі	саны
1.	"A", "A1", "B1" санаттарындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)		
1.1	Компьютер (компьютерлік сынып)	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	Мотоцикл, квадрацикл (жынынтықта)	жынынтық	1
1.4	Мотоциклдердің, квадрациклдердің тәжеуіш жүйесі, қоректендіру жүйесі, электр жабдығы болшектері бар көрсету қалқандары	жынынтық	1
1.5	Оқытудың көрнекі техникалық құралдары мен мотоциклдердің, квадрациклдердің құрылымы жөніндегі плакаттар	жынынтық	1
1.6	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.7	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.8	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.9	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.10	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.11	Сынып тактасы	дана	1
	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік		

1.12	кұралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	2
------	---	---------	---

2. "В", "ВЕ" санаттарындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау үшін оку кабинеті (сыныбы) жабдығының минималды тізбесі

№ р/с	Оку жабдығының атауы	өлшем бірлігі	Саны
1	"В", "ВЕ" санаттарындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)		
1.1	Компьютер	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.4	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.5	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.6	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.7	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.8	Сынып тақтасы	дана	1
1.9	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	2
1.10	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардал шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша сабактар өткізуге арналған құралдар жинағы	жиынтық	1
1.11	Медициналық аптечка.	жиынтық	2
2	"В" санатындағы автомобильдердің құрылымы және пайдалану" пәні бойынша сабактар өткізуге арналған кабинет (сынып)		
2.1	"В" санатындағы МҚҚ-ның негізгі агрегаттары		

2.1.1	Жиынтығында ілініс пен берілісті ауыстыру корабы бар қозғалтқыш (тілінген)	жиынтық	1
2.1.2	Артқы көпір (тілінген)	дана	1
2.1.3	Алдыңғы аспа	дана	1
2.1.4	Рөл механизмі	дана	1
2.2	"В" санатындағы МКҚ тежеуіш жүйесінің, қоректендіру жүйесінің, электр жабдығының бөлшектері бар көрсету қалқандары	жиынтық	1
2.3	"В" санатындағы МКҚ құрылымы мен оны пайдалану жөніндегі планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрnekі техникалық құралдары	жиынтық	1

3. "С", "С1", "СЕ", "С1Е" санаттарындағы МКҚ жүргізушілерін даярлау үшін оку кабинеті (сыныбы), зартханасы жабдығының минималды тізбесі

№ р/с	Оку жабдығының атауы	өлшем бірлігі	саны
1	"С", "С1", "СЕ", "С1Е" санаттарындағы МКҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)		
1.1	Компьютер	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.4	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.5	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.6	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.7	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.8	Сынып тақтасы	дана	1
1.9	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша		2

	планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	
1.10	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша сабактар өткізуге арналған құралдар жинағы	жиынтық	1
1.11	Медициналық аптечка.	жиынтық	2
2	"С" санатындағы автомобильдердің құрылымы және пайдалану" пәні бойынша сабактар өткізуге арналған кабинет (сынып)		
2.1	Базалық ретінде қабылданған (алыс шет елдер өндірісінің МАЗ, КамАЗ, ЗИЛ, ГАЗ модификациясындағы жүк автомобильдері модельдерінің бірі) жүк автомобильінің негізгі агрегаттары		
2.1.1	Жиынтығында ілініс бар қозғалтқыш (кесілген).	жиынтық	1
2.1.2	Артқы белдік (кесілген) немесе басты беріліс, күпшегі және тежеуіш механизмі бар оның бір бөлігі	дана	1
2.1.3	Алғы белдік немесе бұрылу құлағы, күпшегі, тежеуіш механизмі және көлденең рөл күші бар оның бір бөлігі	дана	1
2.1.4	Беріліс корабы (кесілген).	дана	1
2.2	Базалықтан басқа, конструкциялық ерекшеліктері (егер базалық қозғалтқыш карбюраторлық болса – дизельді қозғалтқыштың бөлшектері, егер дизельді – карбюраторлық) бар қозғалтқыштың негізгі бөлшектері	жиынтық	1
2.3	Оқытудың көрнекі техникалық құралдары мен автомобильдердің құрылымы мен оны пайдалану жөніндегі плакаттар	жиынтық	2
3	"С" санатындағы автомобильдердің құрылымы және пайдалану" пәні бойынша сабактар өткізуге арналған зертхана		
3.1	Карбюраторлық қозғалтқышы бар жүк автомобильдерінің жиынтық агрегаттары,		1

	тораптары, механизмдері мен аспаптары	жиынтық	
3.2	Дизельді қозғалтқышы бар жүк автомобилльдерінің жиынтық агрегаттары, тораптары, механизмдері мен аспаптары	жиынтық	1
3.3	Жөндөу жұмыстарын жүргізу үшін құрал-саймандар жинағы	жиынтық	2
3.4	Жұмыс үстелдері (верстак).	дана	2
3.5	Қауіпсіздік техникасы мен енбекті сақтау жөніндегі нұсқаулық	дана	1

4. "D", "D1", "DE", "D1E" санаттарындағы МКҚ жүргізушілерін даярлау үшін оқу кабинеті (сыныбы), зартханасы жабдығының минималды тізбесі

p/c	Оқу жабдығының атауы	өлшем бірлігі	саны
1.	"C", "C1", "CE", "C1E" санаттарындағы МКҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)		
1.1	Компьютер	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.4	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.5	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.6	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.7	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.8	Сынып тақтасы	дана	1
1.9	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша планшеттер (плакаттар) мен оқытуудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	2
	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап		

1.10	шеккендерге алғашқы көмек көрсете бойынша сабактар өткізуге арналған құралдар жинағы	жиынтық	1
1.11	Медициналық аптечка.	жиынтық	2
2	"Автобустардың құрылымы және пайдалану" пәні бойынша сабактар өткізуге арналған кабинет (сынып)		
2.1	Базалық ретінде қабылданған (МАЗ не алыс шет елдер өндірісінің үқсас моделі) автобустың негізгі агрегаттары		
2.1.1	Жиынтығында ілініс бар қозғалтқыш (кесілген).	жиынтық	1
2.1.2	Артқы белдік (кесілген) немесе басты беріліс, күпшегі және тәжеуіш механизмі бар оның бір бөлігі	жиынтық	1
2.1.3	Алғы белдік немесе бұрылу құлағы, күпшегі, тәжееуіш механизмі және көлденең рөл құші бар оның бір бөлігі	жиынтық	1
2.1.4	Берілісті ауыстыру қорабы (жиынтық гидромеханикалық).	жиынтық	1
2.1.5	Рөл механизмі	жиынтық	1
2.1.6	Гидротрансформатор.	дана	1
2.2	Базалықтан ерекше автобус қозғалтқышы	дана	1
2.3	Есіктерді басқару механизмдері	жиынтық	1
2.4	Оқытудың көрнекі техникалық құралдары мен автобустардың құрылымы мен оны пайдалану жөніндегі плакаттар	жиынтық	1
3	"Автобустардың құрылымы және пайдалану" пәні бойынша сабактар өткізуге арналған зертхана		
3.1	Автобус	дана	1
3.2	Зерделенетін автобустарды майлау карталары	жиынтық	1
3.3	Зерделенетін автобустар бойынша реттеу деректерінің кестесі	жиынтық	1
3.4	Қауіпсіздік техникасы мен еңбекті сактау жөніндегі нұсқаулық	жиынтық	1

3.5	Жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін күрал-саймандар жинағы	жиынтық	2
3.6	Жұмыс үстелдері (верстак).	жиынтық	2

5. "Тb" санатындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау үшін оку кабинеті (сыныбы) жабдығының минималды тізбесі

p/c	Оку жабдығының атавы	өлшем бірлігі	саны
"Tb" санатындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)			
1.1	Компьютер	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.4	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.5	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.6	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.7	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.8	Сынып тактасы	дана	1
1.9	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	2
1.10	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша сабактар өткізуге арналған құралдар жинағы	жиынтық	1
1.11	Медициналық аптечка.	жиынтық	2
2	"Электр жабдығы және электрмен жарактау", "Троллейбусты техникалық пайдалану ережелері" және "Механикалық және пневматикалық жабдық" пәндері бойынша сабактар өткізуге арналған кабинет (сынып)		
	Троллейбустың негізгі бөліктері (тартым күші және косалқы		

2.1	козгалтқыш, жүргізуші контроллері, топтық реостаттық контроллер, автоматты ажыратқыш, контакторлық панель, төбе жабыны жабдығы, аспа, белдік, рөлдік басқару, компрессор).	жиынтық	1
2.2	Троллейбустың электрлік, механикалық және пневматикалық жабдығы бойынша көрсету стендтері (қалқандар, белшектері бар стеллаждар)	жиынтық	1
2.3	Троллейбустардың құрылымы мен оны пайдалану жөніндегі оқытуудың көрнекі техникалық құралдары (немесе плакаттар)	жиынтық	1

6. "Тм" санатындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау үшін оқу кабинеті (сыныбы) жабдығының минималды тізбесі

p/c	Оқу жабдығының атауы	Өлшем бірлігі	саны
"Тм" санатындағы МҚҚ жүргізушілерін даярлау кабинеті (сыныбы)			
1.1	Компьютер	дана	3
1.2	Жол жүрісі қауіпсіздігі ережелері бойынша компьютерлік бағдарламалар	дана	2
1.3	"Жол белгілері" стенді	дана	1
1.4	"Жол таңбалары" стенді.	дана	1
1.5	Электрлендірілген "Бағдаршам сигналдары" стенді	дана	1
1.6	"Реттелетін қылыш" тренажеры	дана	1
1.7	"Реттелмейтін қылыш" тренажеры	дана	1
1.8	Сынып тақтасы	дана	1
1.9	"Жол қозғалысы ережелері" мен "Көлік құралын басқару негіздері және қозғалыс қауіпсіздігі" пәндерінің тақырыптары бойынша		2

	планшеттер (плакаттар) мен оқытудың көрнекі техникалық құралдары	жиынтық	
1.10	Жол-көлік оқиғасы кезінде зардап шеккендерге алғашқы көмек көрсету бойынша сабактар өткізуге арналған құралдар жинағы	жиынтық	1
1.11	Медициналық аптечка.	жиынтық	2
2	"Электр жабдығы және электрмен жарактау", "Троллейбусты техникалық пайдалану ережелері" және "Механикалық және пневматикалық жабдық" пәндері бойынша сабактар өткізуге арналған кабинет (сынып)		
2.1	Троллейбустың негізгі бөліктері (тартым күші және қосалқы қозғалтқыш, жүргізуші контроллері, топтық реостаттық контроллер, автоматты ажыратқыш, контакторлық панель, төбе жабыны жабдығы, аспа, белдік, рөлдік басқару, компрессор).	жиынтық	1
2.2	Троллейбустың электрлік, механикалық және пневматикалық жабдығы бойынша көрсету стендтері (қалқандар, бөлшектері бар стеллаждар)	жиынтық	1
2.3	Троллейбустардың құрылымы мен оны пайдалану жөніндегі оқытудың көрнекі техникалық құралдары (немесе плакаттар)	жиынтық	1

Механикалық көлік құралдарын жүргізушілерді даярлау қағидаларына 3-қосымша

Нысан

Беткі жағы

"Оқыту курстарын бітіргені туралы күелік"

Ескерту. 3-қосымша жана редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бүйрыймен

Сыртқы жағы

(оқыту үйімінің атапу)	(наименование учебной организации)
Куәлік	Свидетельство
Сериясы № 0000000	Серия № 0000000
Азамат (азаматша)	Выдано гражданину (гражданке)
(тегі, аты, әкесінің аты (ол болған кезде))	(фамилия, имя, отчество (при его наличии))
_____ жылы " __ " _____	в том, что он(а) обучался(обучалась)
_____ жылы " __ " _____	с " __ " _____ года по " __ "
аралығында _____	_____ года
бағдарламасы бойынша оқығаны	по Программе _____
және бітіру емтихандарында	и на выпускных экзаменах согласно
_____ жылы " __ " _____ №	протоколу № _____ от " __ "
_____ хаттамага сәйкес	_____ года
мынадай бағалар	получил следующие оценки
("қанағаттанарлық", "жақсы",	("удовлетворительно", "хорошо",
"өте жақсы")	"отлично")
алды.	Устройство и техническое обслуживание
Күрүлғы және техникалық қызмет көрсету _____	Правила и основы безопасности
_____	движения _____
Козғалыс қауіпсіздігінің	Практическое вождение
қағидалары мен негіздері	Проведено обучение на транспортном
_____	средстве с автоматической,
Практикалық жүргізу	механической трансмиссией.
_____	Председатель экзаменационной комиссии
Автоматты, механикалық трансмиссиясы бар көлік	Руководитель учебной организации
құралында оқыту жүргізілді.	Место печати
Емтихан комиссиясының төрағасы	
_____	
Оқыту үйімінің басшысы	
_____	
Мөр орны	

"Оқу курсарын бітіргені туралы куәлік қатаң есептегі құжат болып табылады, курсарды бітіргені туралы куәліктердің бланкілерін есепке алуды және айналымын Қазақстан Республикасындағы көлік құралдары жүргізушілерін даярлау жөніндегі кәсіптік бірлестік жүргізеді. Куәлік су белгілері бар қағазда және түпнұсқасын сәйкестендіруге мүмкіндік беретін қорғаныс құралдарында басылады, сондай-ақ латын әліпбі тәртібіндегі әріптерден тұратын сериясы және жеті мәнді реттік нөмірлер болуы тиіс. Куәліктің артқы беті қызығылт түсті қорғаныс торымен жабылған, мәтіннің сол жағы мемлекеттік тілде, мәтіннің оң жағы орыс тілінде. Куәліктің өлшемі: ашылған түрінде 210x148 миллиметр, бүгілген сзығы бойынша 105-148 миллиметр".

Механикалық көлік құралдарын
жүргізушілерді даярлау қағидаларына
4-қосымша

"Қайта оқыту курсарын бітіргені туралы куәлік"

Ескерту. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (01.01.2018 бастап қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

Қазақстан Республикасы
Ішкі істер министрінің
2014 жылғы 2 желтоқсандағы
№ 862 бүйріғына
3-қосымша

Емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидалары

1-тaraу. Жалпы ережелер

Ескерту. 1-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.04.2018 № 310 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

1. Осы Емтихандарды қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру қағидалары (бұдан әрі – Қағидалар) "Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының (бұдан әрі – Жол жүрісі туралы заң) 73-бабының 1-тармағымен белгіленген әртүрлі санаттағы және оларға кіретін кіші санаттағы көлік құралдарын басқару құқығына емтихандарды қабылдау, Қазақстан Республикасының азаматтарына, шетел азаматтарына және азаматтығы жоқ адамдарға жүргізуші куәліктерін беру тәртібін айқындайды.

Ескерту. 1-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

2. Емтихандарды қабылдау рәсімдерін ұйымдастыруышылық-технологиялық сүйемелдеуді "Азаматтарға арналған үкімет" мемлекеттік корпорациясы" коммерциялық емес акционерлік қоғамы (бұдан әрі – Мемлекеттік корпорация) жузеге асырады.

Ескерту. 1-тaraу 2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

3. Ұлттық жүргізуші куәлігі он жыл мерзімге беріледі, ол өткеннен кейін жүргізуші куәлігі жарамсыз деп танылады.

4. Қазақстан Республикасының аумағында Қазақстан Республикасының тек қана бір ұлттық жүргізуші куәлігін алуға рұқсат етіледі.

5. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 12.04.2016 № 383 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

2-тaraу. Емтихандар қабылдау

Ескерту. 2-тараудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.06.2018 № 459 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

6. Емтихандарды тапсыруға "Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 74-бабында белгіленген жасқа толған және:

1) "Денсаулық сақтау саласындағы есепке алу құжаттамасының нысандарын, сондай-ақ оларды толтыру жөніндегі нұсқаулықтарды бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің міндеттін атқарушының 2020 жылғы 30 қазандығы № ҚР ДСМ-175/2020 бүйріғымен бекітілген № 073/e нысаны бойынша берілген көлікті басқаруға жіберу туралы медициналық анықтама (нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде тіркелген № 21579 құқықтық актілер) (бұдан әрі – медициналық анықтама);

2) көлік құралдарының жүргізушілерін даярлау жөніндегі оқу ұйымы берген курсарды аяқтау туралы қуәлік ұсынған адамдарға емтихандар тапсыруға рұқсат беріледі.

Шетел азаматтары, азаматтығы жоқ адамдар және мемлекеттік не орыс тілдерін білмейтін өзге де адамдар теориялық емтихан тапсыруға білікті аудармашылардың қатысуымен жіберіледі, олар туралы мәліметтер емтихан комиссиясының хаттамасына енгізіледі.

Ескерту. 6-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

7. Трамвайды немесе троллейбусты басқарудың практикалық емтиханын оқыту ұйымы қабылдайды.

Ескерту. 7-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

8. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

9. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

10. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйріғымен.

11. Емтихандар мынадай ретпен тапсырылады: алдымен теориялық, содан кейін - практикалық.

Жүргізуші куәлігін алғысы келетін адам (бұдан әрі – жүргізушілікке үміткер) теориялық емтихан тапсырмаса практикалық емтиханға жіберілмейді.

Жүргізушілікке үміткер бірнеше санаттағы жүргізуші куәлігін алу кезінде бір теориялық емтихан тапсырады, бұл ретте практикалық емтихан әрбір санат бойынша жеке тапсырылады.

Ескерту. 11-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11-1. Теориялық немесе практикалық емтихандарды тапсыру үшін жүргізушілікке үміткерлер электрондық үкімет порталы (бұдан әрі - ЭУП), ақпараттандыру обьектілері (екінші деңгейдегі банктердің ақпараттандыру обьектілері) (бұдан әрі – ақпараттандыру обьектілері) арқылы немесе көрсетілетін қызметтер операторына жүгіну арқылы өтініш береді.

Жүргізушілікке үміткер ЭУП, ақпараттандыру обьектілері арқылы жүгінген кезде адамның биометриялық деректерін мемлекеттік ақпараттық жүйелерде қамтылған мәліметтермен салыстыра тексеру арқылы сәйкестендіруден өтеді. Бұдан кейін жүргізушілікке үміткердің "жеке кабинетінде" мемлекеттік қызмет көрсету үшін сұрау салуды қабылдау туралы статус көрсетіледі.

Қызмет операторына жүгінген кезде емтихан алушы жеке басын куәландыратын құжатты немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық құжатты (бұдан әрі – электрондық құжат) ұсынады.

Қызмет операторының қызметкері жеке басты куәландыратын құжатты немесе электрондық құжатты мемлекеттік ақпараттық жүйелердегі мәліметтермен салыстырады (сәйкестендіру үшін).

Тікелей емтихан өткізер алдында, оның ішінде биометриялық салыстыра тексеру жолымен емтихан тапсыратын адамды сәйкестендірудің теріс нәтижесі болған жағдайларда ақпараттық жүйеге тиісті мәліметтерді енгізе отырып, Мемлекеттік корпорация белгілеген нысан бойынша жеке бастың сәйкестендіруден өтпегені туралы акті жасалады.

Жүргізушілікке үміткерге көрсетілген актінің ресімдеген күннен бастап 6 ай ішінде жеке басын сәйкестендіруден өтпегені туралы акт негізінде теориялық немесе практикалық емтихандарды одан әрі тапсырудан бас тартылады.

Ескерту. 2-тaraу 11-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

11-2. Жүргізушілікке үміткер теориялық немесе практикалық емтихандарды тапсыру үшін бос орындардың бар болуына сүйене отырып, оны өткізген күнге дейін

бір жұмыс күнінен кешіктірмей және осы тармақта белгіленген мерзімдерді ескере отырып, теориялық немесе практикалық емтихандарды тапсыру орнын, күнін және уақытын таңдайды.

Теориялық және практикалық қайталама емтихан алдыңғы өткен күннен бастап келесі жұмыс күніне тағайындалады.

Теориялық емтиханды тапсырудың екі теріс нәтижесі болған кезде, әрбір келесі теориялық емтихан теріс нәтиже болған жағдайда кемінде бір айдан кейін өткізіледі.

Практикалық емтиханды тапсырудың екі теріс нәтижесі болғанкезде келесі практикалық емтихан кемінде бір айдан кейін өткізіледі.

Практикалық емтиханды тапсырудың үш теріс нәтижесі кезінде теориялық емтиханды тапсыру нәтижелері жойылады (талпыныстар саны нөлге тең). Теориялық емтихан тапсыруға жүргізушілікке үміткер кемінде екі айдан кейін жіберіледі.

Жергілікті әскери басқару органдарының жолдамалары бойынша оқудан өткен адамдар күнтізбелік жеті күннен кейін қайта емтиханға жіберіледі.

Ескерту. 2-тарау 11-2-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

12. Теориялық емтихан:

1) кезекті басқаруға арналған аппараттық-бағдарламалық кешенмен (бұдан әрі - АБК);

2) жүргізушілікке үміткерінің сәйкестендіруге және кездейсоқ сандарды генерациялау әдісімен алынған оның автоматтандырылған жұмыс орнының (бұдан әрі – АЖО) нөмірін көрсетуге арналған АБК-мен;

3) жүргізушілікке үміткерінің адамның биометриялық деректерін мемлекеттік ақпараттық жүйелердегі мәліметтермен салыстыра тексеру арқылы емтихан алушыны сәйкестендіру жүйесімен;

4) металл детекторымен;

5) байланыс сигналдарын басу АБК-мен;

6) ахуалдық орталыққа қосылған бейнебақылау АБК-мен;

7) IP жалпы бақылау камераларымен;

8) Ахуалдық орталыққа қосылған прокторинг жүйесімен;

9) коммутациялық жабдықпен;

10) бұлтты орталық серверге қосылған оператордың АЖО-мен;

11) бұлтты орталық серверге қосылған клиенттің АЖО-мен жабдықталған емтихан сыйныбында өткізіледі.

Бұл ретте жүргізушілікке үміткердің әрбір АЖО монитормен, веб-камерамен, IP-камерамен, пернетақтамен және тінтуірмен жабдықталады.

Ескерту. 12-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

13. Теориялық емтиханды өткізу нысаны – жеке.

Тестілеу басталғанға дейін емтихан алушы емтихан алушыға нұсқама береді және туындаған сұрақтарға жауап береді.

Өзін нашар сезініп тұрған жүргізушілікке үміткер теориялық емтихан тапсырап алдында бұл туралы операторға хабарлайды. Бұл жағдайда мұндай жүргізушілікке үміткерден емтиханды қабылдау осы күннің ішінде басқа уақытта немесе кестеге сәйкес басқа күні жүргізіледі.

Ескерту. 13-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

14. Теориялық емтихан тапсыру залына кірер алдында жүргізушілікке үміткер биометриялық деректерді мемлекеттік ақпараттық жүйелердегі мәліметтермен салыстыра тексеру арқылы сәйкестендіруден өтеді.

Бұдан әрі экранда жүргізушілікке үміткердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), жеке сәйкестендіру нөмірі және кездейсоқ сандарды генерациялау әдісімен алынған АЖО нөмірі көрсетіледі.

АЖО нөмірін алғаннан кейін жүргізушілікке үміткер 3 минут ішінде АЖО алады және емтиханды тапсыра бастайды.

Ескерту. 14-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

15. Емтихан басталар алдында мониторда көлік құралын басқару құқығын алуға теориялық емтихан тапсырылатын көлік құралдарының АЖО нөмірі, санаты немесе кіші санаты (бұдан әрі - санат), сондай-ақ жүргізушілікке үміткердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) көрсетіледі.

Бұл ретте жүргізушілікке үміткер биометриялық деректерді мемлекеттік ақпараттық жүйелердегі мәліметтермен салыстыра тексеру арқылы емтихан басталар алдында, уақытында және соында қосымша сәйкестендіруден өтеді.

Ескерту. 15-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

16. Емтихан тесті 40 сұрақты қамтиды. Эр сұраққа бірнеше жауап берілген, олардың біреуі дұрыс.

Емтихан тапсырушының ерік қалауы бойынша теориялық емтиханды қазақ, орыс немесе ағылшын тілдерінде тапсыруға жол беріледі.

Емтихан сұрақтарының блогы жүргізушілікке үміткер АЖО пернетақтасындағы тиісті пернені басқаннан кейін ғана қалыптасады және монитордың экранына шығады.

Ескерту. 16-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 26.09.2017 № 646 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен

17. Сұрақтарға жауап беру үшін жүргізушілікке үміткерге 40 минут беріледі. Көрсетілген уақыт аяқталғаннан кейін емтихан тоқтатылады.

Уақыт межесін теориялық емтихан басталған сәттен бастап компьютерлік кешен жүргізеді.

18. Билет сұрақтарына жауап беру реттілігін емтихан тапсыруши өздігінен таңдайды.

Ескерту. 18-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

19. Емтихан барысында пернелерді байқамай басып қалудан туындайтын даулы жағдайларды болдырмау үшін жүргізушілікке үміткер таңдаған жауапты тиісті пернені қайта басу арқылы қайталауға тиіс.

Жүргізушілікке үміткерлерге басқа жүргізушілікке үміткерлермен сөйлесуге, материалдармен алмасуға, ақпаратты қағаз, электрондық тасымалдағыштарда пайдалануға, теориялық емтихан тапсыру залынан шығуға, сондай-ақ оған қабылдаушы-беруші электрондық құрылғыларды (оның ішінде ұялы телефондарды) енгізуге жол берілмейді.

Мұндай құрылғылар теориялық емтиханды қабылдау кезінде ұяшықтары бар арнайы шкафтарда сақталады.

Емтихан сыныбына кірер алдында жүргізушілікке үміткер қабылдаушы-беруші электрондық құрылғылардың бар болуына арнайы техникалық құралдармен тексеріледі

Қабылдаушы-беруші электрондық құрылғыларды пайдалануды болдырмау үшін сигнал беруді басу аппараты пайдаланылады.

Емтихан тапсыруды тиісінше сақтауды бақылау бейнебақылау жүйесі мен прокторинг жүйесін пайдалану арқылы жүзеге асырылады. Бейнебақылау жүйесі мен прокторинг жүйесіндегі деректер ахуалдық орталыққа беріледі. Бейнебақылау жүйелерінің деректері де теориялық емтиханды қабылдау орны бойынша Мемлекеттік корпорация филиалының жалпы күту залына, сондай-ақ олардың сұрауы бойынша көлік құралдары жүргізушілерін даярлау бойынша кәсіптік бірлестіктерге (бұдан әрі – кәсіптік бірлестіктер) беріледі.

Ескерту. 19-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

20. Теориялық емтиханның нәтижесі, сондай-ақ сұрақтарға жауаптардың дүрыстығы туралы ақпарат жүргізушілікке үміткердің АЖО мониторының экранында барлық сұрақтарға жауаптар аяқталғаннан кейін немесе белгіленген уақыт өткеннен кейін ғана көрсетіледі. Сонымен қатар, экранда таңдалған және дұрыс жауаптардың нөмірлерінде көрсетілген емтихан паралық, сондай-ақ теориялық емтиханға жұмсалған уақыт көрсетіледі.

Бөлінген уақыт өткеннен кейін теориялық емтихан автоматты түрде аяқталады.

Жүргізушілікке үміткер теориялық емтихан нәтижелерімен келіспеген жағдайда жүргізушілікке үміткер уәкілетті органға теориялық емтихан нәтижелерімен келіспегені туралы апелляция беруге құқылы.

Ескерту. 20-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

21. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

22. Теориялық емтиханның нәтижесі жүргізушілікке үміткердің АЖО бар емтихан паралық және емтихан нәтижелерінің хаттамасын басып шығару үшін ОП-ге осы Қафидаларға 1 және 2-қосымшаларға сәйкес беріледі, оларға жүргізушілікке үміткерлер қол қояды.

Емтихан тапсыру нәтижелері туралы мәліметтер жүргізушілікке үміткердің жеке кабинетіне ЭҮП-ге, біріктірілген сервистерге, ақпараттандыру обьектілеріне, сондай-ақ мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық жүйелеріне беріледі.

Ескерту. 22-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

23. Егер жүргізушілікке үміткер бөлінген уақытта кем дегенде 32 сұраққа дұрыс жауап берсе, "ТАПСЫРДЫ" деген баға қойылады. Керісінше жағдайда жүргізушілікке үміткерге "ТАПСЫРФАН ЖОҚ" деген баға қойылады.

Сұраққа жауаптың жоқтығы қате болып саналады.

Ескерту. 23-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

24. Егер теориялық емтихан өткізу барысында кандидат материалдармен алмасып, теориялық емтихан тапсыру залынан шығып, қағаз, электрондық тасымалдағыштардағы ақпаратты, сондай-ақ қабылдаушы-беруші электрондық құрылғыларды пайдаланса, емтиханды қабылдау тоқтатылады, емтихандарды қабылдау және жүргізуі куәліктерін беру қафидаларын бұзу туралы акті жасалады, Мемлекеттік корпорация белгілеген нысан бойынша кандидатқа "ТАПСЫРФАН ЖОҚ" деген баға

қойылады, теориялық емтиханды қайта тапсыруға жүргізушілікке үміткер кемінде 3 айдан кейін жіберіледі.

Ескерту. 24-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

25. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

25. Теориялық емтиханды еңсерілмейтін күш (стихиялық құбылыстар, электр энергиясының болмауы) салдарынан, сондай-ақ техникалық ақаулар себебінен тапсыру мүмкін болмаған жағдайда теориялық емтиханды қабылдау уақытша тоқтатылады.

Бұл жағдайда Мемлекеттік корпорация белгілеген нысан бойынша теориялық емтиханды өткізуді уақытша тоқтата тұру туралы акті ресімделеді, теориялық емтиханды тапсыру берілген өтінімге сәйкес осы күн ішінде не басқа жұмыс күні ішінде басқа уақытта жүргізіледі.

Ескерту. 25-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

26. Теориялық емтихан барысында автоматтандырылған кешенниң ақаулығы анықталған жағдайда жүргізушілікке үміткерге қойылған баға жойылады және теориялық емтихан қайта өткізіледі.

27. Практикалық емтихан тиісті санатты көлік құралдарымен және жүргізу нәтижелерін автоматты есептейтін мамандандырылған құрылғылармен жабдықталған Мемлекеттік корпорацияның автоматтандырылған автодромында қабылданады.

Автоматтандырылған автодромның орналасуы жол жүрісі қауіпсіздігі және экологиялық қауіпсіздік бөлігінде қағидалардың, техникалық нормалар мен стандарттардың талаптарына сәйкес жүзеге асырылады.

Автодром практикалық емтихан тапсыру кезінде көлік құралдарының жоғары өткізу қабілетін қамтамасыз етеді.

Ескерту. 27-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

28. Автоматтандырылған автодромның негізгі элементтері болып:

1) көше-жол желісінің элементтері бар, сынақ жаттығуларымен жабдықталған, қозғалыстан жабық алаң;

2) диспетчерлік пункт;

3) өзара тығыз байланысқан арнайы жабдықталған көлік құралдары мен жол жүрісін ұйымдастырудың техникалық құралдары кіретін аппараттық-бағдарламалық кешен;

4) жүргізушілікке үміткерлердің әрбір сынақ жаттығуын орындау нәтижелері мен жалпы практикалық емтиханды бақылау мен бағалаудың автоматтандырылған жүйесі табылады.

29. Автоматтандырылған автодромның көше-жол желісінің негізгі элементтері:

1) автоматтандырылған автодромның практикалық емтиханды өткізуге тікелей қатысадындардан басқа, көлік құралдары мен адамдардың оның аумағы бойынша қозғалуына кедергі келтіретін, периметрі бойынша орнатылған қоршауы болуы тиіс;

2) автоматтандырылған автодромның өлшемдері онда көлік құралдарының тиісті санаттары үшін сынақ жаттығуларының барлық аймақтарын орналастыру мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс. Бұл ретте практикалық емтихан өткізу үшін пайдаланылатын көлік құралдарының габариттік параметрлері мен бұрылу радиустары, старт алдындағы және мәреден кейінгі аймақтардың, сынақ жаттығуларын орындау аймақтары мен олардың арасынан қозғалу участеклерінің, сондай-ақ диспетчерлік пунктті орналастыру үшін технологиялық аймақтардың, автоматтандырылған жүйе элементтерінің, жол жүрісін ұйымдастырудың техникалық құралдары мен сыртқы жарықтандыру қондырғыларының өлшемдері ескерілуі тиіс;

3) сынақ жаттығулары аймақтарының, автоматтандырылған жүйе элементтерінің және жол жүрісін ұйымдастырудың техникалық құралдарының автоматтандырылған автодромда орналасуы көлік құралдарының тиісті санаты үшін сынақ жаттығуларының барлық кешенін жүйелі және үздіксіз орындау мүмкіндігін қамтамасыз етуі тиіс;

4) көлік құралдарының тиісті санаты үшін көзделген сынақ жаттығуларының жүйелілігі автоматтандырылған автодромның жол жүрісін ұйымдастыру сызбасымен айқындалады;

5) көлік құралдарының қозғалысына арналған автоматтандырылған автодром участеклерінің тегіс, біртекті асфальт-бетон жабыны болуы тиіс. Көрсетілген жабынның көлік құралдарының рұқсат етілген жылдамдықпен қозғалуын қындалатын түсken жерлері, шұңқырлары, өзге де бұзылған жерлері болмауы тиіс. Көлік құралдары жүретін аймақта автоматтандырылған автодромның жайластырылуына қатысы жоқ, бөгде заттардың болуына жол берілмейді;

6) дөңгелектің жол жабыннымен ілініс коэффициенті (оның ішінде еңіс участке) Қазақстан Республикасы ұлттық стандартының талаптарына сәйкес 0,4 төмен болмауы тиіс;

7) автоматтандырылған автодромның жүріс бөлігінде оның үстіңгі бөлігінен су бұрғыш көзделуі тиіс. Жүріс бөлігі ұзына бойы 100 % барынша еңкіш болуы тиіс;

8) емтиханды тәуліктің қараңғы уақытында өткізген жағдайда, Қазақстан Республикасының құрылымын нормалары мен қағидаларының талаптарына сәйкес автодромның жүріс бөлігін көлденеңінен жарықтандыру 20 лк аз болмауы тиіс. Барынша жарықтандырудың орташа қатынасы 3:1 аспау керек. Сыртқы жарықтандыру қондырғыларының көзді шағылыстыру көрсеткіші 150 аспауы тиіс;

9) автоматтандырылған автодромда пайдаланылатын жол жүрісін ұйымдастырудың техникалық құралдары Қазақстан Республикасы ұлттық стандарттарының талаптарына сәйкес болу керек. Қазақстан Республикасы ұлттық стандарттарының талаптарына сәйкес келетін I және II үлгі-өлшемдегі жол белгілерін, Т.1 үлгісіндегі бағдаршамдарды пайдалану ұсынылады. Жол белгілері мен таңбаларынан бастап объектіге дейінгі мөлшерленген ара қашықтықты азайтуға рұқсат етіледі;

10) автоматтандырылған жүйемен бақыланатын аймақтар мен сынақ жаттығуларының элементтерін белгілеу үшін арнайы таңбалау қолданылады, оған қойылатын талаптар осы Қағидалардың 37-39-тармақтарында баяндалған;

11) автоматтандырылған автодромда қосымша тиісті датчиктер, көше-жол желісінің автоматтандырылған автодром жүйесінің элементі ретінде жұмыс істеуін қамтамасыз ететін электрмен жарақтау және байланыс желілері болуы тиіс;

12) датчиктер стационарлық жолмен орнатылуы тиіс, оларға механикалық немесе аяу-райы факторлары ықпал еткен кезде орналасқан орны мен техникалық мақсатын өзгертуеі, сондай-ақ көлік құралдарының қозғалысы үшін кедергі болмауы тиіс.

30. Автоматтандырылған автодромда практикалық емтихандарды қабылдау үшін осы Қағидалардың 42, 43, 44, 45 - тармақтарының талаптарына сәйкес келетін көлік құралдары, сондай-ақ мемлекеттік және орыс тілдерінде ақпаратты қабылдау/беру жүйелерімен, авариялық тежеудің датчиктерімен, жарық және/немесе дыбыстық сигналымен, автодромның автоматтандырылған жүйесінің элементі ретінде көлік құралдарының жұмыс істеуін қамтамасыз ететін дисплеймен жабдықталған, жүргізуши болуға жүргізушилікке үміткерге әрбір сынақ жаттығуы мен тұтастай практикалық емтиханның нәтижелерін және орындалу уақытын автоматтандырылған режимде бағалау туралы хабардар ету жүйесі пайдаланылады. Көлік құралының салоны 360 градусқа шолумен практикалық емтиханды қабылдау процесін үздіксіз бейнебақылауды және диспетчерлік пункттің жұмыс орнына және теориялық емтиханды қабылдау орны бойынша Мемлекеттік корпорация филиалының жалпы құты залына бейне ақпарат пен дыбысты беруді қамтамасыз ететін, әрі қарай мұрағаттау және сақтау мерзімі кемінде 12 ай болатын бейнебақылау жүйесімен жабдықталады.

Ескерту. 30-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

31. Диспетчерлік пункттің орналасуы автодромдағы жалпы жағдайды визуалдық қадағалау мүмкіндігін қамтамасыз етеді.

32. Диспетчерлік пунктте жүргізушилікке үміткердің іс-әрекеттерін көрсететін компьютерлермен, мониторлармен, емтихан нәтижелерін басып шығаратын принтермен, ақпаратты үздіксіз алу/беру және өндеу жабдығымен, дауыс ұлфайтқыш

байланыспен жарақталған, пункттің автоматтандырылған автодром жүйесінің элементі ретінде жұмыс істеуін қамтамасыз ететін автоматтандырылған жұмыс орындары орналастырылады.

33. Диспетчерлік пункт жабдықтарын электрмен қоректендірудің қорғау және тұрақтандыру жүйесі болуы тиіс.

34. Автоматтандырылған жүйе:

- 1) практикалық емтихан қабылдау процесінің үздіксіздігін;
- 2) нақты уақыт режимінде аланда бірнеше көлік құралының біруақытта қозғалуын бақылауды;
- 3) практикалық емтихан барысында алынған ақпаратты қабылдауды/беруді және ондеуді;
- 4) жүйенің ақаусыздығын бақылауды;
- 5) сынақ жаттығуларының (әрқайсысын бөлек және жалпы барлық кешенді) орындалуын бақылауды;
- 6) сынақ жаттығуларын (әрқайсысын бөлек және жалпы барлық кешенді) орындау уақытының межесін;
- 7) әрбір жүргізушілікке үміткердің практикалық емтихан нәтижелерін айыппұл балдарының жиналған сомасы ретінде қалыптастыруды;
- 8) осы Қағидаларға 3-қосымшаға сәйкес нысан бойынша практикалық емтихан тапсыру жөніндегі емтихан парағы мен емтихан нәтижелерінің хаттамасын басып шығаруды;
- 9) Мемлекеттік корпорацияның автоматтандырылған ақпараттық жүйелерімен біріктіруді қамтамасыз етеді.

Ескерту. 34-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің 26.01.2016 № 73 (01.03.2016 бастап қолданысқа енгізіледі); 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн откен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

35. Сынақ жаттығуларын орындаған кезде:

- 1) көлік құралдарының дөңгелектерімен таңбалау сзықтарынан (жаттығудың орындалуын тіркеу сзығынан, жаттығуды орындауды бастау және аяқтау сзықтарынан, "Старт", "Тоқта", "Мәре", тоқта-сзығынан, бақылау сзықтарынан) өтіп кету;
- 2) көлік құралын белгіленген жерде тоқтату;
- 3) көлік құралының механикалық трансмиссиясы берілісін ауыстырып қосу;
- 4) қозғалыс жылдамдығы;
- 5) бұрылу сигналдары мен авариялық жарық сигнализациясын қосу/өшіру;
- 6) қауіпсіздік белдігін пайдалану дұрыстығы;
- 7) орындалу уақыты (әрбір сынақ жаттығуы бөлек және жалпы барлық кешен) бақылануы тиіс.

36. Автоматтандырылған жүйе емтихан барысында алынған ақпаратты, оның ішінде әрбір сынақ жаттығуын бөлек және жалпы барлық кешенді орындау нәтижелерін түзету мүмкіндігін болдырмайды.

Сынақ жаттығуларының орындалуын бағалау және айыппұл балдарын қою Мемлекеттік корпорация қызметкерлерінің араласуынсыз автоматты режимде жүзеге асырылады.

Ескерту. 36-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

37. "A", "A1" санатына практикалық емтиханның сынақ жаттығулары аймақтарын жабдықтау кезінде:

1) оларды кесіп өту автоматтандырылған жүйемен бақыланатын, сынақ жаттығуларының шекараларын айқындастын таңбалау сзықтары (бұдан әрі – бақылау сзықтары) сары түсті 1.4 жол таңбасымен таңбаланады;

2) бақылау сзықтарымен таңбаланған жерлерді қоспағанда, жүріс бөлігінің шеттері ақ түсті 1.2 жол таңбасымен таңбаланады;

3) сынақ жаттығуларын орындау басталатын және аяқталатын сзықтар, сондай-ақ беріліс қорабын ауыстырып қосу аймағы шегінің сзығы ені 0,10 м, штрих ұзындығы 0,15 м, штрихтар арасындағы қашықтық 0,10 м болатын сары үзік сзықпен таңбаланады;

4) "Старт", "Тоқта" және "Мәре" сзықтары ені 0,4 м, ұзындығы бақылау сзықтарымен не 1.2. жол таңбасымен шектелетін ақ жолақпен таңбаланады;

5) "Старт" және "Мәре" жазбалары жүріс бөлігіне ара қашықтығы 1,0 м тиісті сзыққа дейін жазылады. Әріптердің биіктігі - 0,6 м.

38. "B", "B1", "C", "C1" және "D", "D1" санаттарына практикалық емтиханның бірінші кезеңінің сынақ жаттығулары аймақтарын жабдықтау кезінде:

1) бақылау сзықтары, сондай-ақ жүріс бөлігінің шеті бордюр бойымен сары түсті 1.4 жол таңбасымен, басқа жерлерде жүріс бөлігінің шеті ақ түсті 1.2 жол таңбасымен таңбаланады;

2) қозғалыс жолағының ені (№ 4 "90 градусқа бұрылу", № 5 "Жылан", № 6 "Бұрылу және тұрақта қою", № 7 "Артқы жүріспен паралель қою" жаттығуларын орындау аймақтарын қоспағанда) 1.2 немесе 1.4 таңбаларының сзықтарымен шектеледі және ұзындығы 3,0 м кем болмауы тиіс. 1.2 немесе 1.4 таңбасының сзықтарынан бордюрың ішкі шетіне дейінгі ара қашықтық 0,2 м кем болмауы тиіс;

3) сынақ жаттығуларын орындау басталатын және аяқталатын сзықтар ені 0,10 м, штрих ұзындығы 0,15 м, штрихтар арасындағы қашықтық 0,10 м болатын сары үзік сзықпен таңбаланады;

4) "Старт", "Тоқта" және "Мәре" сзықтары ені 0,4 м, ұзындығы бақылау сзықтарымен не 1.2. жол таңбасымен шектелетін ақ жолақпен таңбаланады;

5) "Старт" және "Мәре" жазбалары жүріс бөлігіне ара қашықтығы 1,0 м тиісті сзызыққа дейін жазылады. Әріптердің биіктігі - 1,0 м;

6) № 1 "Старт" жаттығуы аймағында старт сзызығынан кейін 2,0 - 10,0 м қашықтықта 3.24 "Ең жоғары жылдамдықты шектеу" (20 км/сағ) жол белгісі орнатылады;

7) № 2 "Аялдау және өрге қарай орнынан қозғалу" жаттығуы аймағында: автодромның еңкіш участкесінің 8,0 - 16,0 % шегінде қоса алғанда ұзына бойы еңісі болуы тиіс. Қалыптасқан жол эстакадасын пайдалануға жол берілмейді;

жүріс бөлігінің әр жағынан "Аялдау және өрге қарай орнынан қозғалу" жаттығуының аймағы Қазақстан Республикасы ұлттық стандарттарының талаптарына сәйкес биіктігі 0,5 м және қалындығы 0,4 м кем емес қорғаныс қабырғасымен қоршалады;

біктеу басталған жерден 1,0 м қашықтықта ені 0,3 м жаттығулардың орындалуын тіркеу сзызығы сзызылып жазылады. Өрден тұсу аяқталған жерге дейін 1,0 м қашықтықта ені 0,4 м "Тоқта" сзызығы сзызылып жазылады. Біктеу басталғанға дейін 3,0 м қашықтықта 1.14 "Тік өрлеу" жол белгісі орнатылады, ал ылдилау басталған жерге дейін 3,0 м қашықтықта 1.13 "Тік еңіс" жол белгісі орнатылады.

8) № 3 "Жаяу жүргіншілер өтпесінен өту" жаттығуының аймағында 1.14.1 (1.14.2) жол таңбасынан 1,0 м ем емес қашықтықта "Тоқта" сзызығы сзызылып жазылады. Жаяу жүргінші өтпесінің шегінен 1,0 м аспайтын қашықтықта 5.16.1 және 5.16.2 "Жаяу жүргінші өтпесі" жол белгілері орнатылады;

9) № 4 "90 градусқа бұрылу" жаттығуының аймағында жаттығуды орындау басталатын сзызыққа дейін 1.11.1 (1.11.2) "Қауіпті бұрылыс" жол белгісі, жаттығуды орындау аяқталатын сзызықтан кейін жол жүрісін ұйымдастыру сызбасына сәйкес тиісті алдын ала жазылатын белгі (4.1.1 - 4.1.6) орнатылады;

10) № 5 "Жылан" жаттығуының аймағында жаттығуды орындау басталатын сзызыққа дейін 1.12.1 (1.12.2) "Қауіпті бұрылыстар", жаттығуды орындау аяқталатын сзызықтан кейін жол жүрісін ұйымдастыру сызбасына байланысты тиісті басымдылық және (немесе) алдын ала жазылатын жол белгілері орнатылады;

11) № 6 "Бұрылу және тұраққа қою" жаттығуының аймағында тікелей жаттығуды орындау басталатын және аяқталатын сзызықтың жанынан жол жүрісін ұйымдастыру сызбасына байланысты тиісті басымдылық және (немесе) алдын ала жазылатын жол белгілері орнатылады;

12) № 7 "Артқы жүріспен тұраққа параллель қою" жаттығуының аймағында тікелей жаттығуды орындау аймағының алдында 5.15 "Тұрақ орны" жол белгісі орнатылады. Жаттығуды орындау аймағынан шығатын жерде жол жүрісін ұйымдастыру сызбасына байланысты тиісті басымдылық және (немесе) алдын ала жазылатын жол белгілері орнатылады.

13) № 8 "Реттелетін қылыштан өту" жаттығуының аймағында:

қылышта бұрылу радиусы "В", "В1" санаттары үшін 4,0 м артық, "С", "С1", "D", "D1" санаттары үшін 6,0 м артық;

бағдаршамдар қылыштың төрт жағынан орнатылады;

бағдаршамдар сигналдарының жанып-өшуін мынадай негізгі параметрлері бар жол контроллерлері қамтамасыз етеді:

- 1) негізгі тактілер ұзақтығының өзгеру интервалы - 1-ден 60 дейін;
- 2) аралық тактілер ұзақтығының өзгеру интервалы - 3-тен 16 дейін;
- 3) көлік құралының кез келген бағыты бойынша бағдаршамдардың жасыл сигналы ұзақтығының өзгеру интервалы - 3-тен 16 дейін;

4) көлік құралының кез келген бағыты бойынша бағдаршамдардың қызыл сигналының ең көп уақыты ұзақтығының өзгеру интервалы (арнайы талаптар болмаған жағдайда) - 1-ден бастап;

5) уақыт аралығын есептеудегі олқылық, % - 2;

6) реттелетін қозғалыс фазаларының саны - 3-тен кем емес;

қылыштың төрт жағынан 1.14.1 (1.14.2) жол таңбасы жазылады. Жаяу жүргінші өтпесінен 1,0 м кем емес қашықтықта ені 0,4 м 1.12 жол таңбасы жазылады. 1.12 жол таңбасына дейін 1,0 м кем емес қашықтықта жол жүрісін ұйымдастыру сызбасына сәйкес тиісті алдын ала жазылатын белгі орнатылады.

14) № 9 "Реттелмейтін теміржол өтпесінен өту" жаттығуының аймағында теміржол өтпесіне дейін 2,0 м кем емес қашықтықта ені 0,4 м 1.12 жол таңбасы жазылады. Теміржол өтпесінің алдында 1.2, 1.3.1, 2.5 жол белгілері орнатылады. Теміржол өтпесінің жекелеген элементтерін имитациялауға жол берілмейді.

15) № 10 "Екпін алу жолағы" жаттығуы аймағында жүріс бөлігінің тұра участкесінде 4.7 "Ең төменгі жылдамдықты шектеу" (20 км/сағ) және 3.24 "Ең жоғары жылдамдықты шектеу" (20 км/сағ) екпін алуға және бәсендетуге арналған, ұзындығы 40 м жол кесіндісі белгіленеді.

16) № 11 "Авариялық аялдау" жаттығуын орындау аймағы басқа жаттығуларды орындау аймақтарынан тыс қамтамасыз етіледі.

17) № 12 "Мәре" жаттығуы аймағында мәре сзығына дейін 5,0 - 10,0 м қашықтықта 5.15 "Тұрақ орны" жол белгісі орнатылады, мәре сзығынан кейін көлік құралының аялдауы үшін тиісті орын жабдықтауы тиіс.

39. "BE", "CE", "C1E" "DE", "D1E" санаттарына практикалық емтиханның бірінші кезеңінің сынақ жаттығулары аймақтарын жабдықтау кезінде:

- 1) бақылау сзықтары 1.4 жол таңбасымен белгіленеді;
- 2) сынақ жаттығуларын орындау басталатын және аяқталатын сзықтар 0,10 м аралық адыммен ені 0,10 м және ұзындығы 0,15 м сары ұзік сзықпен белгіленеді;
- 3) "Старт" және "Мәре" сзықтары ені 0,4 м ақ жолақпен белгіленеді, олардың ұзындығы бақылау сзықтарымен шектеледі;
- 4) старт сзығынан кейін 1,0 м қашықтықта "Старт" жазбасы жазылады;

5) мәре сыйығына дейін 1,0 м қашықтықта "Мәре" сыйығы жазылады.

40. Практикалық емтихан басқару құқығына жүргізуі куәлігі берілетін санаттағы көлік құралында:

1) "A", "A1" - екі дөңгелекті мотоциклдерде;

2) "B1" - трициклдерде не квадроциклдерде;

3) "B" - рұқсат етілген ең жоғары салмағы 3500 кг аспайтын және жүргізуі орындығынан басқа, отыратын орын саны 8 аспайтын, техникалық сипаттамалары бойынша жылдамдықты кем дегенде 100 км/сағ жеткізуге қабілетті автомобильдерде;

4) "C", "C1" - рұқсат етілген ең жоғары салмағы 3500 кг асатын жүк автомобильдерінде;

5) "D1" - сыйымдылығы кемінде 28 отыратын орын және ұзындығы кемінде 7,0 м болатын автобустарда;

6) "D" - сыйымдылығы кемінде 28 отыратын орын және ұзындығы кемінде 7,0 м болатын автобустарда;

7) "BE" - рұқсат етілген ең жоғары салмағы 3500 кг аспайтын және жүргізуі орындығынан басқа, отыратын орын саны 8 аспайтын, техникалық сипаттамалары бойынша жылдамдықты кем дегенде 100 км/сағ жеткізуге қабілетті, рұқсат етілген ең жоғары салмағы кем дегенде 1000 кг, ал көлік құралдары құрамының рұқсат етілген ең жоғары салмағы 3500 кг асатын тіркемесі бар автомобильдерде;

8) "CE", "C1E" - рұқсат етілген ең жоғары салмағы 3500 кг асатын, араларындағы қашықтық 1 м асатын кемінде екі білікті тіркемесі немесе жартылай тіркемесі бар жүк автомобильдерінде;

9) "DE", "D1E" - бөліктері біріктірілген автобустарда немесе сыйымдылығы кемінде 28 отыратын орын және ұзындығы кемінде 7,0 м болатын, рұқсат етілген ең жоғары салмағы кем дегенде 1000 кг автобустарда қабылданады.

41. Медициналық көрсетпелері бойынша шектеулермен тиісті санаттағы көлік құралдарын басқаруға жіберілген, мүмкіндіктері шектеулі адамдардан емтихан қабылдау конструкциясы қолда бар медициналық ұйғарымдарға жауап беретін көлік құралдарында жүзеге асырылады.

42. Практикалық емтихан қабылдау үшін осы Қағидалардың 43-тармағында баяндалғаннан басқа, мынадай сипаттамалары бар көлік құралдары пайдаланылады:

1) "B" санаты үшін - ұзындығы кем дегенде 3,8 м, ені кем дегенде 1,6 м (бұдан әрі - база), дөңгелектер білігінің арасындағы қашықтық кем дегенде 2,2 м, минималды бұрылу радиусы кем дегенде 4,2 м;

2) "C" санаты үшін - ұзындығы кем дегенде 6,0 м, ені кем дегенде 2,0 м, базасы кем дегенде 3,3 м, минималды бұрылу радиусы кем дегенде 5,8 м;

3) "D" санаты үшін - ұзындығы кем дегенде 7,0 м, ені кем дегенде 2,0 м, базасы кем дегенде 3,5 м, минималды бұрылу радиусы кем дегенде 7,8 м.

43. Практикалық емтиханды қабылдау үшін Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2023 жылғы 30 маусымдағы № 534 бұйрығымен бекітілген Жол жүрісі қағидаларының талаптарына сәйкес (Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізімінде № 33003 болып тіркелген) келетін көлік құралдары пайдаланылады.

Практикалық емтиханды қабылдау үшін нұсқаушымен бірге оку ұйымдарының көлік құралдарын пайдалануға рұқсатетіледі.

Ескерту. 43-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 06.11.2023 № 799 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

44. Практикалық емтихан қабылдау үшін пайдаланылатын көлік құралдары ақпарат қабылдау және автодромның диспетчерлік пунктіне беру датчиктерімен және жүйелерімен қосымша жабдықталады.

45. Көлік құралының конструкциясына қосымша басқару педалін орнатумен байланысты өзгерістер енгізу "Жол жүрісі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 61-бабына сәйкес жүзеге асырылады.

Ескерту. 45-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

46. Практикалық емтиханды өткізу кезінде жүргізушілікке үміткердің тиісті көлік құралдарын басқару біліктері мен дағдылары:

- 1) басқару органдарын, артқы көрініс айнасын, қауіпсіздік белдігін пайдалануы;
- 2) орнынан қозғалуы;
- 3) шектелген кеңістіктегі алғы және артқы жүріспен маневр жасауы;
- 4) маневрдың оңтайлы траекториясын жасауы;
- 5) арақашықтық пен интервалды, габариттік параметрлерді бағалауы;

6) берілістерді ауыстырып қосуы (автоматты трансмиссиясы бар көлік құралдарынан басқа);

- 7) белгіленген жерде тоқтауы;
- 8) аялдауы және өрге қарай орнынан қозғалуы;
- 9) жүріс бөлігінің жиегіне паралель тұраққа қоюы;
- 10) артқы жүріспен бокске кіруі;
- 11) жаяу жүргінші өтпесінен, реттелетін қызылыштан өтуі;
- 12) реттелмейтін темір жол өтпесінен өтуі;
- 13) авариялық сигнализацияны қолдануы;
- 14) мотоциклмен қалыптасқан жол тақтайы үстінен өтуі;
- 15) мотоциклді төменгі жылдамдықта басқаруы;
- 16) автопойыздың тіке артқы жүріспен қозғалуы;
- 17) автопойызды артқы бортпен платформаға қоюы тексеріледі.

47. Практикалық емтихан сынақ жаттығуларын ретімен орындау арқылы өткізіледі. Тиісті санаттағы көлік құралдары үшін көзделген сынақ жаттығуларын орындау реттілігі автоматтандырылған автодромда жол жүрісін ұйымдастыру сызбасымен айқындалады.

48. "A", "A1" санатына практикалық емтихан өткізу кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

- 1) № 1 "Старт";
- 2) № 2 "Габаритті дәліз";
- 3) № 3 "Реттелетін қызылыштан өту";
- 4) № 4 "Реттелмейтін теміржол өткелінен өту";
- 5) № 5 "Габаритті жарты шеңбер";
- 6) № 6 "Тік көтерілу және тұсу";
- 7) № 7 "Габаритті сегіздік";
- 8) № 8 "Реттелетін қызылыштан кейін жаяу жүргіншілер өтпесінен өту";
- 9) № 9 "Қалыптасқан жол";
- 10) № 10 "Мәре".

Ескерту. 48-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

49. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

50. "B", "B1", "C", "C1", "D", "D1" санаттарына емтихан өткізу кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

- 1) № 1 "Старт";
- 2) № 2 "Тік көтерілу және тұсу";
- 3) № 3 "Реттелетін қызылыштан кейін жаяу жүргіншілер өтпесінен өту";
- 4) № 4 "Реттелмейтін қызылыштағы бұрылыстар";
- 5) № 5 "Кері бұрылу және тұраққа қою";
- 6) № 6 "Артқы жүріспен паралель қою";
- 7) № 7 "Реттелетін қызылыштан өту";
- 8) № 8 "Реттелмейтін теміржол өткелінен өту";
- 9) № 9 "Авариялық аялдау";
- 10) № 10 "Мәре".

Ескерту. 50-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

51. "BE", "CE", "C1E", "DE", "D1E" санаттарына емтихан өткізу кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

- 1) № 1 "Старт";
- 2) № 2 "Артқы жүріспен платформаға қою";
- 3) № 3 "Платформадан жол учаскесіне шығу";
- 4) № 4 "Артқы жүріспен габаритті дәлізде тұра қозғалу";
- 5) № 5 "Мәре".

Ескерту. 51-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

52. Практикалық емтихан басталар алдында Мемлекеттік корпорация жұмыскері тиісті тестілеу бағдарламасын іске қосу арқылы автодромның автоматтандырылған жүйесінің жұмыс істеу қабілеттілігін, сондай-ақ бағдаршам объектісінің, жол белгілерінің, таңбалардың бар-жоғын, ақаусыздығы мен автодром экспликациясына сәйкес орнатылу дұрыстығын тексереді.

Автодромның автоматтандырылған жүйесінің жұмыс істеу қабілеттілігін бақылау үздіксіз режимде жүзеге асырылады. Ақаулық туындаған кезде диспетчерлік пункттегі монитор экранына тиісті ақпарат шығады. Бұл ретте емтихан ақаулық жойылғанға дейін тоқтатылады, ал практикалық емтихан нәтижелері жойылады.

Ескерту. 52-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

53. Практикалық емтиханды мынадай:

- 1) егер емтихандарды қабылдау үшін пайдаланылатын көлік құралы осы Қағидалардың талаптарына жауап бермеген;
- 2) автодромның автоматтандырылған жүйесі бұзылған болса;
- 3) еңсерілмейтін күш туындаған (табиғи құбылыстар, электр энергиясының болмауы)жағдайларда өткізуге жол берілмейді.

Ескерту. 53-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

54. Сынақ жаттығуларын орындауды бастамас бұрын көлік құралы старт алдындағы аймаққа орнатылады, қозғалтқыш қыздырулы және сөндірүлі, орталық тіректен немесе бүйірлік аялдамадан (трицикл мен квадроциклден басқа) алынады, тұрақ тежегіші қосулы, ал механикалық берілісті ауыстырып қосу қорабының рычагы бейтарап қалыпта (автоматты трансмиссия үшін трансмиссия режимдерін басқару органы "Р" жағдайында) болу керек.

Ескерту. 54-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

55. Сынақ жаттығуларын орындауды бастамас бұрын жүргізуші болуға жүргізушілікке үміткерді көлік құралына отырғызуды және сынақ жаттығуларын орындағаннан кейін одан түсіруді емтихан қабылдаушы жүзеге асырады.

Практикалық емтиханды автоматтандырылған автодромда тапсырған жағдайда, жүргізушілікке үміткерді қоспағанда, практикалық емтихан өткізу уақытында көлік құралында адамдардың болуына жол берілмейді.

Ескерту. 55-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен; өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

56. Жаттығулардың орындалуын бақылау автодромның автоматтандырылған жүйесінің көмегімен жүзеге асырылады.

57. Практикалық емтихан кезінде автоматтандырылған автодромның аумағында емтихан қабылдау үшін пайдаланылатыннан басқа көлік құралдарының және тікелей емтихан қабылдаумен айналысатын адамдардан басқа жаяу жүргіншілердің қозғалысына жол берілмейді.

58. Емтихан қабылдаушы жүргізуші болуға жүргізушілікке үміткердің жеке басын сәйкестендіреді, жүргізушілікке үміткерді практикалық емтихан өткізу тәртібімен және оның нәтижелерін бағалау жүйесімен таныстырады.

Ескерту. 58-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

59. Жүргізушілікке үміткер осы Қағидалардың 64, 66, 68-тармақтарының талаптарына сәйкес сынақ жаттығуларының тиісті кешенін орындаиды.

Ескерту. 59-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

60. Практикалық емтихан барысында автодромның автоматтандырылған жүйесінің бұзылғандығы анықталған жағдайда қойылған баға жойылады және емтихан қайта өткізіледі.

61. Әрбір сынақ жаттығуы, сондай-ақ жалпы сынақ жаттығуларының барлық кешені үшін қателер тізбесі айқындалған, олар үшін жүргізушілікке үміткерге осы Қағидалардың 4, 5, 6-қосымшаларына сәйкес бақылау кестелерінде көзделген айыппұл балдары есептеледі.

62. Егер жүргізушілікке үміткер кешенде көзделген барлық сынақ жаттығуларын белгіленген уақытта орындалап, бұл ретте 99 және өте аз айыппұл балдарын алса, емтиханға "Тапсырды" деген баға қойылады.

63. Егер жүргізушілікке үміткер 99-дан көп айыппұл балдарын алса, емтиханға "Тапсырған жок" деген баға қойылады, бұл ретте емтихан тоқтатылады, бұл туралы жүргізушілікке үміткерге хабарланады.

64. "A", "A1" санаттарындағы көлік құралдарын басқару құқығын алуға практикалық емтихан тапсыру кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

1) № 1 жаттығу "Старт".

Жаттығуды орындауды бастар алдында жүргізушілікке үміткер мотошлемді киеді және бекітеді, артқы көрініс айналарын реттейді, мотоциклде старт алдындағы аймақта орын алады, қозғалтқышты іске қосады, фараның жақын жарығын қосады, жүргүгө дайындалады, "Старт" сзығының алдында бастапқы позицияны алады, солға бұрылу сигналын қосу арқылы стартқа дайындығын растайды.

"Старт" командасты бойынша жүргізушілікке үміткер 20 секунд ішінде қозғалысты бастайды, "Старт" сзығын солға бұрылу сигналы қосылған кезде кесіп өтеді және белгіленген қозғалыс жолағы бойымен қозғала отырып, жаттығудың аяқталу сзығынан өткенге дейін солға бұрылу сигналын өшіреді.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшага сәйкес 1-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

2) № 2 жаттығу "Габаритті дәліз".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер "Габаритті дәлізде" бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей және аланың үстінеаяқ тигізбей жүрудіжүзеге асырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшага сәйкес 2-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

3) № 3 жаттығу "Реттелетін қылыштан өту".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер тиісті нұсқамалық белгінің бағыты бойынша бағдаршам сигналдарының талаптарын сақтай отырып, реттелетін қылыштан өтеді.

Сол (он) бұрылысты орындау кезінде тиісті бұрылыс көрсеткішін алдын ала қосады.

Бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қылыштың жүру уақыты 20 секундтан аспауы тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшага сәйкес 3-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

4) № 4 жаттығу "Реттелмейтін теміржол өткелінен өту".

Жүргізушілікке үміткер теміржол өткеліндегі "Тоқтату" сзығының алдында көлік құралын тоқтатады және тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте емес жүруді жалғастырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшага сәйкес 4-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

5) № 5 жаттығу "Габаритті жарты шеңбер".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер жаттығуды орындау басталу сзығының қылышына дейін алдын ала солға бұрылу сигналын қосады, "Габаритті жартылай шенбер" траекториясы бойынша қозғалысты бақылау сзықтарына бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей және алаңның үстіне аяқ тигізбей жүруді жүзеге асырады, жаттығуды орындау аяқталу сзығының қылышына дейін солға бұрылу сигналын өшіреді.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес 5-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

6) № 6 жаттығу "Тік көтерілу және тұсу".

Жүргізушілікке үміткер көлік құралының алдыңғы және артқы габаритінің көлденең жазықтыққа проекциялары жаттығуды орындауды бекіту сзығы мен "тоқтату" сзығының арасында болатындей етіп көтеру және тұсіру участасеінде көлік құралын тоқтатады, көлік құралын қозғалмайтын қүйде бекітеді және тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте емес тікелей бағытта қозғалысын жалғастырады, бұл ретте көлік құралының кері қозғалуына жол бермейді.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес 6-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

7) № 7 жаттығу "Габаритті сегіздік".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер берілген траектория бойынша қозғалысты оң жақта орналасқан шенбер бойымен, содан кейін сол жақта орналасқан шенбер бойымен, бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей және алаңның үстіне аяқ тигізбей жүруді жүзеге асырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес 7-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

8) № 8 жаттығу "Реттелетін қылыштан кейін жаяу жүргіншілер өтпесінен өту".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер берілген бағыт бойынша бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қылышу аймағына кіруді жүзеге асырады және қылыштан шыққан кезде көлік құралын көлік құралының алдыңғы габаритінің проекциясы бойынша кесіп өтпей, 1.14.3 жол таңбасының алдында тоқтатады және тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте емес қозғалысын жалғастырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес 8-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

9) № 9 жаттығу "Қалыптасқан жол".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушілікке үміткер "жол тақтасы" бойынша қозғалысты бақылау сзықтарын бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей және алаңның үстіне аяқ тигізбей жүруді жүзеге асырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сай 9-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

10) № 10 жаттығу "Мәре".

Жаттығуды орындау кезінде мәре сзығын кесіп бұрын жүргізушілікке үміткер онға бұрылу көрсеткішін қосады, көлік құралының проекциясы бойынша мәре сзығын кесіп өтеді, көлік құралын тоқтатады, онға бұрылу көрсеткішін өшіреді, бейтарап берілісті қосады, фараның жағын сәулесін өшіреді, қозғалтқышты өшіреді, көлік құралынан түседіжәне көлік құралын орталық тірекке немесе бүйірлік аялдамаға қояды (трицикл мен квадрациклдан басқа).

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 4-қосымшаға сай 10-бақылау кестесіне сәйкес айыппұл балдары есептеледі.

Ескерту. 64-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

65. Сынақ жаттығуларын орындаудың жалпы шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 4-қосымшаға сәйкес 11-бақылау кестесі бойынша айыппұл балдары есептеледі.

Ескерту. 65-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

66. "B", "B1", "C", "C1", "D", "D1" санаттарындағы көлік құралдарын басқару құқығын алуға практикалық емтихан тапсыру кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

1) № 1 жаттығу "Старт".

Жаттығуды бастамас бұрын жүргізушілікке үміткер артқы көрініс айналары мен орындықты реттеп, қауіпсіздік белдігін тағып, қозғалтқышты іске қосып, солға бұрылу сигналын қосу арқылы бастауга дайын екенін раставуы тиіс.

"Старт" командасты бойынша жүргізушілерге кандидат 20 секунд ішінде қозғалысты бастауы, сол жақ бұрылыс сигналы қосылған көлденен жазықтыққа көлік құралының габариттерін проекциялау бойынша "Старт" сзығын кесіп өтуі, "Старт" сзығынан кейін 10 метрден аспайтын учаскеде сол жақ бұрылыс сигналын өшіруі тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 1-бақылау кестесі бойынша айыппұл балдары есептеледі.

2) № 2 жаттығу "Тік көтерілу және түсу".

Жүргізушілікке үміткер көлік құралының алдыңғы және артқы габаритінің көлденен жазықтыққа проекциялары жаттығуды орындауды бекіту сзығы мен "тоқтату" сзығының арасында болатында етіп көтеру және түсіру учаскесінде көлік құралын тоқтатады, көлік құралын қозғалмайтын күйде бекітеді және тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте емес тікелей бағытта қозғалысын жалғастырады, бұл ретте көлік құралының кері қозғалуына жол бермейді.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 2-бақылау кестесі бойынша айыппұл балдары есептеледі

3) № 3 жаттығу "Реттелетін қылыш аймағында жаяу жүргіншілер өтпесінен өту".

Жаттығуды орындау кезінде жүргізушіге кандидат берілген бағыт бойынша бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қылышу аймағына кіруді жүзеге асырады және қылыштан шыққан кезде көлік құралын көлік құралының алдыңғы габаритінің проекциясы бойынша кесіп өтпей, 1.14.3 жол таңбасының алдында тоқтатады және тоқтағаннан кейін 3 секундан ерте емес қозғалысын жалғастырады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 3-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

4) № 4 жаттығу "Реттелмейтін қылыштағы бұрылыстар".

Жүргізушілікке үміткер 2 минуттан аспайтын уақыт ішінде бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей, сол және оң бұрылыстармен жол учаскесінен өтеді.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 4-бақылау кестесі бойынша айыппұл балдары есептеледі.

5) № 5 жаттығу "Бұрылу және тұраққа қою".

Жүргізушілікке үміткер бақылау сзықтарын дөңгелекпен басып өтпей, 2 минуттан аспайтын уақыт ішінде көлік құралын көлік құралының артқы дөңгелектері жаттығуды орындау сзығында болатындей немесе оны кесіп өтетіндей етіп, тұрақ орнына кері бағытта орнатуы, содан кейін кері бағытта шығуы тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 5-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

6) № 6 жаттығу "Артқы жүріспен паралель қою"

Жүргізушілікке үміткер донғалақты бақылау желілеріне жүргізбестен 2 минуттан аспайтын уақыт ішінде көлік құралын алдыңғы және артқы оң жақ дөңгелектер жаттығуды орындау сзығында болатындей етіп тұрақ орнына кері бағытта орнатып, содан кейін тұрақ орнынан шығуы керек.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 6-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

7) № 7 жаттығу "Реттелетін қылыштан өту".

Жүргізушілікке үміткер тиісті нұсқамалық белгінің бағыты бойынша бағдаршам сигналдарының талаптарын сақтай отырып, реттелетін қылыштан өтеді.

Бағдаршамның тыйым салу сигналы қосылған кезде көлік құралын "Тоқтату" сзығының алдында тоқтатады. Бағдаршамның рұқсат беру сигналы қосылған кезде қылыш берілген бағытта өтеді.

Сол (оң) бұрылыстарды орындау кезінде тиісті бұрылыс көрсеткіші алдын ала қосады.

Егер кептеліс пайда болса, қылышқа шығуға тыйым салынады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 7-бақылау кестесі бойынша айыппұл балдары есептеледі.

8) № 8 жаттығу "Реттелмейтін теміржол өтпесінен өту".

Жүргізушілікке үміткер теміржол өткеліндегі "Тоқтату" сзығының алдында көлік құралын тоқтатып, тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте емес жүруді жалғастыруы керек.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 8-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

9) № 9 жаттығу "Авариялық аялдау".

Көлік құралының салонында жарық және/немесе дыбыстық сигнал қосылғаннан кейін жүргізушілікке үміткер 2 секунд ішінде көлік құралын тоқтатып, 3 секунд ішінде авариялық жарық дабылын қосуы тиіс. Арнайы сигнал (қызыл Маяк) өшірілгеннен кейін жүргізушілікке үміткер апattyқ жарық дабылын өшіріп, әрі қарай жүруі тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 9-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

10) № 10 жаттығу "Мәре".

Жаттығуды орындау кезінде "Мәре" сзығын кесіп өтпес бұрын жүргізушілікке үміткер он жақ бұрылыс көрсеткішін қосады, көлік құралының габариттерінің проекциясы бойынша мәре сзығын кесіп өтеді, көлік құралын белгіленген жерде тоқтатады.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған жағдайда осы Қағидаларға 5-қосымшаға сәйкес 10-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

Ескерту. 66-тармақ жаңа редакцияда - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

67. Сынақ жаттығуларын орындаған кезде жүргізушілікке үміткер осы Қағидаларға 5-қосымшаға сай 13-бақылау кестесінде көзделген қателіктерге жол бермеуге тиіс.

Авариялық жағдай туындаған кезде емтихан өткізу тоқтатылады ал нәтижелер жойылады.

Ескерту. 67-тармақ жаңа редакцияда – КР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

68. "BE", "CE", "C1E", "DE", "D1E" санаттарындағы көлік құралдарын басқару құқығын алуға практикалық емтихан тапсыру кезінде мынадай сынақ жаттығулары орындалады:

1) № 1 жаттығу "Старт".

Жаттығуды орындауды бастар алдында автопоезд сынақ жаттығуларын орындау аймағында орналасқан "Старт-мәре" сзықтарының бірінде болуы тиіс.

Жүргізушілікке үміткер артқы көрініс айнасы мен орындықты ретке келтіруге, қауіпсіздік белдігін тағуға, қозғалтқышты қосуға, солға бұрылу сигналын қосып, стартқа дайындығын растауға тиіс, бұл ретте берілісті қосып ауыстырудың мехникалық қорабының рычагы бейтарапты қалыпта (автоматты трансмиссия үшін "Р" қалпында) болады.

"Старт" командасты бойынша жүргізушілікке үміткер 20 секунд ішінде артқы жүріспен қозғалысты бастауға, көлік құралының алдыңғы дөңгелектерімен жаттығудың орындалуын аяқтау сзығынан өткенге дейін солға бұрылу сигналын өшіруге тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес 1-бақылау кестесі бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

2) № 2 жаттығу "Артқы жүріспен платформаға қою".

Жаттығуды орындаған кезде жүргізушілікке үміткер 2 минуттан аспайтын уақытта, дөңгелекпен бақылау сзықтарын баспай, көлік құралының артқы дөңгелектері жаттығудың орындалуын тіркеу сзықтарында тұратындаи немесе оны кесіп өтетіндей, тиуеу платформасы имитаторының "Габаритті дәлізіне" артқы жүріспен кіруге тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес 2-бақылау кестесіне бойынша айыппұл балдары есептеледі.

3) № 3 жаттығу "Платформадан жол учаскесіне шығу"

Жаттығуды орындаған кезде жүргізушілікке үміткер дөңгелекпен бақылау сзықтарын баспай,тиуеу платформасы имитаторының "Габаритті дәлізінен" оған кіретін жерден қарсы бағытқа шығуға және көлік құралын "Старт-мәре" сзығынан өтпей, оған дейін 1 метрден аспайтын жерде тоқтатуға тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес 3-бақылау кестесіне бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

4) № 4 жаттығу "Артқы жүріспен габаритті дәлізде тура қозғалу".

Жаттығуды орындаған кезде жүргізушілікке үміткер дөңгелекпен бақылау сзықтарын баспай, артқы жүріспен "Габаритті дәлізде" қозғалысты жүзеге асыруға және көлік құралын "Старт-мәре" сзығынан өтпей, оған дейін 1 метрден аспайтын жерде тоқтатуға тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес4-бақылау кестесіне бойынша айыппұл балдары есептеледі.

5) № 5 жаттығу "Мәре".

"Габаритті дәлізден" шыққаннан кейін жүргізушілікке үміткер жаттығуларды орындау басталатын сзықтан өткенге дейін оң жақ бұрылыстың жарық көрсеткішін қосуға, көлік құралын "Старт-мәре" сзығынан өтпей, оған дейін 1 метрден аспайтын жерде тоқтатуға, оң жақ бұрылыстың жарық көрсеткішін сөндіруге, бейтарапты берілісті қосуға (автоматты трансмиссия болған жағдайда трнасмиссияларды басқару органын "Р" қалпына қоюға, тұраққа қою тежегішін қосуға, қауіпсіздік белдігін ағытуға , көлік құралынан шығуға тиіс.

Жаттығуды орындау шарттары сақталмаған кезде осы Қағидаларға 6-қосымшаға сәйкес 5-бақылау кестесіне бойыншаайыппұл балдары есептеледі.

Ескерту. 68-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

69. Сынақ жаттығуларын орындаудың жалпы шарттары.

Сынақ жаттығуларын орындау кезінде жүргізушілікке үміткер осы Қағидаларға бұқосымшаға сәйкес 6-бақылау кестесінде көзделген қателіктеге жол бермеуі тиіс.

Ескерту. 69-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

70. Практикалық емтихан мынадай сызба бойынша бағаланады: оң баға - "Тапсырды", нашар баға - "Тапсырған жоқ".

71. Жүргізушілікке үміткер практикалық емтихан барысында алған баға емтихан қабылдау хаттамасы мен емтихан парагына енгізіледі.

72. Практикалық емтихан аяқталғаннан кейін қорытынды бағасы бар емтихан парагы автоматты түрде басып шығарылады.

Қойылған практикалық емтиханның айыппұл балдарымен келіспеген жағдайда, жүргізушілікке үміткер фото және бейнематериалдарды пайдалана отырып, уәкілетті органға апелляция бере алады.

Ескерту. 72-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

73. Практикалық емтиханның бірінші кезеңін қабылдау үшін пайдаланылатын емтихан парагы паракты автоматтандырылған режимде (принтерде) толтыру мүмкіндігін қамтамасыз етуге тиіс.

74. Алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

75. Теориялық және практикалық емтихандардың нәтижелері теориялық және практикалық емтихандарды тапсыру жөніндегі емтихан парактарымен, сондай-ақ емтихан нәтижелерінің хаттамасымен ресімделеді.

Ескерту. 75-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

75-1. Автоматтандырылған автодром болмаған және оның ақауы болған, көлік құралы болмаған не оның ақауы болған жағдайларда, сондай-ақ Қазақстан Республикасының Корғаныс министрлігі мен Ұлттық ұланның білім беру мекемелерінде жергілікті әскери басқару органдарының жолдамалары бойынша "С", "D" санаттарындағы және "С1", "D1" кіші санаттарындағы механикалық көлік құралдарының жүргізушілерін даярлау бағдарламасы бойынша оқыған азаматтар үшін оларды одан әрі Астана, Алматы, Шымкент қалаларында және облыс орталықтарында жүргізуші құрамының лауазымдарына мерзімді әскери қызметке шақыруушін практикалық емтиханды емтихан комиссиясы (бұдан әрі – Комиссия) қабылдайды.

Комиссияның құрамы жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган басшысының бүйрығымен бекітіледі.

Комиссия құрамында төраға – жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органның қызметкерін және үш мүше – Мемлекеттік корпорацияның, көлік құралдары жүргізушилерін даярлау жөніндегі кәсіптік бірлестіктің және оқу үйымының бір-бірден өкілі бар тұрақты жұмыс істейтін орган болып табылады.

Комиссия хатшысы оның мүшесі болып табылмайды және Мемлекеттік корпорация қызметкерлерінің арасынан тағайындалады.

Комиссияның өкілеттік мерзімі ол құрылған қуннен бастап бір жылды құрайды. Бір адам екі жылдан астам қатарынан комиссия мүшесі бола алмайды.

Комиссия құрамына жүргізуши қуәлігі бар адамдар ("B", "C" және "D" санаттары бар ең аз) енгізіледі.

Комиссия құрамына енгізу үшін ұсынылатын кәсіптік бірлестіктер мен оқу үйымдарынан кандидаттар туралы мәліметтер жыл сайын, 15 қантардан кешіктірмей жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті органға мынадай ақпаратты көрсете отырып жіберіледі:

кандидатты ұсынған кәсіптік бірлестіктің, оқу үйымының атауы;

кандидаттың тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), оның көлік құралдарының жүргізушилерін даярлау саласындағы жұмыс тәжірибесі, жүргізуши қуәлігі (алынған құні, рұқсат етілген санаттар).

Уәкілетті органға кәсіптік бірлестіктер мен оқу үйымдарынан бірнеше кандидаттар келіп түскен кезде Комиссия құрамына рұқсат етілген санаттары көп жүргізуши қуәлігі бар кандидаттар енгізіледі.

Кәсіптік бірлестіктер мен оқу үйымдарынан кандидаттардың жүргізуши қуәлігіндегі рұқсат етілген санаттар саны тең болған кезде Комиссия құрамына көлік құралдарының жүргізушилерін даярлау саласында үлкен жұмыс тәжірибесі бар кандидат енгізіледі.

Комиссия практикалық емтиханды қабылдауды осы Қағидалардың 28-тармағының 1) және 2) тармақшаларының және 29-тармағының талаптарына сәйкес келетін және жүргізушилікке үміткерлердің осы Қағидалардың 48, 50 және 51-тармақтарында көзделген сынақ жаттығулары кешенін орындаудың қамтамасыз ететін автодромда жүргізеді.

Автодромда практикалық емтихандарды қабылдау үшін осы Қағидалардың 42, 43 және 45-тармақтарының талаптарына сәйкес келетін көлік құралдары пайдаланылады. Көлік құралының салоны 360 градусқа шолуы бар практикалық емтиханды қабылдау процесін үздіксіз бейнебақылауды және диспетчерлік пункттің жұмыс орнына және теориялық емтиханды қабылдау орны бойынша Мемлекеттік корпорация филиалының жалпы күту залына бейне ақпарат пен дыбысты беруді қамтамасыз ететін, бұдан әрі мұрагаттау және сақтау мерзімі кемінде 12 ай болатын бейнебақылау жүйесімен жабдықталады.

Комиссияның әрбір мүшесі осы Қағидалардың 64-69 - тармақтарының талаптарына сәйкес жүргізушилерге кандидаттың басқаларына қарамастан практикалық емтихан тапсыру нәтижелерін бағалайды.

Практикалық емтихан қорытындысы бойынша комиссия хатшысы Комиссия мүшелері қойған айыппұл балдарының есебін жүргізеді, осы Қағидалардың 62 немесе 63-тармақтарына сәйкес емтихан тапсыру нәтижелері бойынша жалпы орташа балды және бағаны шығарады.

Комиссия мүшелері қойған айыппұл балдары, сондай-ақ жалпы орташа балл және жүргізушилікке үміткердің емтихан тапсыру нәтижесі бойынша алған бағасы Комиссияның хаттамасында көрсетіледі.

Бұдан басқа, Комиссия хаттамасында: практикалық емтиханды өткізу күні, уақыты мен орны, жүргізушилікке үміткердің тегі, аты, әкесінің аты (бар болса), ЖСН көрсетіледі, хаттамаға комиссияның барлық мүшелері мен хатшысы қол қояды.

Практикалық емтиханның барысы бейне және аудиожазбаның техникалық құралдарының көмегімен жазылады. Әрбір практикалық емтиханның жазбасы Мемлекеттік корпорацияда кемінде 12 ай бойы электрондық тасымалдағышта сақталады.

Ескерту. 2-тaraу 75-1-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

3-тaraу. Жоғалған жүргізуши куәліктерін беру, ауыстыру және қалпына келтіру

Ескерту. 3-тaraудың тақырыбы жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 20.06.2018 № 459 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткеннен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

76. Жүргізуши куәліктері Қазақстан Республикасында тұрақты тұрғылықты жері бойынша тіркелген адамдарға Қазақстан Республикасының уәкілетті мемлекеттік органы берген жеке басты куәландыратын құжаттың негізінде беріледі.

Ескерту. 76-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

77. Жүргізуши куәлігін алу үшін жүргізушиге кандидат:

- 1) жеке басты куәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін) немесе цифрлық құжаттар сервисінен электрондық нысанда;
- 2) медициналық анықтама;
- 3) мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжат;
- 4) курсарды аяқтау туралы куәлік ұсынады.

Ескерту. 77-тармақ жаңа редакцияда - КР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

78. Халықаралық жүргізуши қуәлігі теориялық және практикалық емтихандар тапсырмастан үш жыл, бірақ ұлттық жүргізуши қуәлігінің қолданылу мерзімінен аспайтын мерзімге беріледі.

79. Жүргізуши қуәлігін ауыстыру мынадай:

- 1) тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) өзгерген;
- 2) пайдалану үшін жарамсыз болған;
- 3) қолданылу мерзімі өткен жағдайларда;
- 4) иесінің қалауы бойынша жүзеге асырылады.

Ескерту. 79-тармаққа өзгеріс енгізілді - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

80. Оны ауыстыруға байланысты жүргізуши қуәлігін алу үшін тұлға осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды және бұрын берілген жүргізуши қуәлігін, ал тегі, аты, әкесінің аты (бар болса) өзгерген кезде сауалнама деректерінің өзгергенін раставтын құжатты ұсынады.

ЭҮП арқылы жүгінген кезде осы Қағидалардың 77-тармағының 2) тармақшасында көрсетілген құжат, ал тегін, атын, әкесінің атын (ол болған жағдайда) өзгерген кезде сауалнамалық деректері өзгергенін раставтын құжат сканерленген нысанда ұсынылады

Бұл ретте мемлекеттік бажды төлеуді ЭҮП төлем шлюзі арқылы жүргізуге болады.

77-тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген құжат жүргізуши қуәлігінің жарамдылық мерзімінің аяқталуына байланысты алмастырылған жағдайда ұсынылады.

Ескерту. 80-тармақ жаңа редакцияда - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

81. Қосымша санаттар, кіші санаттар алуға байланысты жүргізуши қуәлігін алу үшін тұлға осы Қағидалардың 77-тармағының 1) - 4) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды, сондай-ақ бұрын берілген жүргізуши қуәлігін ұсынады.

Ескерту. 81-тармақ жаңа редакцияда – КР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

82. "A", "B", "C", "D", "E", "Tm", "Tb" санаттары бар, 1996 жылдан бастап берілген, Қазақстан Республикасының ұлттық жүргізуши қуәліктерін ауыстырған кезде мынадай жүргізуши қуәліктері беріледі:

- 1) "A" санаты болған кезде - "A", "A1" санаттары;
- 2) "B" санаты болған кезде - "B", "B1" санаттары;

- 3) "С" санаты болған кезде - "С", "С1" санаттары;
- 4) алып тасталды - ҚР Ішкі істер министрінің 26.01.2016 № 73 (01.03.2016 бастап қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.
- 5) "D" санаты болған кезде - "D", "D1" санаттары;
- 6) "Е" санаты және "В" не "С" не "D" санаттары болған кезде - тиісінше "ВЕ", "СЕ", "С1Е", "ДЕ", "D1Е" санаттары;
- 7) "Тв" санаты болған кезде - "Тв" санаты, ал "D", "D1" санаттары практикалық емтихан тапсырғаннан кейін;
- 8) "Тм" санаты болған кезде - "Тм" санаты.

Ескерту. 82-тармаққа өзгеріс енгізілді - ҚР Ішкі істер министрінің 26.01.2016 № 73 (01.03.2016 бастап қолданысқа енгізіледі); 12.04.2016 № 383 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрықтарымен.

83. Оның орнына жаңасы берілген жүргізу什і куәлігі жарамсыз деп есептеледі және өтініш берген жері бойынша тапсырылуы тиіс.

"Атқарушылық іс жүргізу және сот орындаушыларының мәртебесі туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 34-бабы 1-тармағының 3) тармақшасына сәйкес қолданылуы тоқтатыла тұрған жүргізу什і куәліктерін алмастыру осы баптың 3-тармағында көзделген тәртіппен көрсетілген шектеу алынғаннан кейін жүзеге асырылады.

Ескерту. 83-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

84. Шетелдік және халықаралық жүргізу什і куәліктері олардың шетелдік азамат немесе азаматтығы жоқ адам болып табылатын иелері оларды алған күннен бастап алпыс күн өткен соң не Қазақстан Республикасының азаматы болып табылатын олардың иесі Қазақстан Республикасына кірген күннен бастап алпыс күн өткен соң Қазақстан Республикасының аумағында көлік құралдарын басқару үшін жарамсыз болып танылады.

Ескерту. 84-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

85. Осы Қағидалардың 84-тармағында көрсетілген, Біріккен Ұлттар Ұйымының 1968 жылғы 8 қарашада Вена қаласында қабылданған Жол жүрісі туралы конвенциясының талаптарына жауап беретін жүргізу什і куәлігін шет мемлекетте алған адамдар, жүргізу什і куәлігі түпнұсқасының, оның мемлекеттік немесе орыс тілдеріндегі аудармасының, сондай-ақ осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2), 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттардың негізінде, теориялық емтиханды он тапсырғаннан кейін оларды Қазақстан Республикасының жүргізу什і куәлігіне алмастырады.

Ескерту. 85-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

86. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

87. "Жол жүрісі туралы" (1968 жылғы 8 қарашадағы) БҰҰ Конвенциясының талаптарына жауап бермейтін шет мемлекеттердің жүргізуши куәліктері Қазақстан Республикасының аумағында ауыстыруға жатпайды.

88. Жүргізуши куәліктері олардың иелеріне жеке басын куәланышратын құжатты көрсеткен кезде 9-қосымшаға сәйкес нысан бойынша жүргізуши куәліктерін беру тізіліміне қол қойғызып беріледі.

Ескерту. 88-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

89. Жүргізуши куәлігін оның жоғалуына байланысты алу үшін тұлға осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды ұсынады.

77-тармақтың 2) тармақшасында көрсетілген құжат жарамдылық мерзімі аяқталуына байланысты жүргізуши куәлігін ауыстырған жағдайда ұсынлады.

Ескерту. 89-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

90. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

90. Жергілікті әскери басқару органдарының жолдамалары бойынша оқудан өткен адамдарға берілетін жүргізуши куәлігіне "Қазақстан Республикасы Қарулы Күштерінің көлігі үшін" деген белгі қойылады.

Көрсетілген жүргізуши куәліктері жүргізушінің Жол жүрісі туралы заңының 74-бабының 2-тармағында көрсетілген жасқа толуы немесе Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлер мен әскери құралымдарда қызметін аяқтауы бойынша алмастыруға жатады.

Ескерту. 3-тaraу 90-тармақпен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

91. Көрсетілген мерзім аяқталғаннан кейін емтихандар тапсырмaston, "Жоғалғанның орнына" белгісі бар жаңа жүргізуши куәлігі беріледі.

Ескерту. 91-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

92. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

93. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

94. Жоғалтқан шет мемлекеттердің жүргізуши куәліктерінің орнына, КСРО-да берілген жүргізуши куәліктерінің орнына, сондай-ақ жүргізуши куәліктерін беруге уақытша тыйым салу және бұрын берілген жүргізуши куәлігінің қолданылуын тоқтата тұру туралы заңды қүшіне енгізілген сот шешімі бар болған кезде жүргізуши куәліктері берілмейді.

Ескерту. 94-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

95. Олардың орнына иелеріне басқа жүргізуши куәліктері берілген, тауып алынған жүргізуши куәліктері жаңа жүргізуши куәліктері берілген сәттен бастап өзінің заңды қүшін жоғалтады және оларды жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету жөніндегі уәкілетті орган белгілеген тәртіппен одан әрі жою үшін міндетті түрде тапсыруға жатады.

Ескерту. 95-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

96. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

97. Көлік құралдарын басқару құқығынан айырылған адамдардың жүргізуши куәліктері оларды алып қойғаннан және сottың тиісті шешімі заңды қүшіне енгеннен кейін бір жұмыс күні ішінде уәкілетті органға жүргізуши куәлігінің қолданылуын тоқтату және оларды жою туралы мәліметтерді ақпараттық жүйеге енгізу үшін беріледі

Бұл ретте шет мемлекетте берілген, оны алып қою орны бойынша уәкілетті органда сақталатын жүргізуши куәлігі жойылуға жатпайды.

Көлік құралдарын басқару құқығынан айыру мерзімі өткеннен кейін жүргізуши куәлігін беру осы Қағидалардың 77-тармағының 1), 2) және 3) тармақшаларында көрсетілген құжаттарды ұсынғаннан, сондай-ақ теориялық емтиханды оң тапсырғаннан кейін жүргізіледі.

Шет мемлекетте берілген жүргізуші куәлігі қайтарылған кезде осы қағидалардың 77 -тармағының 3) тармақшасында көрсетілген құжат берілмейді.

Көлік құралдарын басқару құқығынан өмір бойы айырылған жағдайда жүргізуші куәліктерін беру мүмкіндігі уәкілетті органдарының ақпараттық жүйесінде бұғатталады.

Ескерту. 97-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

98. Жүргізуші куәліктерін беруді, ауыстыруды және жоғалғандарын қалпына келтіруді жүргізер алдында жүгінген адамды ішкі істер органдарының және Қазақстан Республикасы Бас прокуратуrasы Құқықтық статистика және арнайы есепке алу комитетінің ақпараттық ресурстары бойынша тексеру жүзеге асырылады.

Ескерту. 98-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

99. Жүргізуші куәліктерін дайындауды кәсіпорын (бұдан әрі - Жеткізуши) Қазақстан Республикасы Ішкі істер мнистрлігімен (бұдан әрі - ПМ) және ішкі істер органдарының бөліністері - облыстардың, Нұр-Сұлтан, Алматы және Шымкент қалаларының полиция департаменттерімен (бұдан әрі - ПД), ПМ-нің Байқоңыр қаласындағы Өкілдігімен жасалған келісімшартқа сәйкес жүзеге асырады.

Ескерту. 99-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

100. Дайындалған, бірақ берілмеген жүргізуші куәліктерін сақтау терезе торларымен жарақталған, сенімді ілмегі бар металл есікпен қапталған және күзет-өрт сигнализациясымен жарақталған, құрғақ, оқшауланған үй-жайларда сейфтерде немесе металл шкафтарда жүзеге асырылады.

Ескерту. 100-тармақ жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

101. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

102. Алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

103. Қадағалау және өзге де органдардың тарапынан тіркеу іс-әрекеттері, емтихандар қабылдау және жүргізуші куәліктерін беру бөлігінде тексерулер жүргізу фактісі бойынша аумақтық бөліністер үш күн мерзімде ПМ-ге хабарлайды.

Ескерту. 103-тармақпен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-тaraу. "Жүргізуші куәліктерін беру" мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі

Ескерту. Қағидалар 4-тaraумен толықтырылды – ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

104. Мемлекеттік қызметті көрсету үшін құжаттар тізбесі осы Қағидаларға 14-қосымшаның 8-тармағына сәйкес ұсынылады.

Ескерту. 104-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

104-1. Көрсетілетін қызметті алушы Мемлекеттік корпорацияға мемлекеттік қызметті алу үшін жеке өзі жүгінген кезде Мемлекеттік корпорацияның қызметкері 10 минут ішінде:

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушы өкілінің) жеке басын сәйкестендіреді;

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтырын, сондай-ақ шынайылығын тексереді;

жүргізуші куәлігін бергені үшін мемлекеттік баждың төленгені туралы, айыппұл және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттілігі туралы нұсқама түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы уақтылы орындалмаған қаулының, көрсетілетін қызметті алушыға жүргізуші куәлігін беруге уақытша тыйым салу туралы занды қүшіне енген сот шешімінің не оған бұрын берілген жүргізуші куәлігінің қолданылуын тоқтата тұру немесе оны көлік құралдарын басқару құқығынан айыру туралы, мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық ресурстары арқылы медициналық қарсы көрсетілімдертуралы мәліметтерді тексереді;

көрсетілетін қызметті алушыны суретке түсіреді;

осы Қағидаларға 7-қосымшаға сәйкес жүргізуші куәлігін беруге электрондық өтініш қалыптастырады, ұсынылған құжаттарды сканерлейді, оларға өзінің электрондық-цифрлық қолтаңбасымен (бұдан әрі – ЭЦҚ) қол қояды және көрсетілетін қызметті алушыға осы Қағидаларға 12-қосымшаға сәйкес құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат береді.

Қалыптастырылған электрондық өтініш және құжаттардың сканерленген көшірмелері Мемлекеттік корпорация қызметкері оларға онлайн режимінде қол қойғаннан кейін көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне келіп түседі.

Көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушыны іздестіруде болу мәніне тексереді, сканерленген құжаттарды толтырудың дұрыстығына электрондық

өтінішпен салыстыра тексереді және 15 минут ішінде жүргізуші куәлігін беруді бекіту немесе Мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Көрсетілетін қызметті алушының деректері іздестіру базасында болған кезде көрсетілетін қызметті беруші тиісті ақпаратты дереу аумақтық полиция бөлімшесінің кезекші бөліміне береді.

Жүргізуші куәлігі берілген жағдайда өтініш автоматты түрде жеткізушінің принтеріне келіп түседі, онда 5 минут ішінде жүргізуші куәлігі басып шығарылады.

Өнім беруші дайындалған жүргізуші куәлігін Мемлекеттік корпорация қызметкеріне құжаттарды беру секторына 5 минут ішінде береді.

Мемлекеттік корпорацияның қызметкері дайындалған жүргізуші куәлігін көрсетілетін қызметті алушыға 10 минут ішінде береді.

Ескерту. 4-тaraу 104-1-тармақпен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

104-2. ЭҮП немесе ақпараттандырудың объектілері арқылы жүгінген кезде:

көрсетілетін қызметті алушы "Жеке кабинетке" кіруді жүзеге асырады, онда жүргізуші куәлігін алуга ниет білдірген Мемлекеттік корпорация филиалын көрсете отырып, жүргізуші куәлігін беруге арналған өтінішті (жүргізуші куәлігін бастапқы алуды қоспағанда және көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін) электрондық түрде толтырады, суретке түсіреді не өзі таңдаған фотосуретті тіркейді және көрсетілетін қызметті берушіге өтініш жібереді;

көрсетілетін қызметті беруші айыппұл және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттілігі туралы нұсқама түріндегі әкімшілік жаза қолдану туралы уақтылы орындалмаған қаулының, көрсетілетін қызметті алушыға жүргізуші куәлігін беруге уақытша тыйым салу туралы не оған бұрын берілген жүргізуші куәлігінің қолданылуын тоқтата тұру туралы немесе оны көлік құралдарын басқару құқығынан айыру туралы заңды қүшіне енгізілген сот шешімінің, медициналық қарсы көрсетілімдердің болуын автоматты түрде тексергеннен кейін, сондай-ақ мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық ресурстары арқылы көрсетілетін қызметті алушының іздестіруде болу мәніне тексеру жүргізгеннен кейінжүргізуші куәлігін беруді бекіту туралы немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешімді 15 минут ішінде қабылдайды.

Көрсетілетін қызметті алушының деректері іздестіру базасында болған кезде көрсетілетін қызметті беруші тиісті ақпаратты дереу аумақтық полиция бөлімшесінің кезекші бөліміне береді.

Жүргізуші куәлігі берілген жағдайда көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушының "жеке кабинетіне" мемлекеттік бажды төлеу қажеттігі туралы хабарлама жібереді.

Мемлекеттік баж төленгеннен кейін өтінішті толтыру кезінде көрсетілетін қызметті алушы таңдаған Мемлекеттік корпорацияның филиалына автоматты түрде келіп тұседі, онда 5 минут ішінде өнім беруші жүргізуші куәлігін басып шығарады.

Көрсетілетін қызметті алушы өтініште көрсетілген Мемлекеттік корпорацияның филиалына жүгінген кезде дайындалған жүргізуші куәлігі көрсетілетін қызметті алушы бұрынғы жүргізуші куәлігін тапсырғаннан кейін 10 минут ішінде берілуі тиіс.

Ескерту. 4-тaraу 104-2-тармақпен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

104-3. Осы Қағидалардың 104-1 және 104-2-тармақтарында көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі нотариалды куәландырылған сенімхат негізінде әрекет ететін көрсетілетін қызметті алушыға немесе оның өкіліне беріледі.

Көрсетілетін қызметті алушылардан Мемлекеттік корпорация қызметкері қағаз түрінде қабылдаған, мемлекеттік қызметті көрсету үшін негіз болған құжаттар номенклатуралық іске тігіледі, нөмірленеді, Мемлекеттік корпорация филиалының басшысы қол қояды және үш жыл бойы Мемлекеттік корпорация филиалында сақталады, құжаттардың сканерленген көшірмелері Мемлекеттік корпорация серверінде тұрақты негізде сақталады.

Ақпараттандыру объектілері арқылы мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде жасалған іс-әрекеттер туралы мәліметтер ақпараттандыру объектісінің меншік иесінің серверінде тұрақты негізде сақталады.

Ескерту. 4-тaraу 104-3-тармақпен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

105. Мемлекеттік қызметті Мемлекеттік корпорацияда, ЭҮП және ақпараттандыру объектілері арқылы алған кезде мемлекеттік бажды төлеу ЭҮП төлем шлюзі арқылы жүргізіледі.

Мемлекеттік қызмет жеделдетілген қызмет көрсетусіз электрондық кезек тәртібінде көрсетіледі.

Ескерту. 105-тармақ жаңа редакцияда - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

4-1 тарау. "Алғашқы рет және көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін жүргізуші куәлігін беру" мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі

Ескерту. Қағидалар 4-1-тaraумен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

105-1. Мемлекеттік қызметті көрсету үшін құжаттар тізбесі осы Қағидаларға 14-қосымшаның 8-тармағына сәйкес ұсынылады.

105-2. Көрсетілетін қызметті алушы Мемлекеттік корпорацияға жүргізуі қуәлігін беру жөніндегі мемлекеттік қызметті алу үшін алғаш рет және көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін жеке өзі жүргінген кезде Мемлекеттік корпорация қызметкері 10 минут ішінде:

көрсетілетін қызметті алушының (көрсетілетін қызметті алушы өкілінің) жеке басын сәйкестендіреді;

ұсынылған құжаттардың және (немесе) олардағы деректердің (мәліметтердің) толықтығын, сондай-ақ шынайылығын тексереді;

Салық кодексінде белгіленген жүргізуі қуәлігін бергені үшін мемлекеттік баждың төленгені туралы мәліметтерді, (бұдан әрі – мемлекеттік баж) айыппұл және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттілігі туралы ұйғарымның бар болуын, көрсетілетін қызметті алушыға жүргізуі қуәлігін беруге уақытша тыйым салу туралы не оған бұрын берілген жүргізуі қуәлігінің қолданылуын тоқтата тұру туралы немесе оның көлік құралдарын басқару құқығынан айыру туралы занды қүшіне енген сот шешімі түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы уақтылы орындалмаған қаулының бар болуы (көлік құралдарын басқару құқығынан айыру мерзімінің аяқталуы туралы), мемлекеттік органдардың тиісті ақпараттық ресурстары арқылы медициналық қарсы көрсетілімдердің бар болуын тексереді;

көрсетілетін қызметті алушыны суретке түсіреді;

осы Қағидаларға 7-қосымшага сәйкес жүргізуі қуәлігін беруге электрондық өтініш қалыптастырады, ұсынылған құжаттарды сканерлейді, оларға өзінің ЭЦҚ-сымен қол қояды және көрсетілетін қызметті алушыға осы Қағидаларға 12-қосымшага сәйкес құжаттардың қабылданғаны туралы қолхат береді.

Осыдан кейін көрсетілетін қызметті алушы теориялық емтихан тапсыру үшін емтихан сыныбына жіберіледі.

Теориялық емтиханды тапсыру рәсімі 40 минут ішінде компьютерлік тестілеу жолымен арнайы жабдықталған сыныпта жүргізіледі.

Көрсетілетін қызметті алушы теориялық емтиханды тапсыру нәтижелері бойынша теріс баға алған жағдайда, Мемлекеттік корпорация қызметкері құжаттарды көрсетілетін қызметті алушыға қайтарады және көрсетілетін қызметті алушыға қайтадан теориялық емтиханды тағайындау күні туралы хабарлайды.

Көрсетілетін қызметті алушы теориялық емтихан тапсыру нәтижелері бойынша он баға алған кезде көрсетілетін қызметті алушы практикалық емтихан тапсыруға жіберіледі (көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін жүргізуі қуәлігін алу жағдайларын қоспағанда).

Мемлекеттік қызмет көрсету уақыты практикалық емтихан тапсырғанға дейін тоқтатылады.

Практикалық емтиханның ұзақтығы 20 минуттан аспайды.

Көрсетілетін қызметті алушы практикалық емтиханды тапсыру нәтижелері бойынша теріс баға алған кезде Мемлекеттік корпорация қызметкері құжаттарды көрсетілетін қызметті алушыға қайтарады және қайтадан практикалық емтиханды тағайындау күні туралы көрсетілетін қызметті алушыны хабардар етеді.

Көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін жүргізуші куәлігін алған адамдар теориялық емтихан тапсырудың оң нәтижесі болған жағдайда, сондай-ақ жүргізуші куәлігін алғаш рет алған адамдар теориялық және практикалық емтихандарды тапсырудың оң нәтижелері болған жағдайда, онлайн режимінде қалыптастырылған өтініш көрсетілетін қызметті берушінің ақпараттық жүйесіне бекітуге түседі.

Көрсетілетін қызметті беруші көрсетілетін қызметті алушыны іздестіруде болу мәніне тексереді, сканерленген құжаттарды толтырудың дұрыстығына электрондық өтінішпен салыстырып тексереді және 15 минут ішінде жүргізуші куәлігін беруді бекіту немесе мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту туралы шешім қабылдайды.

Көрсетілетін қызметті алушының деректері іздестіру базасында болған кезде тиісті ақпаратты деру аумақтық полиция бөлімшесінің кезекші бөліміне береді.

Жүргізуші куәлігі берілген жағдайда өтініш автоматты түрде жеткізушінің принтеріне келіп түседі, онда 5 минут ішінде жүргізуші куәлігі басып шығарылады.

Өнім беруші дайындалған жүргізуші куәлігін мемлекеттік корпорация қызметкеріне құжаттарды беру секторына 5 минут ішінде береді.

Мемлекеттік корпорацияның қызметкері дайындалған жүргізуші куәлігін көрсетілетін қызметті алушыға 10 минут ішінде береді.

105-3. Осы Қағидалардың 105-2-тармағында көзделген іс-әрекеттер орындалғаннан кейін мемлекеттік қызмет аяқталды деп есептеледі.

Мемлекеттік корпорация қызметкері көрсетілетін қызметті алушылардан қағаз түрінде қабылдаған, мемлекеттік қызметтер көрсету үшін негіз болған құжаттар номенклатуралық іске тігіледі, нөмірленеді, мемлекеттік корпорация филиалының басшысы қол қояды және Мемлекеттік корпорация филиалында үш жыл бойы сақталады, құжаттардың сканерленген көшірмелері Мемлекеттік корпорация серверінде тұрақты негізде сақталады.

Ақпараттандыру обьектілері арқылы мемлекеттік қызметтер көрсету кезінде жасалған іс-әрекеттер туралы мәліметтер ақпараттандыру обьектісі меншік иесінің серверінде тұрақты негізде сақталады.

105-4. Мемлекеттік қызметті Мемлекеттік корпорацияда портал және ақпараттандыру обьектілері арқылы алған кезде мемлекеттік бажды төлеу ЭҮП төлем шлюзі арқылы жүргізіледі.

5-тaraу. Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша көрсетілетін қызметті берушінің және (немесе) оның лауазымды адамдарының шешімдеріне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағымдану тәртібі

Ескерту. Қагидалар 5-тaraумен толықтырылды –ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 бұйрығымен (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі).

106. Мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері бойынша шағымды қарауды жоғары тұрған әкімшілік орган, лауазымды адам, мемлекеттік қызметтер көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті орган (бұдан әрі – шағымды қарайтын орган) жүргізеді.

Шағым көрсетілетін қызметті берушіге және (немесе) шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалатын лауазымды адамға беріледі.

Көрсетілетін қызметті беруші, шешімі, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалатын лауазымды адам шағым келіп түскен күннен бастап үш жұмыс күнінен кешіктірмей оны және әкімшілік істі шағымды қарайтын органға жібереді.

Бұл ретте көрсетілетін қызметті беруші, шешіміне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым жасалатын лауазымды адам, егер ол үш жұмыс күні ішінде шағымда көрсетілген талаптарды толық қанағаттандыратын шешім не өзге де әкімшілік іс-әрекет қабылдаса, шағымды қарайтын органға шағым жібермеуге құқылы.

Көрсетілетін қызметті берушінің атына келіп түскен көрсетілетін қызметті алушының шағымы "Мемлекеттік көрсетілетін қызметтер туралы" Қазақстан Республикасы Заңы 25-бабының 2-тармағына сәйкес ол тіркелген күннен бастап бес жұмыс күні ішінде қаралуы тиіс.

Көрсетілетін қызметті алушының шағымды қарайтын органдың атына келіп түскен шағымы ол тіркелген күннен бастап он бес жұмыс күні ішінде қаралуға тиіс.

Мемлекеттік корпорация арқылы қызмет көрсету кезінде Мемлекеттік корпорация қызметкерлерінің әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағым Мемлекеттік корпорация басшысының атына не ақпараттандыру саласындағы уәкілетті органға беріледі.

Ескерту. 106-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

107. Егер занда өзге көзделмесе, сотқа жүгінуге сотқа дейінгі тәртіpte шағымданғаннан кейін жол беріледі.

Ескерту. 107-тармақ жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

куәліктерін беру қагидаларына
1-қосымша

нысан

Теориялық емтихан тапсыру парагы

КҚ санаты _____

Тегі _____ Аты _____

Әкесінің аты _____ Тұған күні _____

Күн
і __ Сұрақтардың нөмірлері

Бил
ет _ 1   2   3   4   5   6   7   8   9   10   11   12   13   14   15   16   17   18   19   20

жау
апт
ард
ың
нөм
ірле
рі

Емт
иха
н
қаб
ылд
ауш
ын
ың
бағ
ала
ры

Кор
ыт
ынд
ы
бағ
а

Кол
ы
Емт

иха
н
қаб
ылд
ауш
ын
ың
тегі

ЖҰ
ргіз
уші
лік
ке
үмі
тке
рді
ң
қол
ы

Сұрақтардың нөмірлері

Жұ
рғіз
уші
лік
ке
үмі
тке
рді
ң
қол
ы

Корытынды баға, қолы,
емтихан қабылдаушының тегі

Емтихандар қабылдау және жүргізуші
куәліктерін беру қағидаларына
2-қосымша

нысан

Емтихандар нәтижелерінің хаттамасы

20 ____ жылғы " ____ № ____

Комиссияның құрамы:

төраға _____

мүшелері _____

№ № p/c	Емтихан тапсыруышын ың тегі, аты, әкесінің аты	Тұған жылы	Көлік құралдарыны ң қай санатын басқаруга емтихан тапсыруда	Емтихан тапсыруышы окыған оку ұйымы	Емтихандардың нәтижелері	
					Теориялық\\ практикалық	Тапсырды алғаш\\ кайта тапсырған жоқ
1	2	3	4	5	6	7

Комиссия төрағасы _____

Комиссия мүшелері _____

_____

Емтихандар қабылдау және
жүргізуші куәліктерін беру
қағидаларына
3-қосымша
нысан

Практикалық емтихан тапсыру парагы

Ескерту. 3-қосымша жана редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрігымен.

Айыппул баллы

Тегі _____ Аты _____

Әкесінің аты (болған
жағдайда) _____

Санаты _____

Тұған күні _____

Емтихан тапсыру күні

Баллдар шкаласы

	Козғалыстың басталуы. Козғалыстың басталуына дайындық, басқа көлік құралдарына ықыластылығы	5
1	Ескеरту сигналдарын қосу және оларды беру уақтылылығы	5
	Артқы көру айналарын пайдалану.	5
	Екпін алу және берілісті біреуінен басқасына ауыстыру	5
2	Тура жүру.	5
	Жүріс бөлігімен дұрыс жүру.	20
	Тиісті қозғалыс жылдамдығын сактау: көлік құралдары арасында қашықтық пен ара қашықтықты тандауды	10
	Осы бағытта қозғалу үшін екі немесе одан да көп жолағы бар жолда маневр жасау.	5
3	Ескерту сигналдарын уақтылы қосу.	5
	Тұрган көлік құралдарын, оның ішінде жалпы пайдаланымдағы және басқа да кедергілерді дұрыс айналып өту	5
	Бір жолақтан екіншісіне дұрыс ауысу.	5
	Басқа да жолдарды пайдаланушылар беретін сигналдарға тиісінше дең кою	5
	Реттелетін қылыштарды жүріп өту:	
4	Қылышка жақындаған кезде жолдың жағдайын бағалау	5
	Қажеттілігіне қарай ескерту сигналдарын беру.	5
	Қылыштарда дұрыс аялдау	5
	Аялдағаннан кейін орнынан жайлап қозғалу	5
	Бағдаршамның немесе реттеушінің сигналын сактау.	100

	Реттелмейтін қылыштардан жүріп ету: Қылышқа жақындаған кезде жолдың жағдайын бағалау, белгілердің, таңбалаудың талаптарын, басқа да қозғалысқа кәтысушилардың сигналдарын есепке алу.	5
5	Басымдықпен жүріп өту құқығын сактау	10
	Қылышқа жақындаған кездегі жылдамдық және жаяу жүргіншілер отпесінен жүріп өту	5
	Басып озу: Басып озу алдында жол жағдайын бағалау.	10
	Белгілердің, таңбалау талаптарын, басқа да қозғалысқа кәтысушилардың сигналдарын есепке алу.	5
6	Ескеरту сигналдарын алдын ала беру	10
	Нақты жағдайларға байланысты басып озу кезіндегі жылдамдық режимі	20
	Басып озудың басы мен соңының траекториясы, бұл ретте қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз өту	20
7	Аялдау: ескерту сигналдарын алдын ала беру және дұрыс сап түзеу.	5
	Қозғалыс жылдамдығын жайлап азайту	5
	Аялдағаннан кейін автомобильдің жүріс бөлігіне дұрыс шығуы.	5
	Апattyлық жағдай тудыру	100
8	Айыппұл баллдарының сомасы Емтихан тапсыру нәтижесі тапсырды/тапсырған жоқ	

Үәкілдегі адамның қолы

20 __ жылғы " __ "

(Т.А.Ә. болған кезде, қолы)

20 __ жылғы " __ "

(Т.А.Ә. болған кезде, қолы)

Емтихандарды қабылдау және
жүргізуши қуәліктерін
беру қағидаларына
4-қосымша

"А", "А1" санаттарына практикалық емтихан тапсыру кезінде есептелетін айыппұл балдары

Ескерту. 4-қосымша жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-бақылау кестесі (Старт)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Старт" сигналынан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	100
"Старт" сигналынан кейін 20 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25
Сол жақ бұрылыш сигналын өшіріп, "Старт" сызығын кесіп өтті	10
Сөндірілген жақын жарық шамымен "Старт" сызығын кесіп өтті	10
Жаттығудың орындалуын аяқтау сызығын кесіп өткенге дейін сол жақ бұрылыштың жарық көрсеткішін сөндірген жоқ	10

2-бақылау кестесі (Габаритті дәліз)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Алаңның бетіне аяғын тигізді	100
Дөңгелекпен бақылау сызықтарын басып кетті	25

3-бақылау кестесі (Реттелетін қылыштан өту)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Бағдаршамның тыйым салу сигналы немесе "Токтату" сызығын кесіп өтіп қылышқа шығу	100
Бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қылыштың өтуіне 30 секундтан астам уақыт жұмсалды	100
Бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қылыштың өтуіне 20 секундтан астам уақыт жұмсалды	20
Оңға немесе солға бұрылыш көрсеткішін қоспай қылыштан өту	5

4-бақылау кестесі (Реттелмейтін теміржол өтпесінен өту)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Токта" сызығын басып кетті немесе тоқтаған кезде оны кесіп өтті	25
Тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте қозғала бастады	25

5-бақылау кестесі (Габаритті жарты шеңбер)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Аяғы алаңның үстіндегі бетіне тиді	100
Дөңгелекпен бақылау сызықтарын басып кетті	25

Сол жақ бұрылыс сигналы өшірілген күйі жаттығудың басталу сзығын кесіп өтті	10
Солға бұрылу сигналы қосылған күйі жаттығудың аяқталу сзығын кесіп өтті	10

6-бақылау кестесі (Тік көтерілу және тұсу)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Көлік құралы тоқтаған кезде көлік құралының артқы габаритінің проекциясы бойынша жаттығуды орындауды бекіту сзығынан өтпеді немесе "Тоқтату" сзығынан өтті	25
Қозғалысты тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте бастады	25
Тоқтағаннан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25
Көлік құралын тоқтағаннан немесе қозғалыс басталғаннан кейін 0,2 метрден асатын мөлшерге "Кері журу" жасады	25

7-бақылау кестесі (Габаритті сегіздік)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Аяғын алаңның үстіндегі бетіне тигізді	100
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	25
Берілген қозғалыс траекториясынан ауытқып кетті	25

8-бақылау кестесі (Реттелетін қылыштан кейін жаяу жүргіншілер өтпесінен өту)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
1.14.3 жол белгісін басып өтті немесе тоқтаған кезде оны кесіп өтті	25
Қозғалысты тоқтағаннан кейін 3 секундтан ерте бастады	25
Тоқтағаннан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25

9-бақылау кестесі (Қалыптасқан жол)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Аяғын алаңның үстіндегі бетіне тигізді	100
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	25

10-бақылау кестесі (Мәре)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Мәре" сзығын кесіп өтер алдында оң жақ бұрыльстың жарық көрсеткішін қосқан жоқ	10

11-бақылау кестесі

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Нақты автодром үшін белгіленген сынақ жаттығуларының жалпы уақытынан асып кетті	100
Кешенде көзделген сынақ жаттығуларының кем дегенде біреуін өткізіп жіберді	100

Басқа көлікпен соқтығысты немесе кедергіге соқтығысты	100
Сынақ жаттығуларын орындау кезінде қозғалтқыш тоқтап қалды	20 (әрбір кате үшін)
Жұру жылдамдығын сағатына жиырма километрден асырды	5 (жылдамдықпен қозғалыстың әрбір 5 секундында)

Емтихандарды қабылдау және
жүргізуши қуәліктерін
беру қағидаларына
5-қосымша

**"B", "B1", "C", "C1" және "D", "D1" санаттарына практикалық емтихан тапсыру кезінде
есептелетін айыппұл балдары**

Ескерту. 5-қосымша жана редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-бақылау кестесі (Старт)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Старт" сигналынан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	100
"Старт" сигналынан кейін 20 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25
Кауіпсіздік белдігін таққан жоқ	5
Солға бұрылу көрсеткіші қосылған "Старт" сыйығын кесіп өтті	5
"Старт" сыйығынан кейін 10 метрден аспайтын учаскеде солға бұрылу көрсеткішін сөндірген жоқ	5

2-бақылау кестесі (Тік көтерілу және түсу)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Көлік құралы тоқтаған кезде көлік құралының артқы габаритінің проекциясы бойынша жаттығуды орындауды бекіту сыйығын кесіп өткен жоқ немесе "Тоқта" сыйығын кесіп өтті	25
Тоқтағаннан кейін 3 секундтан ертерек қозгала бастады	25
Тоқтағаннан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25
Көлік құралын тоқтағаннан немесе қозғалыс басталғаннан кейін 0,2 метрден астам көлемде кері артқа жүрді	20

3-бақылау кестесі (Реттелетін қызылыстан кейін жаяу жүргіншілер өтпесінен өту)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
1.14.3 жол белгісін басып өтті немесе тоқтаған кезде оны кесіп өтті	25

Козғалысты тоқтаганнан кейін 3 секундтан ерте бастады	25
Тоқтаганнан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25

4-бақылау кестесі (Реттелмейтін қыылыстардағы бұрылыш)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	20
Жаттығуларды орындауға 2 минуттан астам уақыт жұмсады	15

5-бақылау кестесі (Бұрылу және тұраққа қою)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Көлік құралының артқы доңғалақтарымен жаттығуды орындау сзығына тиген жоқ	20
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	20
Жаттығуды орындауға 2 минуттан астам уақыт жұмсады	15

6-бақылау кестесі (Артқы жүріспен паралель тұраққа қою)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Көлік құралын оң жақ алдыңғы және артқы дөңгелектермен жаттығуды орындау сзығына тоқтатқан жоқ	20
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	20
Жаттығуды орындауға 2 минуттан астам уақыт жұмсады	15

7-бақылау кестесі (Реттелетін қыылыстан өту)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Жол қыылысина шықты немесе бағдаршамның тыйым салу сигналы кезінде "Тоқта" сзығын кесіп өтті	100
Бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қыылыстың өтуіне 30 секундтан астам уақыт жұмсалды	100
Бағдаршамның рұқсат беру сигналы кезінде қыылыстың өтуіне 20 секундтан астам уақыт жұмсалды	20
Оңға немесе солға бұрылышпен қыылысқан кездे тиісті бұрылыш көрсеткішін қоспады	5

8-бақылау кестесі (Реттелмейтін теміржол өтпесінен өту)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Тоқта" сзығын басты немесе оны аялдамаға дейін кесіп өтті	25
Козғалысты тоқтаганнан кейін 3 секундтан ерте бастады	25

9-бақылау кестесі (Авариялық аялдау)

Жүргізуі болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары

Көлік құралының салонында жарық және/немесе дыбыстық сигнал қосылғаннан кейін 2 секунд ішінде көлік құралын тоқтатқан жоқ, тоқтағаннан кейін 3 секунд ішінде авариялық жарық сигнализациясын қосқан жоқ	20
Қозғалысты бастамас бұрын авариялық жарық сигнализациясын қосқан жоқ	10

10-бақылау кестесі (Мәре)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Мәре" сзығын кесіп өтер алдында оң жақ бұрылыстың жарық көрсеткішін қосқан жоқ	5

11-бақылау кестесі

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Сынақ жаттығуларын орындаудың жалпы уақытынан асып кетті	100
Кешенде көзделген сынақ жаттығуларының кем дегенде біреуін өткізіп жіберді	100
Басқа көлікпен соқтығысты немесе кедергіге соқтығысты	100
Сынақ жаттығуларын орындау кезінде қозгалтқыш тоқтап қалды	20 (әрбір кате үшін)
Жұру жылдамдығын сағатына жиырма километрден асырды	5 (жылдамдықпен қозғалыстың әрбір 5 секундында)

Емтихандарды қабылдау және
жүргізуши қуәліктерін
беру қагидаларына
6-қосымша

"ВЕ", "СЕ", "С1Е" "ДЕ", "Д1Е" санаттарына практикалық емтихан тапсыру кезінде есептелетін айыппұл баллдары

Ескерту. 6-қосымша жана редакцияда - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

1-бақылау кестесі (Старт)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Старт" сигналынан кейін 30 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	100
"Старт" сигналынан кейін 20 секунд ішінде қозғалысты бастаған жоқ	25
Қауіпсіздік белдігін таққан жоқ	5
Көлік құралының алдыңғы доңғалактарымен жаттығудың аяқталу сзығын кесіп өткенге дейін солға бұрылу көрсеткішін өшірген жоқ	5

2-бақылау кестесі (Артқы жүріспен платформаға қою)

Жүргізуши болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары

Көлік құралының артқы доңғалақтарымен жаттығуды орындау сзығына тиғен жоқ	100
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	25
Жаттығуды орындауға 2 минуттан астам уақыт жүмсалды	15

3-бақылау кестесі (Платформадан жол учаскесіне шығу)

Жүргізуші болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	20
"Старт-мәре" сзығын кесіп өтті	5
Көлік құралын "Старт-мәре" сзығына дейін 1 метрден астам қашықтықта тоқтатты	5

4-бақылау кестесі (Артқы жүріспен габаритті дәлізде тұра қозғалу)

Жүргізуші болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Дөңгелекпен бақылау сзықтарын басып кетті	20
"Старт-мәре" сзығын кесіп өтті	5
Көлік құралын "Старт-мәре" сзығына дейін 1 метрден астам қашықтықта тоқтатты	5

5-бақылау кестесі (Мәре)

Жүргізуші болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
"Старт-финиш" сзығын кесіп өтті	5
Көлік құралын "Старт-финиш" сзығына дейін 1 метрден астам қашықтықта тоқтатты	5
Жаттығудың басталу сзығын кесіп өткенге дейін онға бұрылу көрсеткішін қосқан жоқ	5

6-бақылау кестесі

Жүргізуші болуға үміткердің қателіктері	Айыппұл балдары
Сынақ жаттығуларын орындаудың жалпы уақытынан асып кетті	100
Кешенде қарастырылған сынақ жаттығуларының кем дегенде біреуін өткізіп жіберді	100
Сынақ жаттығуларын орындау кезінде қозғалтқыш тоқтап қалды	20 (әрбір кате үшін)

Емтихандар қабылдау және
жүргізуші қуәліктерін
беру қағидаларына
7-қосымша

Жүргізуші қуәлігін беру бланкісі

Ескерту. 7-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Мемлекеттік корпорацияға _____

(облыс, қала, аудан)

туған жылы _____ ЖСН _____

туған жері _____

(облыс, қала)

тұратын,

жұмыс істейтін

жеке басты куәландыратын құжаттың сериясы _____, № _____

берілген

(қашан, кім)

Т.А.Ә (ол болған жағдайда)

жүргізуші куәлігі ауыстырылсын, телнұсқасы берілсін _____

(керек емесі сзызылып тасталсын)

жүргізуші куәлігінің сериясы _____, № _____

(облыс, өлке, республика)

алған

(күні, айы, жылы)

20 ____ жылғы "___" ____ жүргізуші куәлігі мынадай жағдайларда _____

(баяндау)

жоғалды (ұрланды), төмендегі құжаттарды қоса беремін:

Ұрлық фактісі бойынша АПБ-ден анықтама (егер ұрланса) _____

ЖК жоғалған (ұрланған) кезде қажетті белгілер:

Өтініш берушінің қолы _____

Ауыстыру, телнұсқаны беру үшін құжаттарды қабылдаған ТЕБ лауазымды

адамы _____

(қолы)

Қызметтік белгілер:

Сериясы _____, № _____ жүргізуші куәлігі 20 ____ жылғы "___" ____ берілді.

Оператор _____

(қолы)

Осымен ақпараттық жүйелерде қамтылған, заңмен қорғалатын құпияны құрайтын жеке мәліметтерді пайдалануға, Мемлекеттік корпорация қызметкерінің менің атынан осы мемлекеттік көрсетілетін қызметті алуына электрондық құжат нысанындағы сұрау салуға қол қоюына, сондай-ақ Мемлекеттік корпорация қызметкерінің менің фотосуретімді дайындауына және осы мемлекеттік қызмет көрсету шеңберінде оны одан әрі пайдалануына өз келісімімді беремін.

Көрсетілетін қызметті алушы _____

(тегі, аты, әкесінің аты (ол болған жағдайда) (қолы)

Емтихандар қабылдау және жүргізуші

куәліктерін беру қағидаларына

8-қосымша

Жолдама

Ескерту. 8-қосымша алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Емтихандар қабылдау және

жүргізуші куәліктерін беру

қағидаларына

9-қосымша

нысан

Жүргізуші куәліктерін беру тізілімі

Ескерту. 9-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін күнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

№ р/с	Тегі, аты, әкесінің аты (болса)	ЖСН (жеке сыйкес тендір у нөмірі)	Туган күні мен жері	Тұрғы лықты жері	Беру негізі	Хаттаманың нөмірі	Рұқсат етілген санаттар	Төлем дірастайтын құжаттың атауы, №	Сомасы, теңге	ЖК сериясы, нөмірі	ЖК мерзімінің аяқталуы	Алғаны туралы колы
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13

Үәкілдегі адам:

(Т.А.Ә. (болған жағдайда))

(қолы)

20_жылғы "___"

№ _____ парақ

Емтихандар қабылдау және жүргізуші

куәліктерін беру қағидаларына

10-қосымша

Уақытша жүргізуші куәлігі

Ескеरту. 10-қосымша алып тасталды – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

Емтихандар қабылдау және
журғизуші күәліктерін беру
қағидаларына
11-қосымша
нысан

Ақаулы өнімді есепке алу актісі

Ескерту. 11-қосымша жаңа редакцияда – ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2019 № 863 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

20__ жылғы _____ үшін

Құжаттың атауы	Сериясы мен нөмірі	Ақаулы өнімнің орнына берілгені	Ақаудың туындау себептері	Т.А.Ә. (болған жағдайда) және ақауга жол берген адамның лауазымы	Қолы
1	2	3	4	5	6

Ақауы бар өнімнің орнына берілгені

Үәкілетті адам: _____

(қолы, Т.А.Ә. (болған жағдайда))

Жеткізушінің өкілі _____

(Т.А.Ә. (болған жағдайда), қолы)

Көлік құралының сәйкестендіру нөмірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу қағидаларына

12-қосымша

нысан

Құжаттарды қабылдау туралы № қолхат

Ескерту. Қағидалар 12-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күннен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрығымен.

_____
(мемлекеттік көрсетілетін қызметтің атауы көрсетіледі)
_____

(көрсетілетін қызметті алушының Т.А.Ә. (ол болған жағдайда) немесе занды тұлғаның атауы

немесе олардың өкілдері)

Қабылданған құжаттардың тізбесі:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

9. _____

Қабылдады: _____ / _____ / _____

Мемкорпорация қызметкері (қолы) (Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

_____ жылғы "___" ____

Берілген уақыты мен күні: ___ сағ. ___ мин.

Көлік құралының
сәйкестендіру нөмірі бойынша

көлік құралдарының жекелеген
түрлерін мемлекеттік тіркеу
және есепке алу қағидаларына
13-қосымша

(қызмет алушының мекенжайы)

Құжаттарды қабылдаудан бас тарту туралы қолхат

Ескерту. Қағидалар 13-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі); жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 10.04.2024 № 315 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйректермен.

"Мемлекеттік қызметтер туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 20-бабының 2-тармағын басшылыққа ала отырып, Мемлекеттік корпорация қызметкері

(мекенжайын көрсету)

сіздің мемлекеттік қызмет тізілімінде көзделген құжаттар тізбесін, атап айтқанда:

1. _____;
  2. _____;
  3. _____ толық ұсынбауызызға байланысты
-

(мемлекеттік қызметтің атауын көрсету)

мемлекеттік қызметті көрсетуге құжаттар қабылдаудан бас тартады.

Осы қолхат әр тараф үшін біреуден 2 данада жасалды.

(Мемлекеттік корпорация қызметкерінің Т.А.Ә. (ол болған жағдайда), қолы)

Алдың:

(көрсетілетін қызметті алушының Т.А.Ә. (ол болған жағдайда))

Емтихандарды қабылдау
және жүргізуші күэліктерін
беру қағидаларына
14-қосымша

"Жүргізуші күэлігін беру" мемлекеттік қызметтің көрсетуге қойылатын негізгі талаптардың тізбесі

Ескерту. Қағидалар 14-қосымшамен толықтырылды - ҚР Ішкі істер министрінің 31.03.2020 № 280 (алғаш ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен

соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен; жаңа редакцияда - ҚР Ішкі істер министрінің 07.10.2024 № 743 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бұйрығымен.

Мемлекеттік көрсетілетін қызметтің кіші түрінің атауы:

1. Жүргізуі қуәліктерін беру;
2. Алғаш рет және көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін жүргізуі қуәліктерін беру.

1	Көрсетілетін қызметті берушінің атауы	Аумақтық полиция органдары
2	Мемлекеттік қызмет көрсету тәсілдері	Мемлекеттік қызметті көрсету үшін құжаттарды қабылдау: 1) Мемлекеттік корпорация; 2) ЭУП (www.egov.kz); 3) ақпараттандыру объектілері арқылы жүзеге асырылады.
3	Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімі	Мемлекеттік корпорация арқылы – 120 минут; Э У П , акпараттандыру объектілері арқылы – 60 минут.
4	Мемлекеттік қызметті көрсету нысаны	Электронды (ішінара автоматтандырылған) /қағаз.
5	Мемлекеттік қызметті көрсету нәтижесі	Жүргізуі қуәлігіне мемлекеттік қызметті көрсетуден бастарту туралы дәлелді жауап.
6	Мемлекеттік қызметті көрсету кезінде көрсетілетін қызметті алушыдан алынатын төлем мөлшері және Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген жағдайларда оны алутәсілдері	Жүргізуі қуәлігін беру үшін мемлекеттік баж – 1,25 АЕК
7	Көрсетілетін қызметті берушінің, Мемлекеттік корпорацияның және ақпараттандыру объектілерінің жұмыс кестесі	1) Дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда үзіліссіз сағат 9.00-ден 18.00-ге дейін, Мемлекеттік корпорацияның халыққа қызмет көрсететін кезекші бөлімдері Қазақстан Республикасының Еңбек кодексіне сәйкес мереке және демалыс құндерінен басқа дүйсенбіден бастап жұманы қоса алғанда сағат 9.00-ден 20.00-ге дейін және сенбі күні сағат 9.00-ден 13.00-ге дейін жүзеге асырылады. 2) ЭУП, ақпараттандыру объектілері – жөндеу жұмыстарын жүргізумен байланысты техникалық үзілістерді қоспағанда, тәулік бойы (көрсетілетін қызметті алушы жұмыс уақыты

Мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті құжаттар тізбесі

аяқталғаннан кейін, Қазақстан Республикасының еңбек заннамасына сәйкес демалыс және мереке күндері жүгінген кезде мемлекеттік қызмет көрсету нәтижелерін беру келесі жұмыс күні жүзеге асырылады).

1) Жүргізуі қуәлігін беру үшін Мемлекеттік корпорацияға жүгінген кезде:

Жеке басты қуәландыратын құжатты (жеке басты сәйкестендіру үшін), оның ішінде цифрлық құжаттар сервисінен алынған электронды нысанда; денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органның акпараттық жүйесі арқылы медициналық анықтама (егер жүргізуі қуәлігі оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін алмастыру жүзеге асырылса, ұсынылмайды); мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжат;

көлік құралдары жүргізуілерін даярлау жөніндегі кәсіби бірлестіктің акпараттық жүйесі не "Автомектеп" ААЖ арқылы курстарды аяқтағаны туралы қуәлікүсынылады.

2) ЭҮП, акпараттандыру обьектілері арқылы жүргізуі қуәлігін беру үшін жүгінген кезде (жүргізуі қуәлігін алғаш рет беру жағдайларын қоспағанда және көлік құралдарын басқару құқығынан айырылғаннан кейін): жеке басты қуәландыратын құжат, оның ішінде цифрлық құжаттар сервисі арқылы электронды нысанда;

денсаулық сақтау саласындағы уәкілетті органның акпараттық жүйесі арқылы медициналық анықтама (егер жүргізуі қуәлігі оның қолданылу мерзімі аяқталғанға дейін алмастыру жүзеге асырылса, ұсынылмайды); мемлекеттік баждың төленгенін растайтын құжат ұсынылады.

1) көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік көрсетілетін қызметті алуүшін ұсынған құжаттардың

Мемлекеттік қызмет көрсетуден бас тарту үшін Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген негіздер

- және (немесе) оларда қамтылған деректердің (мәліметтердің) дұрыс еместігін анықтау;
- 2) көрсетілетін қызметті алушының және (немесе) мемлекеттік қызметті көрсету үшін қажетті ұсынылған материалдардың, объектілердің, деректер мен мәліметтердің Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 2 желтоқсандағы № 862 бұйрығымен бекітілген (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 тіркелген) Көлік құралының сәйкестендіру номірі бойынша көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу, Механикалық көлік құралдарын жүргізушилерді даярлау, Емтихандар қабылдау және жүргізуши қуәліктерін беру қағидаларында (Нормативтік құқықтық актілердің мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 10056 тіркелген) белгіленген талаптарға сәйкес келмеуі;
  - 3) көрсетілетін қызметті алушыда айыппұл түрінде әкімшілік жаза қолдану туралы уақтылы орындалмаған қаулы және (немесе) жол жүрісі қауіпсіздігін қамтамасыз ету саласында айыппұл төлеу қажеттігі туралы нұскама болғанда;
  - 4) "Дербес деректер және оларды қорғау туралы" Қазақстан Республикасы Заңының 8-бабына сәйкес көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік қызмет көрсету үшін талап етілетін қолжетімділігі шектеулі дербес деректерге қол жеткізуге ұсынылатын келісімінің болмауы.

Мемлекеттік қызмет көрсету, оның ішінде электронды нысанда және Мемлекеттік корпорацияда көрсетілетін қызметтердің

Көрсетілетін қызметті алушының мемлекеттік қызмет көрсету тәртібі мен мәртебесі туралы ақпараттық ашықтан қолжеткізу режимінде ЭҮП "жеке кабинеті" арқылы, көрсетілетін қызметті берушінің кеңесі арқылы, сондай-ақ мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері жөніндегі

<p>ерекшеліктерін ескере отырып өзге де талаптар</p>	<p>біріншай байланыс орталығы: 1414, 8 800 080 7777 арқылы алу мүмкіндіктері бар. Мемлекеттік қызмет көрсету орындарының мекенжайлары www.mvd.kz интернет-ресурсында орналастырылған.</p>
--	---

Емтихандарды қабылдау және
жүргізуши қуәліктерін
беру қағидаларына
15-қосымша

Тестілеуді өткізу кезінде техникалық жарақтандыру бойынша ең тәменгі техникалық талаптар

Ескерту. Қағидалар 15-қосымшамен толықтырылды - КР Ішкі істер министрінің м.а. 20.07.2023 № 591 (алғашқы ресми жарияланған күнінен кейін құнтізбелік он күн өткен соң қолданысқа енгізіледі) бүйрүғымен.

1. Тестілеуді өткізу кезінде жүргізушилікке үміткер адамдар жеке басын қуәландыратын құжат бойынша сәйкестендіруден өтеді.
2. Тестілеу кезінде қолмен немесе жақтау түріндегі металл іздегіштер қолданылады. Тестілеуге іске қосу кезінде металл іздегіштерді қолдану тестілеуді өткізу кезінде жүргізушилікке үміткерлердің қауіпсіздігін қамтамасыз ету шенберінде, сондай-ақ олардың ғимаратқа байланыс құралдарын, электрондық-есептеу техникасын, фото-, аудио-және бейнеаппаратураны, анықтамалық материалдарды, жазбаша жазбаларды және ақпаратты сақтау мен берудің өзге де құралдарын алып кіруіне жол бермеу шенберінде жүзеге асырылады.
3. Тестілеуді бастау үшін жүргізушилікке үміткер биометриялық сәйкестендіру арқылы жеке басын растауы қажет.
4. Тестілеу залдары жұмыс станцияларымен (кемінде Intel Core i3 процессоры, кемінде 4 Гб жедел жады), үй-жайлардыңаусын баптағыш жүйелермен, диспенсермен жабдықталуы тиіс. Күту залы қарастырылуы тиіс.
5. Әрбір жұмыс станциясы тестілеу процесінің бейнежақбасын жүргізу үшін веб-камералармен жабдықталуы қажет.
6. Тестілеу залдары заманауи цифрлық бейне аудио бақылау жүйесімен жабдықталуы тиіс. Тестілеуді өткізудің ашықтығы мен объективтілігін қамтамасыз ету үшін аудиториялар өткізу пункттерінде жалпы бейнебақылау жүйесімен қамтамасыз етіледі.
7. Әрбір тестілеу залында басып шығару мүмкіндігі бар принтер орнатылуы қажет.
8. Әрбір тестілеу залы басқарылатын коммутатормен және жергілікті желімен жабдықталуы және ақпараттық қауіпсіздік талаптарына сай болуы тиіс.

Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің күші жойылған кейбір бұйрықтарының тізбесі

1. "Көлік құралдарының жекелеген түрлерін басқару құқығына емтихандарға адамдарды жіберу, оларды тапсыру және куәліктер беру туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 26 ақпандағы № 90 бұйрығы, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 6103 болып тіркелген және Қазақстан Республикасының орталық атқарушы және өзге де мемлекеттік органдарының нормативтік құқықтық актілері бюллетенінде жарияланған, 2010 жыл, № 4, 372-күжат.

2. "Көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу ережесін және Көлік құралдарының жекелеген түрлерін басқару құқығына емтихандарға адамдарды жіберу және куәліктер беру ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 26 ақпандағы № 90 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2011 жылғы 5 тамыздағы № 394 бұйрығы, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 7138 болып тіркелген және "Егемен Қазақстан" газетінің 2012 жылғы 10 сәуірдегі № 138-142 (27215) санында жарияланған.

3. "Көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу ережесін және Көлік құралдарының жекелеген түрлерін басқару құқығына емтихандарға адамдарды жіберу және куәліктер беру ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 26 ақпандағы № 90 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2013 жылғы 4 маусымдағы № 371 бұйрығы, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 8511 болып тіркелген және "Егемен Қазақстан" газетінің 2013 жылғы 19 қазандағы № 235 (28174) санында жарияланған.

4. "Көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу ережесін және Көлік құралдарының жекелеген түрлерін басқару құқығына емтихандарға адамдарды жіберу және куәліктер беру ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 26 ақпандағы № 90 бұйрығының 1-тармағы 1) тармақшасының күші жойылды деп тану туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2013 жылғы 30 қыркүйектегі № 581 бұйрығы және "Егемен Қазақстан" газетінің 2013 жылғы 23 қазандағы № 237 (28176) санында жарияланған.

5. "Көлік құралдарының жекелеген түрлерін мемлекеттік тіркеу және есепке алу ережесін және Көлік құралдарының жекелеген түрлерін басқару құқығына

"емтихандарға адамдарды жіберу және күеліктер беру ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2010 жылғы 26 ақпандағы № 90 бұйрығына өзгерістер енгізу туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2014 жылғы 15 қаңтардағы № 11 бұйрығы, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 9164 болып тіркелген және "Егемен Қазақстан" газетінің 2014 жылғы 7 маусымдағы № 111 (28335) санында жарияланған.

6. "Сенімхат негізінде көлік құралдарын пайдаланатын адамдарды тіркеу және есепке алу ережесін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Ішкі істер министрінің 2005 жылғы 23 тамыздағы № 504 бұйрығы, Нормативтік құқықтық актілерді мемлекеттік тіркеу тізілімінде № 3840 болып тіркелген және "Юридическая газета" газетінің 2006 жылғы 14 қаңтардағы № 3 (264) санында жарияланған.

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК